

Slovenija 1994  
Sreda, 21. december

100 SIT, 13.8 KUNE 27 ATS,  
6 DEM, 6 CHF, 3 USD,  
18 SEK, 6 AUD, 3660 ITL

Št. 51-52 Leto XXVIII

# NOVA DOBA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994



5000001680, 51/52

COBISS o

OSREDNJA K. J. CELJE

**100 SIT**

NEW AGE  
**NEUE EPOCHE**  
НОВО ДОБА  
NOUVELLE EPOQUE  
KOHÁ RE



Tretje poti ni več, ker je slo letalo na tleh:  
ejga, pust me, de še jest mal probam - se sliši iz najdene črne skrinjice.

# ЗНАЉНО РЕЕ!



**HITROST UBIJA - ZAVARUJMO OTROKE**





## Iz vsebine:

Anonimke	stran 2
Zanimivosti o desetih kandidatih za celjskega župana	stran 3
Kongres krščanskih demokratov	stran 5
Izjava o deložacijah	stran 6
Deklaracija o pravicah invalidov	stran 8
Falangisti in amaterji	stran 10
Yu - RS - SKI	
PARK - KREMENČKOVI	
(reinkarnacija v 13 - ih slikah)	stran 12 - 17
Dore Klemenčič - Maj:	
Izgubljeni zapiski	stran 18
BOLAN PIŠTA na izborima	stran 20
Butalska opera - tiva	stran 22
Cefizljev elektronski pendrek	stran 23
Model serije "B"	stran 24
Posebna PON - UDBA	stran 25
M. A. S. H. 2000	stran 27
Pota cenzure	stran 29
Čas, ki ne preneha	stran 30
Vsi drugačni - vsi enaki	stran 31
Velika novoletna nagradna igra Nove dobe	stran 32
Glasba iz korenin	stran 34
Korošci združujejo vrste	stran 36
Fran Žižek - osemdesetletnik	stran 38
Šport: Leto 1994 - čudno leto	stran 42
En dan v življenju ostarelega disidenta	stran 50

NOVA  
DOBA

Najstarejši zasebni in nestranski časopis  
 Direktor in lastnik: Janez Sever  
 V. d. glavnega urednika: Milan Meden  
 Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek  
 Grafično oblikovanje: Tanja Špiler  
 Ilustracije: Miss Take  
 Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.  
 Tajnica v uredništvu: Danijela Božič  
 Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk  
 Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,  
 Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903  
 Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje  
 Trženje in računalniški prelom:  
 SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje  
 Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.  
 Tednik izhaja vsako sredo  
 Nenaročenih rokopisov ne vračamo.  
 Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 kune, Avstrija 27  
 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD, Švedska 18 SEK,  
 Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL  
 Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819  
 Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva  
 za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode  
 informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek  
 od prometa proizvodov

## A N O N I M K E

"Brezdušni obrekovalci!" je rekel Poglavar, ko je vstopil Tajnik in se hinavsko klanjal, ko je vlekel beležnico in pozorno poslušal, kaj prihaja iz ust, med zdravimi zobmi, Velikega Šefa. "Naredili bomo vse, da odkrijemo pisce anonimk. Te sicer niso nevarne, saj se skisajo prej kot kisló zelje. Niso osmešili mene, osmešili so sebe (Tajnik je razmišljal, če se mene piše z veliko začetnico), vendar je pomembno, kaj je zadaj. Naročite policiji, vohlačem, vsem, da opravijo temeljito preiskavo. Začnite pri "črnih" (Oh, ti narekovaji!), vohljajte po razstavnih galerijah, nadzirajte tiste, ki so kandidirali za poglavarstvo mesto. Posebej se posvetite tistim, ki mi javno izražajo podporo. Preglejte vse pisalne stroje, računalnike, naprave za fotokopiranje... Poglejte po župnijah, odkrijte pokrove na loncih v njihovih hinavskih kuhinjah. Vklonite mikrofone v pisarnah in stanovanjih trdovratnih Levičarjev, presvetlite vse mišje luknje, postavite zasede na poteh rdečih in drugačnih mravelj, opazujte razpoke na spovednicah, špranje pod vrati, prisluhnite posteljnim vzdihom...

Vem, radi bi mi zamašili usta, da ne bi govoril mojih zgodovinskih resnic. Najbolj sumljivi so tisti, ki me javno hvalijo in tisti, ki psujejo prejšnji režim, pa so postali v njem doktorji znanosti. Fuj! Spomin se pač strahu ne spominja, sam postane strah. Tisti, ki kaj vedo, nimajo spomina in le človek dobrega spomina, ki kaj ve, se ničesar ne spominja, ker ničesar ne pozablja. No, ni pomembno, kaj sporočajo anonimke. Če gre za zaroto, bodo krivci kaznovani. Vedno je treba koga kaznovati, da ljudstvo ve, da smo pravna država, država demokratične odličnosti," je modroval Poglavar.



Tajnik je še kar kimal, vestno beležil in se čudil bistroumnosti svojega Šefa, kajti oba sta vedela, kdo je napisal anonimko, saj jih je Tajnik po ukazu razposlal kakih 30...

Z. A. Gaber



ЗЯЯЉО ГЕЕЗ!



# !5991 ONČERS

*Svet se kar naprej stara  
(samo ženske so večno enako stare: ko  
so 20 imajo 30-letne,  
in ko so 40 imajo spet 30-letne)  
pa je kljub temu vseskozi mlad,  
kar se doseže s pomočjo čarovnije  
arabskih števil, ki so spet le  
indijskega pra-izvora.*

Ko se 6 postara, postane 9.

8 se lahko razdeli na tri načine: s pokončnim rezom v 2 trojki. Z ležečim rezom v 2 ničli. Če pa ostane skupaj in se le sama položi - postane neskončna.

Kadar se 5 postavi na glavo in zavrti v pirueti - postane 2.

Med seboj pa so v zlahti tudi 1,4 in 7.

Skratka, tudi matematika je lahko zanimiva, če ni zgolj birokratsko sholastična aritmetika ("3 gre v 8 trikrat, čeprav malo bolj na desno") - ko na primitiven, butalsko-šarlatanski, način spreminja minus v plus, kot to počneta uradna statistika in kolobarniško zgodovinopisje.

Računanje z množicami pa gre dobro od nog slo oblasti, ki uspešno prelaga svoje ne-znanje na ne-moč ljudskih množic - za kar so najbolj primerni plebisciti: 0 zapravljeni samostojnosti - 0 ne-razprodaji slovenske zemlje - 0 vstopu v EU.

Nekoč je Sperans-upajoči Slovence opozarjal, ko so kakor za stavo gasilske domove in vrtnice gor poganjali, da jim bo referen-dum-dum-dum-ski virus v jetra zlezel in da je državna regulativa eno pasjo vredna, če prelaga svoj strah na pleča podanikov.



*Leto 5991 bo v znamenju preklanj o novih plebiscitih, kako in kam zapeljati slovenski čolniček - pa itak tej oblasti jasno ni. Kakor ji že od vsega začetka ni bilo.*

*Kulise so res lepe: prefrajhane.*

*Za vsakim voglom štacuna - na vsakem gričku božji hlevček, da človeka od ganotja pritisne.*

Ampak ljubezen gre skozi želodec z obeh strani in severnejša ljudstva bi ob takem aderlasu in ob toliko pijavkah že zdavnaj izkrmavela.

Žal moramo tudi tokrat ugotoviti, da bi se dala količina krvi ugotoviti tudi drugače - kot da se jo je vso spustilo ven:

v Sloveniji na en način - na Balkanu dobesedno.

Čarovnija z arabskimi številkami se ni obnesla - pri čemer nas ne skrbi usoda 20-tih odstotkov s skalpeli, marveč 80 odstotkov raz-rezanih.

Toda tak kapitalizem je (razlike med švedsko-nemškim "socializmom" in angleško-ameriškim "kapitalizmom" so enake razmerju med 21:79 in 19:81).

Tretje poti ni več, ker je slo letalo na tleh: ejga, pust me, de še jest mal probam - se sliši iz najdene črne skrinjice.

Plebisciti brez jasnih razvojnih scenarijev so zato le pomirjevalo oblasti: če moči posteljo, pomirjevalo pomaga, da posteljo moči še naprej - le sekira se ne več.



## IZJAVA

Dne 1. in 2. decembra 1994 je v Poštarskem domu na Pohorju, Slovenija, na pobudo Evropskega centra za etnične, regionalne in sociološke študije Univerze v Mariboru potekala mednarodna okrogla miza teologov, sociologov, zgodovinarjev in drugih strokovnjakov kot tudi predstavnikov nekaterih humanitarnih organizacij s temo "Pojmovanje etnosa v naukih glavnih religij srednje in vzhodne Evrope in njihov vpliv na medetnične odnose".

Navzoči so bili predstavniki islama, katoliške, pravoslavne in protestantske Cerkve iz Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije, ZR Jugoslavije in drugih evropskih držav.

Po predstavljenih referatih in izčrpnih diskusijah so se udeleženci dogovorili o sledečem:

1. Zahtevamo zaustavitev vseh oboroženih akcij na ob-

močji Bosne in Hercegovine in Hrvaške ter opozarjamo na to, da so vojna in druge nasilne rešitve nemoralne in v nasprotju s temeljnimi pojmovanji religij, ki jim pripadamo.

2. Izražamo svojo globoko pretresenost in protest zaradi kršenja osnovnih človekovih in verskih pravic ter svoboščin kot tudi zaradi uničevanja materialnih dobrin in kulturnih dediščin ljudi in narodov na tem območju in obžalujemo vsako žrtev te vojne.

3. Pozivamo vse strani, da se pogajajo za sklenitev stabilnega in pravičnega miru, pri čemer jim mora mednarodna skupnost učinkovitejše pomagati. Dialog je edina alternativa vojni.

4. Opozarjamo na to, da je potrebno obnovo življenja na tem ozemlju zgraditi na temelju spoštovanja pravic in osnovnih svoboščin ljudi, kot tudi pravic etničnih in verskih manjšin. Vsaka vera in vsak narod lahko svojo identiteto na najboljši način izrazita v dialogu z drugimi verami in narodi. Podpiramo

idejo, da kot simbolični začetek vzajemnega zaupanja vsaka stran drugi strani obnovi en verski objekt.

5. Pozivamo vse verske skupnosti, še posebej pa njihove poglavarje, da s svojim moralnim vplivom in s spodbujanjem medsebojnega dialoga naredijo vse, kar je v njihovi moči, za hitrejšo prenehanje sovražnosti in obnovo življenja na tem ozemlju. Prav tako pozivamo vse politične dejavnike na prostoru bivše Jugoslavije in v svetu, da nam pomagajo pri udejanjanju v tej izjavi zapisanih ciljev.

Dr. Mile Babić,  
Evgen Balažič,  
dr. Smail Balić,  
dr. Thomas Bremer,  
dr. Silvo Devetak,  
Mateja Dovečar,  
dr. Mirko Djordević,  
dr. Sergej Flere,  
Dževad Hodžić,  
Jasmina Klojčnik,  
dr. Juraj Kolarić,  
Jasna Miralem,  
dr. Stanko Ojnik,  
dr. Franc Perko,  
Atanasije Rakita,  
dr. Vinko Škafar,  
dr. John B. Taylor,  
Zoltan Toth,  
Mark Wheeler

to mi je največja želja," pravi.

3. **GOSPOD MATJAZ ŽELEZNIK** (Zeleni): Postal je "zelene" barve, oni so ga kandidirali. V politiki pa še zdaleč ni zelen. Noč pred volitvami si je dal celo Celje prepleskati samo s svojimi plakati in lepo se je smehljaj. Ko pa je zvedel za rezultate volitev, mu je nasmeš "ZMR-ZNIL". "Pa kaj, bom pa popravljaj klavirje še naprej..."

4. **GOSPOD FRANC LEMUT** (SLS): Po poklicu živino - doktor je stalno ponavljaj. Pa kaj TV, radio in intervjuji za časopise. Najlepše je v Košnici. Pa menda ga ja niso "posilili" s kandidaturo. Pravi politik je, ki je, kaj NOČE. Premlad je za politiko.

5. **GOSPOD JANEZ GRIL** (SDS): Pod Janšino zastavo. "Obljubljam vam sončni park v Celju in vsak CELJAN bo imel prenosni telefon." O, gospod Gril, kakšna škoda, da ne bomo hodili po SONČNEM PARKU! "JE DANES in BO JUTRI," je dejal. Gospod Janša je bil pa tiho. Diplomatsko!

6. **GOSPOD FRANC KNAFELC** (ZLSD): Župan za leto 2000 z najlepšim nasmehom. Večni kandidat je vedno dober, a nikoli ne zmaga. Škoda! Žalostno pravi: "Če bi imel takšne govorne sposobnosti kot gospod Žarko Prezelj, bi takoj zmagal. - ALELUJA, gospod Knafelc!

7. **GOSPOD ŽARKO PREZELJ** (SNS): pravnik, čudežni politik, pred katerim je prihodnost. Novi slovenski KRAMBERGER. Snubijo ga vse stranke. "Bračo Srbi, Hrvati i Slovenci," je govoril po televiziji, "VSI SMO ENAKI PRED BOGOM, važno pa je, da glasujete za mene." Gospod Peterle ga bo obiskal te dni., TO BO NOVA KOALICIJA.

8. **GOSPOD JANEZ TASIČ** (SKD): Z novo obleko je šarmiral volivce, vendar premalo, premalo je tudi molil in zato je volitve izgubil. Sedaj ga boli srce, ker se 24 volivk ni odločilo voliti ga. Dr. Tasič pa je dejal skrušeno: "JAZ PA JIH VOLIM iskreno." Hvala Bogu, gospod Tasič, hvala BOGU.

## Koalicija

Oblast ljudstva je najvišja. Dejstvo, da jo prenesejo na stranke, poslance, niti najmanj ne pomeni, da bodo ljudje zatajili, če jo bo treba vzeti v svoje roke. In vsaka sprememba takšne vrste je revolucija, je sprememba lastnikov. Tega bi se morali zavedati zlasti prvaki naših kakih 90 strank.

Samo narod, ki mu je zatiranje največkrat po godu, ki vse prenese, je lahko zatiran. Narodova potrpežljivost namreč ni večna kot blaženost, ki jo obljublja po smrti. Nihče, ki je na oblasti, ne odpušča, če se mu vtakneš v njegov fevd. Množice pa so lahko zaplojevalna raja, ki prinaša dobrobit in tudi zlo: če je zatirana ali zapeljana z nacionalističnimi idejami. Edini suženj dandanes naj bo oblast, ki je v službi tistih, ki jim vlada. Barve oblasti so varljive. Bela je atribut odrešenja, črna atribut, ki diši po angelu uničenja, rdeča je barva krvi, zelena pokvarjenosti (odločati in ostati na oblasti proti svojim okoljevarstvenim parolam). In za vse velja, ko se dokopljejo oblasti: oklenejo se je in se ji ne odrečejo zlahka, največkrat je potrebna sila.

Tako ni nič nenavadnega, če komunisti paktirajo s črnimi (da pač ostanejo oboji na oblasti), čeprav na glas prepričujejo ves svet, da je to, v tranziciji, v interesu mlade države. Zaključek je preprost - ves DZ je ena sama koalicija, vse drugo je bolj ali manj preračunljivo kupčkanje za oblast. Zategadelj velja: Vedno je dovolj časa, da si tisti, ki so se v zgornjem "nakladanju" prepoznali, vzamejo čas za pameten premislek in - ukrepe.

Z. A. Gaber

ZANIMIVOSTI O  
DESETIH KANDIDATIH  
ZA ŽUPANA  
MESTA CELJA

1. **GOSPOD JOŽEF JARH** (SED - Stranka enakopravnih dežel): Kandidat z največjo kondicijo. Stalno je na biciklu. Njegov program je VSI NA KOLO ZA ZDRAVO TELO. Na Kitajskem bi zmagal že v prvem krogu volitev. Izjavil je, da bo do penzije postal svobodni minister - Slovenija.

2. **GOSPOD GREGOR URANIČ**: Za časa volitev je postal občan mesta Celja. Najraje bi kandidiral za župana Celja iz Vojnika. "Prekleti volivci" vsi jedo z desno, a "njegove" skrajne desnice nihče ni povohal. "Ko bom velik, bom županov šofer,



**9. GOSPOD ANTON ROJEC** (neodvisni): Stari župan in pravnik. "Dragi CELJANI IN CELJANKE, jaz sem že bil župan in sem tega že navajen, zato morate voliti mene. Lepo je želeti!

**10. GOSPOD JOŽE ZIMŠEK** (LDS): Pravi Celjan iz Nove vasi. VEČ CELJA VEČ SLOVENIJE. Sposoben politik. Podprla ga je gospodova levica in gospodova desnica in zgodila se je RESNICA.

**Župan, vodi nas v boljši čas. Vsi smo s teboj!**



## KONGRES KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

Narodna sprava in poprava krivic

Z velikim začudenjem sem prebrala formulacijo iz najnovejšega programa slovenskih krščanskih demokratov, ki se nanaša na narodno spravo in popravo krivic tistim, ki so ves čas sodelovali z okupatorjem in so morali vedeti, kakšno usodo so Mussolinijevi fašisti in Hitlerjevi nacisti namenili mnogim "manjvrednim" narodom, med

katerimi je bil tudi naš.

**Kot v filmu so se pred menoj zvrstili dogodki in obrazi iz mojega otroštva, ko so na Primorskem divjali fašisti.** Spominjam se neprestanih hišnih preiskav, preganjanja in zapiranja sorodnikov in prijateljev, pisatelj Franceta Bevka in Cirila Kosmača, pesnika Stanka Vuka in dr. Engelberta Besednjaka ter duhovnika Virgilija Ščeka, ki sta se v italijanskem parlamentu pogumno borila za pravice slovenske manjšine in se spopadala s fašističnima poslancema Benitom Mussolinijem in Galeazom Cianom. Kako je bilo to nevarno, je potrdila smrt socialističnega poslanca Giacoma Matteotija, ki so ga ubili fašisti. Eden redkih poslancev, ki se je upal udeležiti njegovega pogreba, je bil dr. Engelbert Besednjak, krščanski socialist.

**Predolgo bi bilo opisovanje nasilja, ki so ga morali prenašati primorski Slovenci pod fašistično vladavino.** Bilo je prepovedano vse, kar je bilo slovensko, tudi jezik in petje slovenskih pesmi. Zaradi tega je moral umreti pevovodja Alojz Bratuž. Ker je leta 1936 pri polnočnicah v Podgori njegov zbor pel slovenske božične pesmi, so ga fašisti pretepli in ga prisilili, da je pil mašinsko olje. Prepovedana so bila tudi slovenska imena, kar dokazuje tudi moje ime.

**Kljub preganjanju so primorski duhovniki stali narodu ob strani. V cerkvah so otroke učili slovensčine.**

O vsem, kar se je dogajala Primorcem pod italijansko oblastjo, so bili politiki v Ljubljani dobro seznanjeni, zato so morali

pričakovati, da se bo to nasilje nadaljevalo na okupiranem ozemlju leta 1941. Namesto da bi organizirali upor proti okupatorju, kot so to storili drugi v Evropi, ki so se zavedali, kakšno nevarnost pomeni nacifašizem, so se šli sramotno pokloniti našemu največjemu sovražniku Benitu Mussoliniju.

Slovesni nagovor dr. Marka Natlačena je prav neverjetno klečeplazen, med drugim izraža globoko hvaležnost našega naroda, ker nas je sprejel v naročje velike fašistične Italije. Zahvaljuje se, citiram: "...za plemenite ukrepe, ki ste jih prešinjeli s tolikšno človečnostjo storili zanj..." (Slovenčev koledar 1942). Naš narod pa ni pokazal nobene globoke hvaležnosti in je takim politikom obrnil hrbet.

Kako so se tisti, katerim naj bi sedanja generacija popravljala krivice, podrejali trenutnim gospodarjem, je lepo razvidno že iz pregleda Slovenčevih koledarjev od leta 1941 do 1945. Med uredniki - schriftleiterji je vedno dr. Tine Debeljak.

V koledarju za leto 1941 je velika slika Kralja Petra II in pod naslovom Naš dom in naši gospodarji velik slavospev vladarski družini Karadjordjević in poziv vsem, naj stojijo ob strani tem svojim gospodarjem. V koledarju za leto 1942 pa je že slika kralja Viktorja Emanuela III - kralja in cesarja ter slavospev plemenitemu človekoljubu Benitu Mussoliniju. V letu 1944 v koledarju že napadajo italijanske izdajalce, ki naj bi jim ne mogli najti niti para v Dantejevem Peklu, kjer so zbrani vsi pravzori izdajalcev. Zelo zanimiva pa je vsebina strani 34, 35, 36 in 37 koledarja za leto 1945, ki govori o slav-

nostih ob umeščanju generala Leona Rupnika za prezidenta in poveljnika domobrancev. Takrat se je general podpisoval kot Leon, ker je svoje ime vedno prilagajal trenutnim gospodarjem. V Avstriji je bil Leon, v Jugoslaviji Lav, potem pod Italijani Leone in nato zopet Leon. Tako sta tudi njegova sinova dobila ime eden Evgen, drugi pa Vuk.

Slovesnosti so prisostvovali, kot so navedeni: prevzvišeni knezoškof ljubljanski g. dr. Gregorij Rožman, general policije Brenner, zastopnik višjega načelnika policije in SS oddelkov, polkovnik Oertel, zastopnik poveljnika nemških čet v Sloveniji in Istri itd.

V nagovoru Slovincem in Slovenkam je Leon Rupnik hudo okrcal strahopetne in izdajalske Italijane, slovenskemu narodu pa je zagotovil, da gre nasproti srečni bodočnosti, če bo zupljivo sodeloval z nemško vojno silo, ki ga sedaj štiti. Dejal je, da se moramo boriti proti judovstvu in tistim, proti katerim se bojuje nemška vojna sila na vseh frontah. Jamstvo za srečno bodočnost, ki bo iz tega boja vzkli, nam daje genialni vodnik boja za srečo vseh evropskih narodov, ki jim je za čast in obnovo - Furerer velikonemške države Adolf Hitler, itn.

Tako je govoril prezident in poveljnik domobranske vojske Leon Rupnik leta 1944, ko je veliki vodja Adolf Hitler razdejal Evropo, ko so milijoni Judov in drugih zaslužjenih narodov našli smrt v taboriščih, ko so v naši domovini porušili in požgali nešteto vasi in izgnali prebivalce, ko so poleg drugih hudih zločinov ukradli staršem otroke, mučili in pobijali zavedne Slovence.

KOVIN  TEHNA

LEASING

tel. 063/ 38-251, 34-503, fax. 38-951

SREČNE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE TER USPEŠNO NOVO LETO VAM ŽELI



## KOMISIJA JUSTITIA ET PAX HRVAŠKE ŠKOFOVSKE KONFERENCE

# IZJAVA O DELOŽACIJAH

Primeri deložacij oziroma prisilne izselitve številnih družin tako v Zagrebu kot v drugih hrvaških mestih vznemirjajo javnost in postavljajo vprašanja krščanski javnosti. V skladu s svojim poslanstvom ta komisija meni, da mora najprej izpostaviti osnovna načela, na katerih sloni reševanje teh primerov:

**1.** Pravica do stanovanja je ena temeljnih človekovih pravic, ki mora biti na temelju ustave zakonsko zaščitena.

**2.** Če se v veljavnem zakonu nahajajo določila, da je nekoga treba izseliti iz stanovanja, v katerem stanuje, je to lahko le na osnovi sodne odločitve. Izselitev brez odločitve sodišča le z administrativno odredbo pomeni možnost teptanja pravic, samovolje in nasilja.

**3.** Zakonita odločba o izselitvi iz stanovanja mora vsebovati tudi sklep, ki izseljenemu zagotovi drugo stanovanje. Zakon, ki bi dopustil izselitev brez sodne odločbe in zagotovitve drugega stanovanja, bi bil nepravilčen in nečloveški.

**4.** Kriv je samo tisti, ki mu dokažejo krivdo z zakonitim sodnim postopkom. Brez takšne sodne odločbe ne sme biti zaradi morebitne pripadnosti drugemu narodu, veri ali politični stranki nihče preganjan. Osumiti nekoga, da je on osebno ali član njegove družine deloval zoper interese hrvaške države in mu osnovi takšnega suma odvzeti pravico do stanovanja ali mu prepričati, da stanovanje v zakonitem roku odkupi, pomeni ravnati proti ustavi in zakonu.

**5.** Ljudje, ki so zares zaslužni za obrambo domovine, se ne smejo sklicevati na te usluge, da bi si z izselitvijo druge družine iz stanovanja, zagotovili stanovanje zase. Zasluge pri obrambi domovine ne morejo biti opravičilo za nasilje in nezakonitosti v tej domovini.

V smislu teh načel je treba zaustaviti nasilne deložacije. Vsak dosedanji primer je treba znova raziskati in vzpostaviti pravičnost. Prav tako je treba preveriti zakon in druge odredbe, na osnovi katerih so doslej temeljile deložacije. Cerkev kot učiteljica morale je dolžna služiti skupni blaginji. S takšnimi postopki niso ogrožene le temeljne pravice določenih državljanov, ampak tudi mednarodni ugled Republike Hrvaške kot demokratske in pravne države.

Predsednik  
Marko Culej  
škof

Pri uspešnem izvajanju uničevalnega načrta so jim vneto pomagali domači izdajalci.

V proglasu Poveljstva slovenske domobranske legije je govora tudi o nečastnih pomagačih v korist židovske svetovne tiranije, kar bi naj bila anglo-ameriška plutokracija. Da se to prepreči, je prišla k nam na povelje Fuiererja velikonemška vojna sila, ki nas bo ščitila. Nemški vojak in častnik se bori pogumno in hrabro. Hrabrost, čast in svoboda so zanje sveti pojmi. Nečastnosti in strahopetnosti oni ne poznajo. S svojo močno borbeno silo je Nemčija edina trdnjava zoper boljševidem in kapitalizem. Pod vodstvom Nemčije bodo mladi rodovi Evrope premagali boljševidem in kapitalizem.

Za obstoj naše domovine vstopajmo v borbo zoper komunistične bandite in roparje. Predsednik pokrajinske uprave, divizijski general Leon Rupnik, je v svoji proklamaciji jasno naznanil naše cilje in začrtal naše dolžnosti. Pod vodstvom naših slovenskih poveljnikov, ki nam bodo poveljevali v našem materinem jeziku, bomo uničili boljševidske morilce in požigalce v naši deželi, kjer koli jih bomo zasegli. Nemška vojska in policija nas bosta pri tem tovariško podpirali.

To bratsko druženje z najhujšim sovražnikom našega naroda se je dogajalo v času, ko so se zavezniške sile pripravljale na izkrcanje v Normadiji in so pri naših "krvavih revolucionarjih" že nekaj časa bile zavezniške vojne misije.

Veliki nasprotnik komunizma Winston Churchill se ni pridružil Adolfu Hitlerju, da bi skupaj uničila tega nasprotnika, ker je že pred drugimi spoznal, kdo predstavlja največjo nevarnost

za človeštvo. Tudi sedanji papež Janez Pavel II je na Poljskem sodeloval v odporiškem gibanju.

Če bi vsi, ki so jih Nemci zaslužnili, sodelovali z okupatorjem in se ne bi uprli, bi Nemci izvedli svoj davno začrtani program in bi tudi Slovenci končali kot sužnji v delovnih taboriščih in krematorijih. Tudi tisti, ki so z njimi sodelovali, ker zavojevalci najbolj zaničujejo izdajalce, čeprav jih potrebujejo.

Večina slovenskega naroda je sledila tistim, ki so se uprli okupatorjem. Sledila je pozivu OF, v kateri pa tisti, ki sedaj govorijo o "krvavi revoluciji", niso hoteli sodelovati. Bil jih je veliko več kot peščice komunistov in bi se lahko postavili na čelo odpora.

Dvomim, da bi večina članov stranke, ki nosi ime krščanska in demokratična, glasovala o takšni formulaciji o spravi, če bi bila bolje seznanjena z zgodovinskimi dejstvi. Dolga leta smo živeli v miru med seboj. Tudi potomci domobrancev so se šolali, doktorirali in bili zaposleni na odgovornih položajih. Vernikov ni nihče preganjal. Sedanje govorjenje o spravi in razne temu namenjene slovesnosti pa kaže, da služijo le rehabilitaciji tistih, ki so do konca služili najbolj krvavemu okupatorju, kar ni v skladu z nobeno krščansko vrednoto.

Klavdija Davidovič - Pahor  
Ljubljana, Šišenska 33

## Dragi Celjani in okoličani

Če boste pozabili denarnico z denarjem in z vsemi dokumenti v prijetni gostilni na Gričku, vas naj ne skrbi.

Gospa Toman Danica, lastnica (ali najemnica) lokala, me je z veliko mero odgovornosti takoj obvestila o najdenih stvareh. Ko pa je ob izročitvi odločno odklonila kakršnokoli nagrado, sem bila še posebej ganjena. S tako moralno kvaliteto ji uspeh pri delu in v življenju nasploh ne bo izostal.

Njej in celotnemu delovnemu kolektivu se prisrčno zahvaljujem.

Elizabeta Šepetavc, Celje

## PISMA BRALCEV

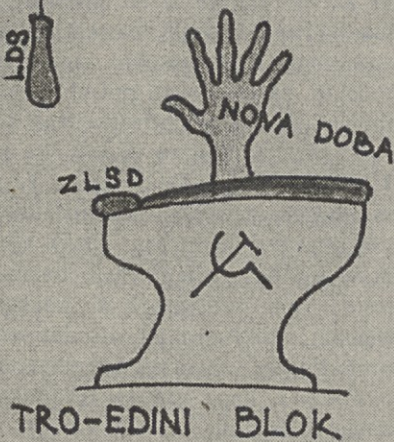
PRISPEVKI  
**NOVA DOBA**

Aškerčeva 15 63000 CELJE  
Tel: 063/ 441-606, 441-215  
Fax: 063/ 26-903  
PP 29



Leto 1995 bo leto

# BOJA PROTI NESTRPNOSTI



Umrla je  
"nova doba",  
preden se je  
sploh rodila,

**DEMOKRATIČNA OBLAST**

ji je

**VRAT ZAVILA**



# DEKLARACIJA

## o pravicah invalidov

### Generalna skupščina,

zavedajoč se dolžnosti, ki so jih sprejele države članice v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, delovati skupaj in posamezno v sodelovanju z Združenimi narodi za zvišanje življenjske ravni, polno zaposlitev ter pogoje za ekonomski in socialni napredek ter razvoj,

potrjujoč svojo vero v človekove pravice in svoboščine, kot tudi v načela miru,

dostojanstva in vrednosti človeške osebnosti in socialne pravičnosti, ki jih je razglasila Ustanovna listina,

sklicujoč se na načela Splošne deklaracije človekovih pravic in obeh Mednarodnih paktov o človekovih pravicah, Deklaracije o otrokovih pravicah in Deklaracije o pravicah duševno prizadetih oseb, kot tudi na standarde za družbeni napredek, ki so že zapisani v statutih, konvencijah, priporočilih in resolucijah Mednarodne organizacije dela, Organizacije

Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, Svetovne zdravstvene organizacije, Sklada Združenih narodov za pomoč otrokom in drugih zainteresiranih organizacij,

sklicujoč se na resolucijo 1921 (LVIII) Ekonomskega in socialnega sveta od 6. maja 1975 o preprečevanju invalidnosti in rehabilitaciji invalidov,

poudarjajoč, da je Deklaracija o družbenem napredku in razvoju razglasila nujnost varstva pravic in zagotovitev blaginje ter rehabilitacije telesno in duševno prizadetih oseb,

upoštevaje potrebo po preprečevanju telesne in duševne invalidnosti ter po pomoči prizadetim osebam pri razvijanju njihovih sposobnosti na najrazličnejših področjih dejavnosti in pri pospeševanju njihove čim boljše vključitve v normalno življenje,

zavedajoč se dejstva, da nekatere države na sedanji stopnji svojega razvoja lahko posvetijo temu cilju le omejena prizadevanja,

razglašuje to Deklaracijo o pravicah invalidov in poziva k prizadevanju na državni in mednarodni ravni, ki naj zagotovi, da se bo ta Deklaracija uporabljala kot skupna osnova in vodilo za varstvo teh pravic:

1. Izraz "invalid" pomeni vsako osebo, ki zaradi prirojene ali pridobljene pomanjkljivosti v svojih telesnih ali duševnih sposobnostih ni sposobna sama, delno ali v celoti, zadovoljevati potreb normalnega individualnega in/ali družbenega življenja.

2. Invalidi morajo uživati vse pravice, ki jih razglašuje ta Deklaracija. Te pravice morajo biti priznane vsem invalidom brez vsakršne izjeme in brez razlik ali diskriminacije na podlagi rase, barve, spola, jezika, vere, političnega ali drugega prepričanja, narodnega ali socialnega izvora, premoženja, rojstva ali kakršnekoli druge okoliščine, najsi gre za invalida ali pa njegovo družino.

3. Invalidi imajo neodtujljivo pravico do spoštovanja njihovega človeškega dos-





tojanstva. Invalidi imajo, ne glede na vzrok, naravo ali resnost njihovih motenj ali pomanjkljivosti, enake temeljne pravice kot njihovi sodržavljani enake starosti, kar najprej in predvsem pomeni pravico do dostojnega, kar se da normalnega in polnega življenja.

4. Invalidi imajo enake državljske in politične pravice kot drugi ljudje; sedma točka Deklaracije o pravicah duševno prizadetih oseb se uporablja za katerokoli omejitev ali odvzem teh pravic, ko gre za duševno prizadeto osebo.

5. Invalidi imajo pravico do ukrepov, ki naj jim omogočijo doseči čim večjo samostojnost.

6. Invalidi imajo pravico do medicinskega, psihološkega in funkcionalnega zdravljenja, všteti protetske in ortotske pripomočke, do medicinske in socialne rehabilitacije, izobraževanja, poklicnega usposabljanja in rehabilitacije, pomoči, svetovanja, storitev na področju zaposlovanja in drugih storitev, ki naj jim omogočijo popoln razvoj njihovih sposobnosti in veščin, in pospešijo njihovo družbeno integracijo in reintegracijo.

7. Invalidi imajo pravico do ekonomske in socialne varnosti in do dostojne življenjske ravni. Pravico imajo pridobiti si in obdržati zaposlitev ali opravljati koristno, produktivno in plačano delo v okviru svojih zmožnosti in včlaniti se v sindikat.

8. Invalidi imajo pravico živeti v krogu svoje družine ali pri posvojiteljih in sodelovati pri vseh kreativnih in rekreativnih družbenih dejavnostih. Glede bivališča je dopustna obravnava invalida zgolj v primeru, ko je to nujno zaradi njegovega zdravstvenega stanja ali zaradi izboljšanja njegovega zdravstvenega stanja. Če je bivanje invalida v posebni ustanovi nujno potrebno, morajo biti okolje in življenjske razmere v tej ustanovi kolikor se le da podobne okolju in normalnim življenjskim razmeram oseb njegove starosti.

10. Invalidi morajo biti zaščiteni pred kakršnokoli obliko izkoriščanja in pred kakršnimikoli pravili ter postopki, ki so diskriminacijske, žaljive ali ponižujoče narave.

11. Invalid mora imeti na razpolago kvalificirano pravno pomoč, če je le-ta nujna za zaščito njegove osebnosti ali premoženja. Če je zoper njega uveden sodni postopek, je pri uporabi tega postopka treba v celoti upoštevati njegovo telesno ali duševno stanje.

12. O vseh vprašanjih, ki zadevajo pravice invalidov, se je koristno posvetovati z invalidskimi organizacijami.

13. Invalidi, njihove družine in skupnost morajo biti na vse razpoložljive načine obveščeni o pravicah v tej Deklaraciji.

## DOKUMENTU OB ROB

*Deklaracija o pravicah invalidov (razglasila jo je Generalna skupščina Združenih narodov 9. decembra 1975 z resolucijo št. 3447/XXX) predstavlja pravzaprav le skupek temeljnih nasvetov, kako naj države podpisnice obravnavajo svoje invalidne državljane.*

*Deklaracija namreč našteva obe pomembnejši kategoriji človekovih pravic: politične, katerih kršenje je pravzaprav omejeno na ozek krog manj demokratičnih, praviloma izrazito nerazvitih držav (če seveda odmislimo fašistične, nacistične in druge totalitarne sisteme, ki so v zgodovino vstopili ravno zaradi vsesplošnega kršenja človekovih pravic in temeljnih svoboščin), ter ekonomske pravice, kjer pa se klubu nerazvitih in nedemokratičnih (vsaj) občasno pridružujejo tudi deklarativno demokratične razvite države.*

*Določbe, zapisane v prvih štirih poglavjih (členih), ki obravnavajo invalidovo človeško dostojanstvo ter prepovedujejo vsakršno diskriminacijo invalidov, so torej paradoksalno namenjene predvsem tistim državam, ki jim je za pravice svojih državljanov nasploh prav malo mar, še najmanj pa jih skrbijo pravice invalidnih in duševno motenih oseb. Ostala poglavja deklaracije so namenjena obema kategorijama držav - tako razvitim in demokratičnim kot tistim, ki to niso. Seveda so tudi stopnje kršitev teh pravic nadvse različne.*

*Če se na primer v Indiji ali Pakistanu pojavljajo problemi že pri zagotavljanju osnovnih protetskih in ortotskih pripomočkov ter pri zaposlovanju, izobraževanju in rehabilitaciji invalidov (6. poglavje), se denimo v Sloveniji, ki sodi v skupino zmerno razvitih in demokratičnih evropskih držav, zatika pri drugih ukrepih in postopkih, ki naj omogočijo invalidom doseči čim večjo samostojnost (5. poglavje).*

*Pri tem gre pretežno za pomanjkljivosti in nedorečenosti pri urejanju invalidovega okolja in javnih prostorov: počasnost uvajanja semaforjev in drugih sredstev obveščanja v prometu za slepe, pomanjkanje parkirišč, dovoznih poti in posebnih dvigal za osebe, priklenjene na invalidski voziček...*

*Vse omenjene pomanjkljivosti (vsaj še tisoč jih je) so pravzaprav odraz površnega odnosa nehendikepiranih državljanov do invalidov in nezavedanja, da družbo sestavlja tudi določen odstotek invalidnih oseb. To zavedanje je pravzaprav domena vsakega posameznika, v njem pa se nedvomno zrcali raven njegove civiliziranosti in kulture.*

*Sicer pa, kolikokrat ste že kljub prometnemu znaku zapeljali na parkirni prostor, namenjen izključno invalidom. Seveda, če ste znak sploh opazili.*



# FALANGISTI IN AMATERJI

Država je obrt, ki se je izuče princi, ki se v tej obrti že rode. To tudi med ne-princi rojeva dinastije novih politikov. To vleče za seboj nepotizem, razslojenost, monopolizem in druge krivičnosti. Nenaden, preradikalen in nestrokoven poseg potegne na plan skrite duhove zgodovine, ki jim nismo kos.

Hipokratova prisega ne govori samo: med pacienti ne bom delal razlik - temveč tudi: zdravilstva bom učil le otroke zdravilcev, moje in mojih učiteljev.

Ko se zgradita nov vodovod in cevna kanalizacija, se prekolje podzemlje in začasno lahko pride do vliva stare kanalizacije v star vodovod, ki sta, čeprav še tako primitivna, lahko prav dolgo časa služila brez hudih skrbi, v prehodnem obdobju pa pride do **katastrofalnih** fekalicnih epidemij.

V komunizmu je bilo prepovedano razmišljati, pod smrtno kaznijo se ukvarjati s politiko, ki ni bila nomenklaturno falangistična, in razmišljati podjetniško na široki ravni baze. Podjetništvo je bilo spet dovoljeno le falangi. To je navedlo ljudstvo z ene strani k lažnemu lagodju in nerazmišljanju, z razmišljajočimi pa napolnilo **zapore** in brain - drain **vlake** za tujino.

Ko se je **samokastriran** komunizem sesul v sebi, je "povabil" janičarje, ki jih je sam "izvozil" v tujino in ki so hočeš nočeš prišli s tujimi idejami - samimi po sebi manj primernimi za domač teren, četudi niso bile apriorno izdajalske. Ljudstvo se je v komunizmu, ker je seveda podjetništvo **vrojeno**, govor pa je bil prepovedan, izučilo v **obrti** laganja, goljufije. Tako sijajno, da je sistem na zunaj celo dajal vtis komunizma s **človeškim** obrazom.

Tako daleč smo se vsi bili že na cesarjeva nova oblačila navadili.

Kdor je kdaj opazoval ptice pevke, iz divjine v mladosti uje-te na limanice - in posledj živeče

v kletkah ob dobri piči, če nekako slučajno pobegnejo po letih suženjstva iz kletke - imajo v **divjini** le kratek životni vek.

**Demokracija je dober štos.** Toda kadar džankiji v srenji navajeni nepoštenih dilerjev, ki jim dajejo za drag denar hudo razredčen hors, bodo sicer gaganjali, ker ne bodo vedeli, kako do potrebnega keša. Ampak navajeni bodo na določeno vrsto odmerkov še vedno. Če pride v srenjo nov in pošten diler ter jim da za njihov denar, kar jim gre - torej hudo skoncentriran heroin - bo začasno nastala epidemija hiperdozaž. Tudi smrtnih.

Isto je pri spremembi v obratni smeri: če ste rasli v družini poštenega sodnika in se navadili iskati pravico na sodišču, boste po njegovi smrti, naivno predpostavljajoč, da so tudi DRUGI sodniki pošteni, potegnili ta kratko.

Postkomunistični režimi so postavili na noge staro falangistično gardo, ki ni želela izgubiti privilegijev. Tako so bili profesionalni "lopovi" nasproti z armado sicer poštenih, a amaterskih weekend politikov, ki so nasedli na vsak štos. Kdor

do petdesetega leta ni bil falangist in je torej čist - je nujno tudi amater, ki se s politiko ni nikdar zares ukvarjal. Tako so župani in poslanci postali petdesetletni **ne-falangisti** brez vseh izkušenj. Nova generacija, ki se s politiko ukvarja od dvajsetega leta, je še zelena, a ima prihodnost - če ne bo spet kaka falanga ustavila razvoja.

Podjetništvo ni nujno tako zlo (kot je postkomunistično) in tu ne gre iskati korenin zgolj v zahodni demokraciji, ki je tudi do določene mere zla sama po sebi.

Postkomunistično podjetništvo je pač tako ogabno prav zato, ker je postkomunistično: ker izhaja iz komunistične prakse licemerja in goljufije, ki ju vsak **totalitarizem** nujno nosi sam v sebi. Tudi v Sloveniji so podjetniki še naprej tisti, ki so bili podjetniki že v komunizmu, torej nomenklaturna falangistična monopolna **elita**. Odnosno rdeči politiki, direktorji. Dejanski lastniki tovarn so postali s pomočjo **politične milice** in drugih prisil. Z divjo privatizacijo lastniki tovarn po zahodnem vzoru. Certifikati so enak blef, kot so bili nekdanji delavski sveti, zunanja pozlata, ki naj

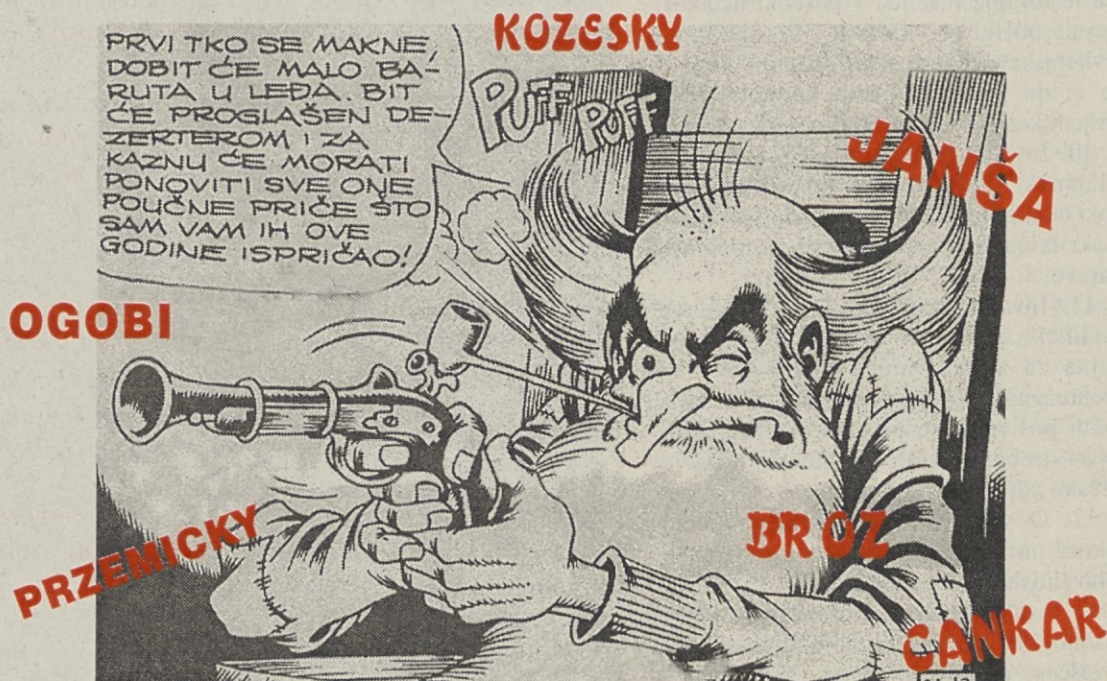
nekoga, zlasti zahod, prepriča, da smo na "pravi poti".

Ves ta prehod pa bo imel za posledico, da bo pozebla še ena **cela** generacija - generacija **nefalangistov** v zrelih letih in vseh tistih, ki se ne bodo mogli prilagoditi ideološkemu in celotnemu preobratu naenkrat in v pogojih reaganrocka, catch as catch can splošne krize. Ali, kot zgodovinski učbeniki taka obdobja tranzicije (Zwischenraum) imenujejo: redno **Panzerfaust** obdobje jeklenih pesti.

Otroci bodo preživeli, zrasli v novem režimu, pod novo propagando, odrasli - v vojni, politiki, podjetništvu in tržništvu, toda ali niso ti otroci v nevarnosti, da bodo podobni **brasilskim** otrokom ulice? Sirotam brez starejše generacije, ki bi jim mogla še dati kak subjektivno obarvan in s starševsko ljubeznijo zaslažen nasvet? Povsod iščejo danes **samo** tridesetletnike, v glavnem zato, ker se jih da **ovijati** okrog prsta in v vsem prilagoditi samemu sebi.

Pravijo, da dozori gospodarstvenik pri petdesetih in šestdesetih, politik šele med 60 in 70?

OBAD OVNA

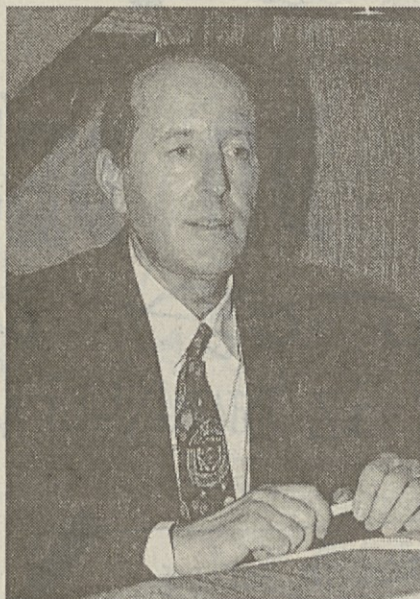






Pivovarna Laško je po triletnem procesu lastninskega preoblikovanja razdelila in prodala družbeno premoženje in postala delničarska družba. Zdaj vstopa v obdobje, ko jo čaka pridobitev soglasja Agencije za lastninsko preoblikovanja podjetja in sodna registracija. Bliža se tudi prva skupščina novih lastnikov delniške družbe Pivovarna Laško.

Odločitev Pivovarne Laško, da pretežna večina podjetja ostane v lasti delavcev in v absolutni večini kombinacije delavci - poslovni partnerji - simpatizerji podjetja, se že danes potrjuje kot modra in preudarna poteza. Program lastninjenja je načrtoval notranjo delitev, delavski odkup, javno prodajo za certifikate in javno prodajo za gotovino. V odstotkih izražene vrednosti tako dosežejo številko šestindvajset za lastninski delež zaposlenih in upokoencev, deset odstotkov pripade denacionaliziranim lastnikom, enak delež pa je bil razdeljen z javno prodajo certifikatov. Šestnajst odstotkov deleža Pivovarne Laško je bilo odkupje-



nih v gotovini, kar predstavlja enega izmed redkih in predvsem prvenstvenih tovrstnih primerov v procesu lastninjenja pri nas. Ostalih osemnajst odstotkov je Pivovarna prenesla na sklade.

Odziv na javno prodajo s certifikati je bil izjemno velik in je presegel vsa pričakovanja. Vpisana vsota je namreč preseгла razpisano kvoto za dobrih osemdeset odstotkov, tako da bo za odkup delnic prišlo v poštev samo osemnajst odstotkov vplačanega zneska državljana, preostanek pa bo Pivovarna vrnila na evidenčne račune državljanov. V Pivovarni izražajo obžalovanje zaradi nastalega stanja, vendar gre v tem primeru za zakonsko obvezo, na katero Pivovarna Laško nima vpliva.

V Pivovarni Laško se zahvaljujejo vsem vplačnikom s certifikati in vplačano gotovino za izkazano zaupanje ter pripadnost delniški družbi. Uspešna izvedba postopka lastninjenja zagotavlja, da bo Pivovarna Laško še vnaprej eno izmed najbolj uspešnih in stabilnih podjetij v državi.

*Prišlo je jeseni kot zrela odločitev.*

*Vpisali ste se med delničarje Pivovarne Laško.*

*Toplo pozdravljeni.*

*S to odločitvijo ste nam povedali, da nam zaupate.*

*Vrača se ob novem letu kot zaslužen darilo.*

*Tudi v 1995 in naprej nam kaže izjemno dobro.*

*Laško ima svoj sloves, pa naj bo temno, svetlo, navadno ali lahko.*

*Točimo ga že 170 let.*

*In ko zdaj skupaj pod vse to potegnemo črto,*

*si lahko zadovoljni rečemo:*

**LAŠKO JE TUDI VAŠE**



**Vse najboljše iz Laškega!**

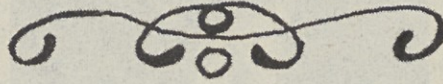


# YU-RS-SKI PARK - KREMENČKOVİ

(reinkarnacija v 13-ih slikah)



# OD DINO DO DEMOZAVRA



## FREDOVA POT IZ BURKELJ V JASTOVO JEJKO

☐ Potok se je izvil iz Reke in fertlig tigar se je pogledal v lužo in zagledal v tujaj pomlajeno podobo fertikovega pra-tigra. Zarjul je skozi savano in z desnim krempljem zarisal v levo polovico nekaj podob za "zenski cvet", nekaj kar naj "živitsko firmo" opere znanega jonga in mudras.

Prikazujemo stvar v podobah z nekaj izvirnega toksta.

Seveda kozlički ne bodo nasedli wolf gangu z meko na tacah in z modom ozaljšanim glisom...

"kra ist gerecht"

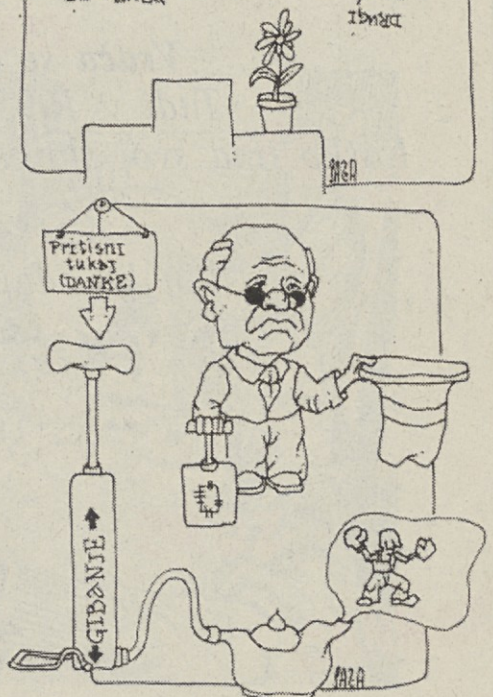
tajni agent J.J. KWAK

! Jer. pan MOTIT' S ONIV-OMOD-AZ!

faram ja  
faraš ti  
fara on  
?!!!

dr. ASKARP ANRČ  
R.L.

Slovenija je država državljanov, dvoonožcev, štirinožcev, šestonožcev in stonog ter tistih s korenino zemlje, voda, zrak in flogistona - ob seveda kvinteseptici (petem elementu)





zadnje raziskave z radioaktivnim ogljikom kažejo, da je stegnenica nekje iz leta 1415  
2. avgust  
(sreda med 06 zjutraj in 03 popoldan po GMT)

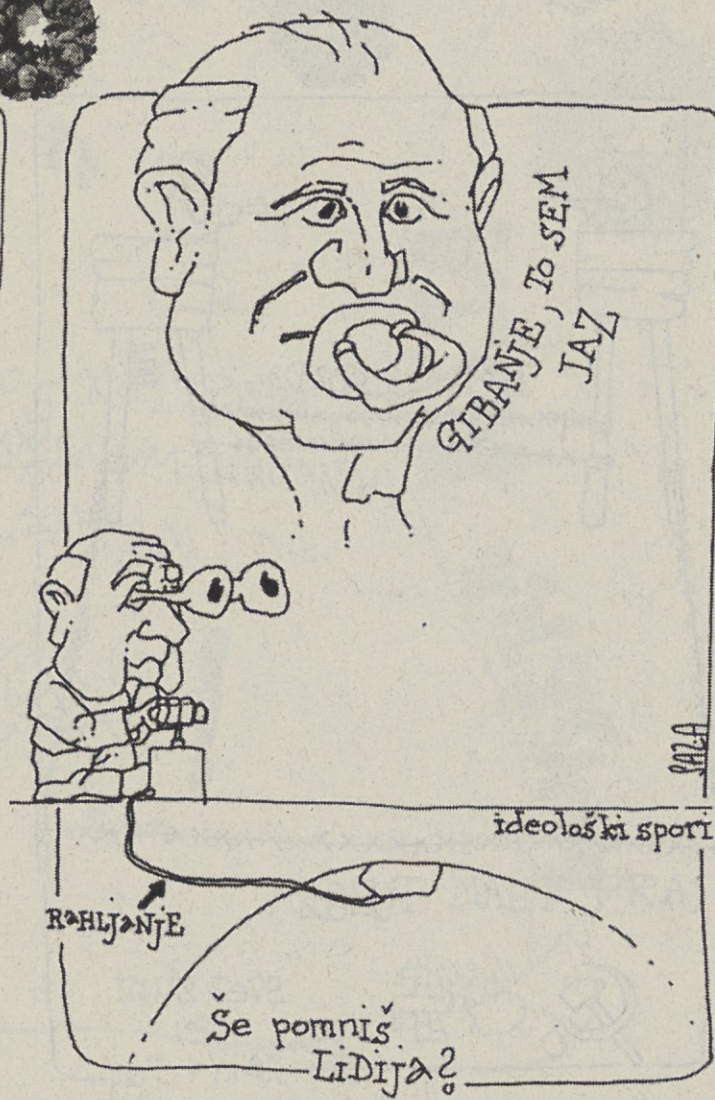
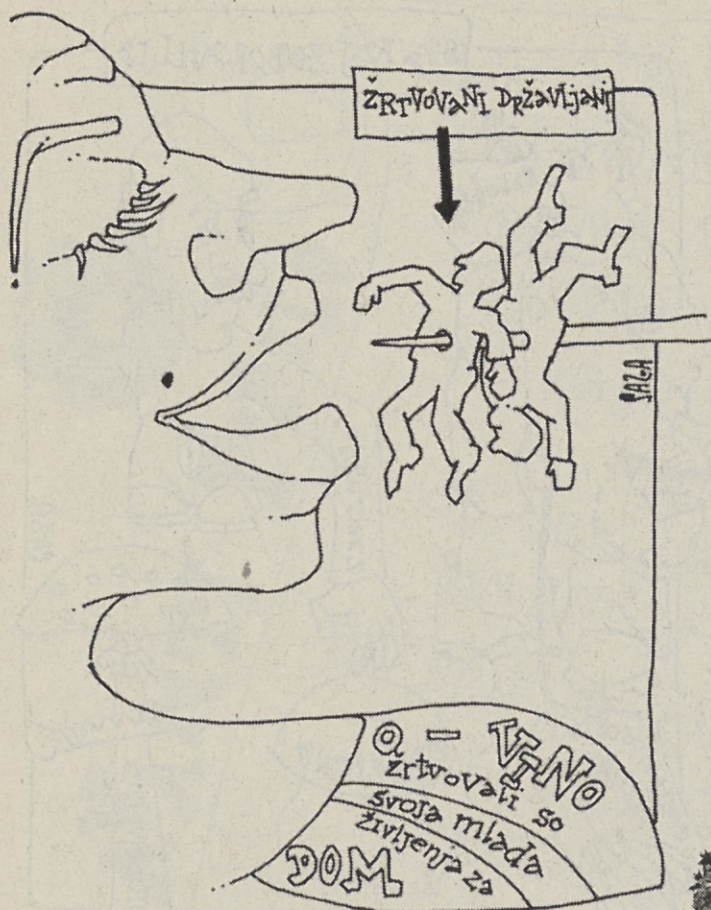


JAZA

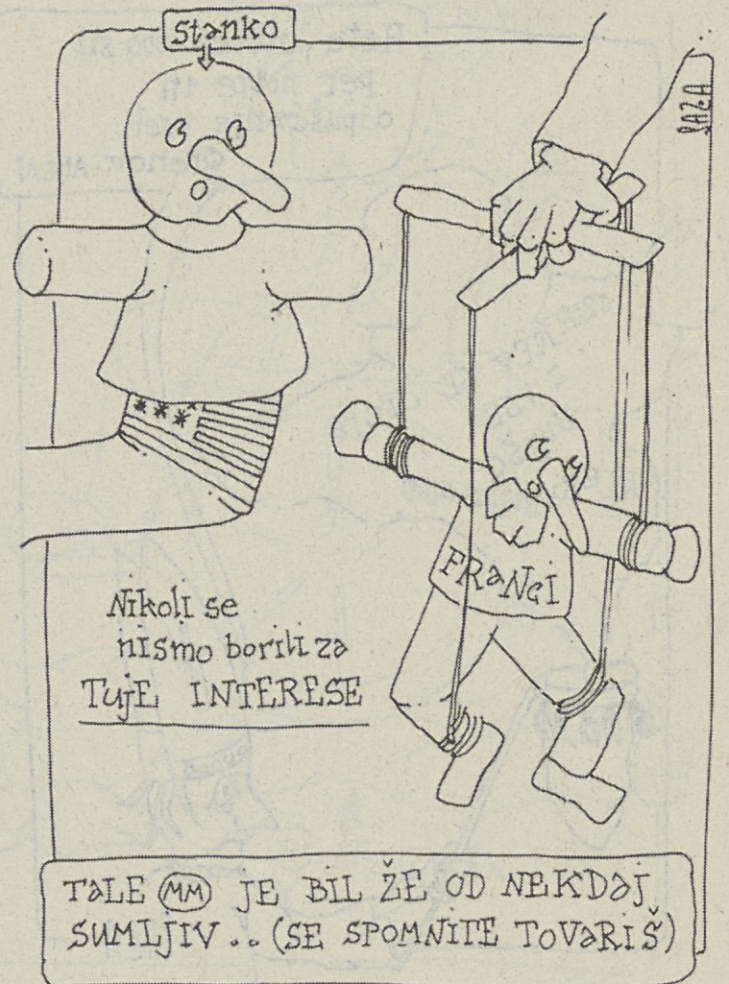
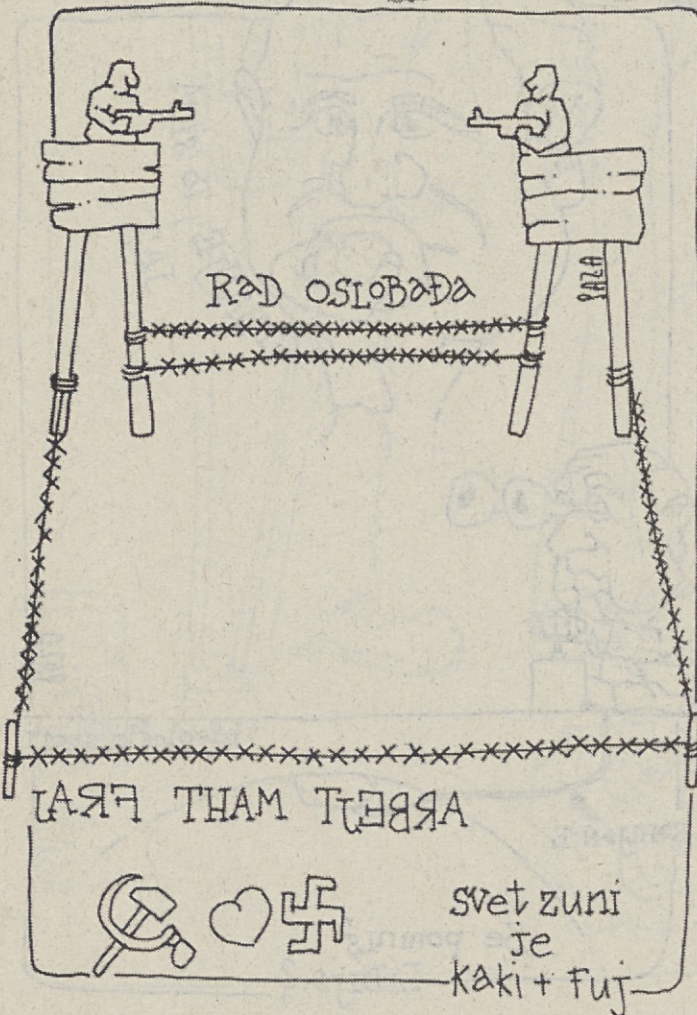
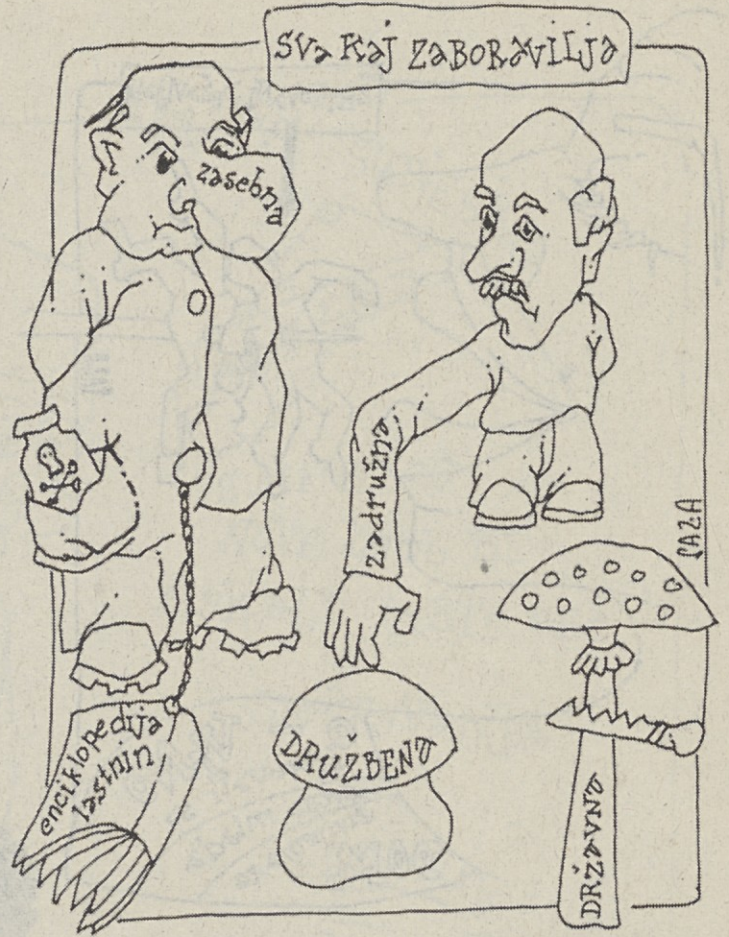










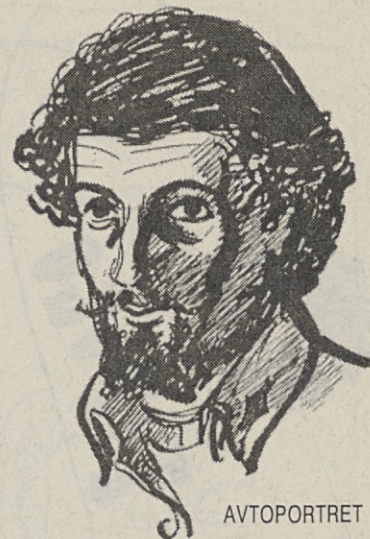








# Izgubljeni zapiski



AVTOPORTRET

Pred petimi leti umrli Dore Klemenčič Maj je bil umetnik, po duši, srcu in razumu. Njegov opus sega od partizanske grafike do mističnega simbolizma, od fantastike do poetičnega realizma. Si lahko predstavljate, da lahko usoda slovenskega slikarja, ki je bil poslan v Bosno za profesorja na gimnazijo, potegne najprej v uniformo jugoslovanskega oficirja, potem pa v taborišče, med NDHjevske domobrane in v ustaški zapor, potem pa med četnike in kasneje med bosanske in na koncu še slovenske partizane?

Odlomki spominov na njegovo doživljanje vojne, ki jih objavljamo v našem feltonu, nam bodo prikazali umetnikovo videnje Bosne in vseh njenih nezaslišanih narodnostnih in kulturnih ekstremov, obenem pa nam bodo obogatili razumevanje današnjega dogajanja, ki je osupljivo podobno tistemu pred petdesetimi leti.

ln ko je neki ustaški oficir s histerično hrapavim glasom govoril o šestih rakvah in šestih jamah na pokopališču o "večtom neprijatelju", ki mora biti danes ali jutri "do nogu" uničen in zbrisan s tega sveta, ko je ustaški vod izstrelil častno salvo, so tudi za pokopališkim zidom pokale puške.

Prešel je dober mesec. Sneg vedno večji. Nekega dne je prišlo povelje, da popoldne krenemo proti Ivanjski. Partizani podirajo progo. Torej našo četo bodo vrgli v boj, ko še ne zna nič! S Kobalom sva jo naučila komaj to, da zna salutirati in še nekoliko deti puško na ramo. Ker pa sem na banjaluškem kolodvoru videl same mlade ljudi, sem vedel, da so v boj poslali mlade ljudi, ker menijo, da bo na ta način urjenje najbolj napredovalo. Ko sem stal pred vrsto mladih domobrancev, sem gledal nekoliko razigrane obraze, na katerih ni bilo plašnosti. Ves pohod jemljejo kot zabavno avanturo. Eden od njih, ki je bil blizu mene, je dejal: "To bomo klali..." Obrnil sem se proti njemu, da ga vidim. Najbrž sem ga pogledal zelo

ostro, kajti sredi stavka je umolknil, potem pa tiše nadaljeval: "... če bo kaj." Ogleдал se si ga dobro, da bom vedel, koga naj pošljem v prvo patrolo. Tega bo krogla gotovo zadela. Če ne z one strani, pa iz moje puške. Njegove besede so mi predstavile ustaške klavce. Torej tudi v domobrantskih vrstah so! Ustaški nož se mi je zablskal tik pred očmi, da se mi je zamaglilo ob prividu in so se mi noge zašibile. Kaj naj storim, če bodo tile fantiči pričeli klati, jaz pa njihov oficir...Tu bo šlo za ostrino. Ustrelil bom, kogar bom dosegel, in skušal zbežati k partizanom. Klešče okrog mene so se vedno bolj stiskale. Torej, dragi tovariš Dore Klemenčič, vse svoje svetle sanje, vse svoje slikarstvo, vse upe v veliko prihodnost lahko v stotinki sekunde presekaš za vedno. Samo eden od tistih boš, ki umirajo vsak dan.

Črn vlak je bil ves v ivju in ledu. Sopara iz lokomotive se je kadila na vse strani. Nisem čutil mraza, v meni je vse trepetalo. Dušil sem nemir in mračilo se je. Zakaj sem poslušal nasvet Žica - Klačića! Mar bi pobegnili

prvi dan. Morda je bila zobna operacija glavni vzrok. Sicer imajo pa tudi partizani bolnišnice. Če že mora izginiti moje življenje s tega sveta, naj bi rajši na drugi strani. Istočasno s temi mislimo, črnimi in zaledenelimi kakor vlak, odvrtnimi kakor slep stroj z morilskimi okončinami, pa je tiho gorela svetla lučka. Ta se je vselej pojavila v mojem življenju, kadar je bilo težko. Drobnja luč, kresnica proti pošasti. Nič se ne bo zgodilo, sem si govoril v mislih.

Vstopili smo v vlak. Počasi in nerodno. Stroj je zapihal za sto metrov in se ustavil. Potem se je še pogosto ustavljal. Železničar v temno modri uniformi je prihajal v vagon in zopet izstopal. "Ne vem, če bomo prišli do Prijedora v 14 dneh," je dejal. Pri tem besedah pa me je pogledal, kakor da vprašuje. Neka misel mi je šinila v glavo. Železničarji. Oni morajo biti obveščeni o transportih in kdor je obveščen, lahko obvešča. "Gremo samo do Ivanjske, od tam pa nekam v hribe," pravim. "Mnogo je snega," pravi, "snega, belog i crnog," pravi. "Da," pravim. Bilo je malo besed, a

veliko misli. Potem je stopil iz vlaka in se ni več vrnil. Bogve, ali je to naš človek ali i. Lahko je partizanski obveščevalec ali pa provokator.

Bila je že tema. Ko se je vlak ustavil, je prišel neznan domobrantski oficir. Vsi oficirji naj izstopijo, domobranci ostanejo v vlaku. Postaje nisem videl nikjer, le nekaj hiš je bilo v megleni bližini. Nekaj luči smo videli skozi slabo zatemnjena okna. Oficir nam je dejal, naj se razdelimo po hišah, toda samo v teh blizu vlaka. Kobal, Marohnič in jaz smo šli v neko hišo, ki je bila videti malo boljša. Tam je stanoval starejši človek, ki nas je prijazen, a malo vznemirjeno sprejel. Hlastno je govoril o četnikih, vendar v njegovih besedah ni bilo sovražstva. "Tam s hribov slišim klice: Živel kralj Peter," je dejal. Govoril je o stvari, a mislil nekako vmes med stavki...

Ni se še zdanilo, ko je učitelj prižgal luč. Tudi on ni spal. Nihče ni spal. Dvignili smo se težki in mučni. Učitelj je šel pripravljat zajtrk... Jedel sem počasi in mnogo, kakor bi hotel reči: počakajte še z bojem, tu je še mnogo kruha. Zajemali smo med z žličkami, pili vroče mleko in prigrizovali kruh. Nikdar v življenju nisem pojedel toliko medu. Med ima pekočino, ki jo šele kasneje začutiš v želodcu. Tudi moj oče je bil učitelj in vnet čebelar.

Ko smo prišli na vlak, me je začelo peči v želodcu. Kje bi dobil vodo, kajti peklo me



je, da bi se zvijal kot črv. Domobranski novinci, fantiči med osemnajstim in dvajsetim letom, so bili bledih obrazov. Kaj ne bi. Kaj vse so morali razmišljati čez noč. Viseli so na klopih in tleh drug čez drugega kakor negodniki v premočenem zamrlem gnezdu. Bili so utrujeni, bedni. Na povelje morajo iti ubijati ljudi. Ubijati svoje sosede, s katerimi so še pred letom dni sedeli v isti šolski klopi ali skupaj pasli ovce in

niso nikoli mislili na to, kdo je pravoslaven, kdo katoliški. Ne-kateri so zrlí skozi okna v brezdaljno belino, ki je bila siva v jutranjem mraku. Gledali so topo, kakor brez misli. Nekateri so pri tem počasi žvečili košček kruha, suhe hrane, ki so jo včeraj dobili s seboj. Zagledal sem koljača z banjaluške postaje. Ni bilo več naivne krvoločnosti v njegovem obrazu, tudi on me je uprto, a skoraj skesano pogledal in se plašno ozrl drugam.

Vlak je počasi potegnil še dva ali tri kilometre. Počasi, da bi ga peš dogajal. Sredi proge, kjer ni bilo nobene hiše, se je ustavil. Izstopili smo. Pred vlakom smo se v vrstah razdelili po četah in vodih. Oficirji so govorili tiše in utrujeno.

Naša četa je krenila naprej. Kopal je bil bolj zgubljen kot zbran. Večinoma je molčal. Marohnič je nekaj odrejal. Krenili smo v sneg počasi in s težavo. Mene je Marohnič odre-

dil v nekakšno bočno patrolo s celim vodom. - He, kakšna bočna patrola, ko je meni sneg čez pas, mestoma pa do prsi. Kaj bodo pa novinci? Besede so se utapljale v snegu kakor v vato. Megla je ležala nad neskončno belino. Drevo smo zagledali šele na nekaj metrov. Tudi hiše ne bomo videli prej. Če nas partizani pričakajo, nas bodo tako negibne postrelili kakor na navezi.

*Se nadaljuje*





# BOLAN PIŠTA<sup>v</sup> na izborima

Jerbobolan, velika ti je stvar Demokratija. Imaju Švabe svoje nedostatke, ali - svaka jim čast: u Brojkama nema jim premca.

Velik je Gazda bio, alejhuselam Muhamed, vladao zdravim razumom i tvrdom rukom, kradljivce skraćivao za kradljivi jim "UD", što kažu Švabe, i naložio svim preživelim vojnicima, da prodavaju sve udovice, ne bile nesretnice bez muževa ostale, pa makar pokojiput četiri njih jednog dijelile - (bolji FERTALJ od nule!). A i Sam se za potomstvo zalagao. No, nije ni Josip suzdržljiv BIA a ni MEAZADONK što se prcaše ko jarac - ali - za prcačima ionako su uvijek potrebni DVOJE, olite jedan i HILJADU i DVOJE.

No, kada neki novi kalifa svoj LEGITIMITET ispostavlja mora dulje od cara Lazara, Kulina Bana, kad se slegne i Majke Jugovića te Teodozija sve do u krevet Fatimin, pa da se vidi iz kojeg je HADISA proizšao. Uvek uz TRI pouzdana svjedoka.

No Švabe stvar uskračuju i lepo - BEKANTMAHTUNG - Ferman IZVJEŠAVAJU - svud WANTED TIRALICE na sve PLAKAT - PANOJE.

Dok je Dolanc još pravoverni Turčin Bia samo je pisalo - BIRAJ DOLANCA IL će te DOLANC PENDREKOM PO TIKVI pa smo, Jerbobolan sa smeškom svi okruživali gospon Dolanca.



## PREDGOVOR K "BOLAN PIŠTI"

Človek je ne-samokritično, narcisoidno in egocentrično bitje, ki grobo posega v "okolje" in "ekologijo", kar je, samo na sebi spet cinično - sarkastični naziv za "mater naravo". Nekaj podobnega, kot bi človek rekel lastni materi - uterus in glandula mammaria - ali enostavno: žlica in krožnik, če in/ali, kadar sploh "ugotovi", da "tam je".

Vendar ni mati narava niti tako nebogljena pa niti ne povsem brez prizanesljivosti do človeka: če bi le hotela, bi ga že zdavnaj izbrisala s podobe sveta.

Prej bi lahko trdili, da ga pogosto postavlja v - "preizkušnje".

Slovenija se nahaja med dvema principoma pojmovanja sveta - severnjaškim - gotskim - strojnim in južnaškim - balkansko - naravnim (kjer je Balkan spet zgolj najsevernejša konica juga, ki se prek Turčije razprostira vse do zemeljskega ravnika).

"Bolanc Pišta" išče "resnico" po pravosodnem modelu, ko zoperstavlja (proti-postavlja) v dialog protagonista - zagovornika obeh srečujočih se, nasprotujočih in izključujočih - resnic.

Samo ime "Bolanc Pišta" je skovanka. Bolanc v turškem krogu pomeni pripadnika istam-bola, torej je nekak naš "državljan", Pišta pa je prekmursko-madžarski diminutiv ("Tepanje") od grškega Štefan, kar je - zmagovalec, ime, ki si ga laste kar trije med seboj antagonistični narodi: Srbi (Štefan Prvovenčani) - Madžari (trade mark dinastično ime) in Avstrijci (patron vrhovne/dunajske katedrale).

Slovenec pa je "štefan" pač - dvojni liter ("za napit").

"Bolanc Pišta" govori bošnjaško (ker western v italijanščini zveni smešno, v nemščini okorno, v slovenščini neresno, v madžarščini pa ga ne bi nihče razumel).

Piše pa "latinsko in čirilsko" - ker je dvo-pismen. Rad tudi riše!

Bolanc Pišta je torej namenjen vsem, ki se na Slovenskem počutijo nerazumljeni - zaradi vere, jezika, običajev, pojmovanja sveta, pa tudi, ker so "bez-kintaši" in nimajo pogojev za življenje, torej tudi 150.000 brezposelnim Slovencem + 33%, ki še nimajo volilne pravice ter 38% nadaljnim odstotkom (50% od 75% populacije), ki volilno pravico sicer imajo, a ne smatrajo za smiselno, da bi jo uporabili.

Osebe oddelka  
za reanimacijo, i.r.

## VPRAŠLJIVE VOLITVE

Ustavno sodišče je 9.11. 1994 razveljavilo zakon Državnega zbora o 147 občinah na LV volitvah 94 (s katerim je Državni zbor razveljavil referendumsko voljo ljudstva izrečeno o "novih občinah" - maja 1994) ter naložilo Državnemu zboru, da uskladi obči-

ne z ustavo čez tri leta in pol - šest mesecev pred razpisom naslednjih volitev (obsojencu na smrt se kazni kljub razveljavitvi sodbe naloži v izvršitev s tem, da se čez tri leta rehabilitira ali izpusti "na častno besedo" - on parole).

Na pravkar končanih LV 94 pa je med drugim določilo o "neveljavnosti" glasovnic s "pripombami" ali z napačno (preveč, ali navzkriž) obkro-



Sada, kad je Dolanc prestupio u Demokraski Novi Religion i postao DEM-o-hrvatski pravovjerni ŠVABA izvješavaju na sve kandelabre Slike mladog Dolanca, pa kada KEROVI nuždu obavljaju dižući predizbornu nogu uz predizborni kandelabar i dolazi jim predizbornu u izborni mozag - UTETOVISE jim se u pamčenje Gospon D. STANE (što me donekle brine - neće li kerčiči umesto u lov na zečeve - "jurčke" što kažu Švabe - da idu u RASTAFARIJAN VEGETARIJANERE - da BRAKADIŠU?).

Pas jebe mater kerčičima što laju a mašu repekima kad se jim digne u pamčenje Gospon.

I tako Ti ja, Jugo-Švaba i POMETAČ gradske VULICE honorarno AD HOK postajem član IZBORNE komisije.

Kažu - nepismen je, velike štete od njega neće da bude a i, radiče, što mu kažemo, jer mu VESNA DRŽAVLJANSTVA nijema i kažu - mi - Bolan PIŠTA - nepismen Si, eto TI HRPICA glasovnica, samo stavi nanjih KRST.

Krst - Polumjesac - Velika Stvar - ja u posao.

Paragrafišem i autografišem ja onu hrpicu 100,200,1000 listića. Kasnije mi kažu, da sam jih VONESPOSOBIA.

Gorak je hljeb, Alah sam to najbolje zna.

Lepo Vas pozdravlja i - čuvajte nam Vlasić

Bolan Pišta, gradski pometać  
F kategorije, vl.r. +

ženimi kandidati omogućilo ad libitum manipulacij (na primer - "onesposobljanje" glasovnic v prid NE-FAVORIZIRANIM kandidatom z "naknadno opremo" ipd.).

Imamo torej demokraciju s (proti)ustavnim "zamikom"?

Toda ali ste pričakovali, da bo kozel, kot varuh zeljnatih glav, pripeljal v čolnu "vse glave na broju" - na drugi breg?

# ELEKTROINŽENIRING

## LILIJA



UPRAVA: MARIBORSKA C. 32 A

TEL., FAX: (063) 442 - 008

*Želi vsem poslovnim partnerjem  
ter zvestim strankam*

# SREČNO IN USPEŠNO 1995

*V naših obratih:*

**PROJEKTIVA - MARIBORSKA 32 A**

(063) 442 - 008

*- projektiva in inženiring*

**SERVIS - TRG CELJSKIH KNEZOV 9**

(063) 441 - 350

*- servis TV, avdio tehnike, antenskih sistemov,  
satelitskih anten in varnostnih naprav*

**ELEKTROINŠTALACIJE - FRANKOLOVO**

*- servis dvigal, delavnica*



SKUPAJ V BORBI



SKUPAJ V ČORBI

# BUTALSKA OPERA-TIVA

So Butale imenitna vas, kjer ne le megla ovija Butale pol leta na eni, druge pol na drugi strani, ampak imajo tudi svojo podtalnico in podzemlje v treh nadstropjih, kot pri voluharju - zgoraj kokoši s plinovodom in elektriko ter telefonom, spodaj pujsi z vodovodom in vmes, kot se spodobi, kanalizacija.

Pa ti pridejo oni dan podgane v Butale. Tebi nič, meni nič. Niti potrkale niso, jim tudi ni bilo treba. So Butalci vsako leto 5x podzemlje prekopali, da vidijo ali elektrika dobro teče in če se ni telefon zamašil. In so imele podgane podganjo-strado v treh nadstropjih. Z vsemi viadukti in tuneli vred.

Tepanjci, nē toliko umni kot Butalci, so pa imeli probleme - ker svojega podzemlja niso kar naprej prekopavali, se je butalska podzemna struktura, podganja magistrala, na tepanjski meji končala.

Podganji transversalci na plano, tepanjske mačke v preplah, ženske na podstreho, mežnar v zvonik - in skličejo Tepanje samit z butalsko sosedo - "Podganja nadloga in tako dalje".

Kupijo Butale tri mačke, četrte pol (to je bil maček) - Tepanje takisto, podgane pa ne v beg - ampak v napad.

Maček, kilo in pol, podgana dve kili, Cefizelj tedaj vrhovni sanitarec butalski zapiska tajm-avt in predlaga premirje.

Podgane v podzemlje, Cefizelj nazaj v gradbeno operativo, Tepanjam pa nalože čez Tepanje zgraditi viadukt, dokler se glodalci letati ne nauče.

In je bila Šprinca Marogla vesela, je družbo dobila - podganjo Šprinco Maroglo!

Von Ligeštul



## NACHRICHT

Na nevšečna vprašanja glede izpustitve Bolan Pište iz izolacije na levo polovico **Nove dobe**, odgovarjam z mednarodno potrjenim sporočilom:

Slovenija je mednarodno potrjena kot država in je dolžna vsem svojim državljanom zagotoviti možnost do pravice javnega komuniciranja v izbranem jeziku, pri čemer je - najbrž iz povsem tehničnih razlogov - **fe** v organizacijah, ki zahtevajo nedvoumno in jasno poveljevanje in izvrševanje potrebno, da je v rabi enoten in dogovorjen jezik.

Avstrija koroškim Slovincem omogoča dvojezične šole, časopise in pasove na radiju in na teve v njihovem jeziku.

Če je bilo bratstvo in enotnost ter jugoslovanstvo alkoholizem, je po treh letih absolutne abstinence, kjer je bila kazniva **že** sama misel na zgornjo idejo - morda **že** primeren čas, da preizkusimo trdnost nove suverenosti z zmernim uživanjem tujih kultur v razumnih količinah.

"Slovenski primer" bi mogel služiti za zgled Bosancem in drugim, da se poskusijo ponovno z multikomuniciranjem še na drug način - mimo navzkrižnih šrapnelov.

Slovenija je bila obvarovana neposredne vojne in bi se lahko za ta privilegij oddolžila s tem, da **da** spet enkrat za spremembo svetel vzgled - namesto temnega madeža zadnjih let.

**Contessa Rampollo** - butalska asimilantka in asimirespiratororka, dr. poliglotitis, prof. zajebantitis, mag. pangermanske književnosti med Evropo in ZDA - praktikantka Škrabec&Toporišič&Blackpraxa &vonLigeštul I.r.



# Cefizljev elektronski pendrek

Kar je v dobi Faradaya opravljal električni pastir, v pravadnini post-diluvialni pes in v železni dobi kravji in cerkveni zvonec, dela v dobi tiskanih možganov žepna telefonska centrala, akupunktorno zvezana z vsemi bolečimi točkami, posodobljen klasični drog v nosu bika ali medveda ali Predinova svinčnika v smrčku, z gatami, namesto plašnic v laseh.

Postkomunistični režimi, ki so fevdalce topov in bajonetov modernizirali v lastnike teleskopov in drobnogledov človeških duš, intenzivno popisujejo svojo imovino.

Emšo vsak dan - en srečen Slovenec več. Toliko jih dnevno namreč dobi svoj dosje.

V širnem svetu služijo računalniki povezovanju svetov, poletom na druge planete, napredku - v podalpski Betajnovi pa bodo odlično izpopolnili medvrstičarske zidove.

Primeri možne uporabe so neskončni.

Že pred (sedaj) tridesetimi leti so bili Nemci opustili sistem "računalniško obdelovanih" zdravniških receptov kot nepraktičen. Kupili smo ga Slovenci in ga uporabljamo še dandanes. Sistem je zmanjšal (ob času) brezposelnost za nekaj tisoč administratork, povečal (hvalabogu...) časovni jez v zdravniških čakalnicah (med osebjem in bolniki), obdelane recepte pa v regionalnih higijenskih centrih še naprej razvršča nekaj ducatov visoko šolane delovne sile - ročno, na kupčke.

Nato so uvedli računalnike velika trgovska podjetja. Ne morda v pisarnah, kjer na Zahodu elektronsko raziskujejo tržišče, ampak v sami delovni bazi, kjer pisemske znamke za 9 SIT ne dobite kot prej - iz rok v roke - marveč je vmes KOMPJUTER, ki transakcijo vestno zabeleži, upočasni hitrico potrošnika za nekaj deset minut in primerno, vse skupaj - podraži.

Von Ligeštul  
- direktor IBM  
(instituta butalskih modrosti).

## **vsaka ima svoj faktor**

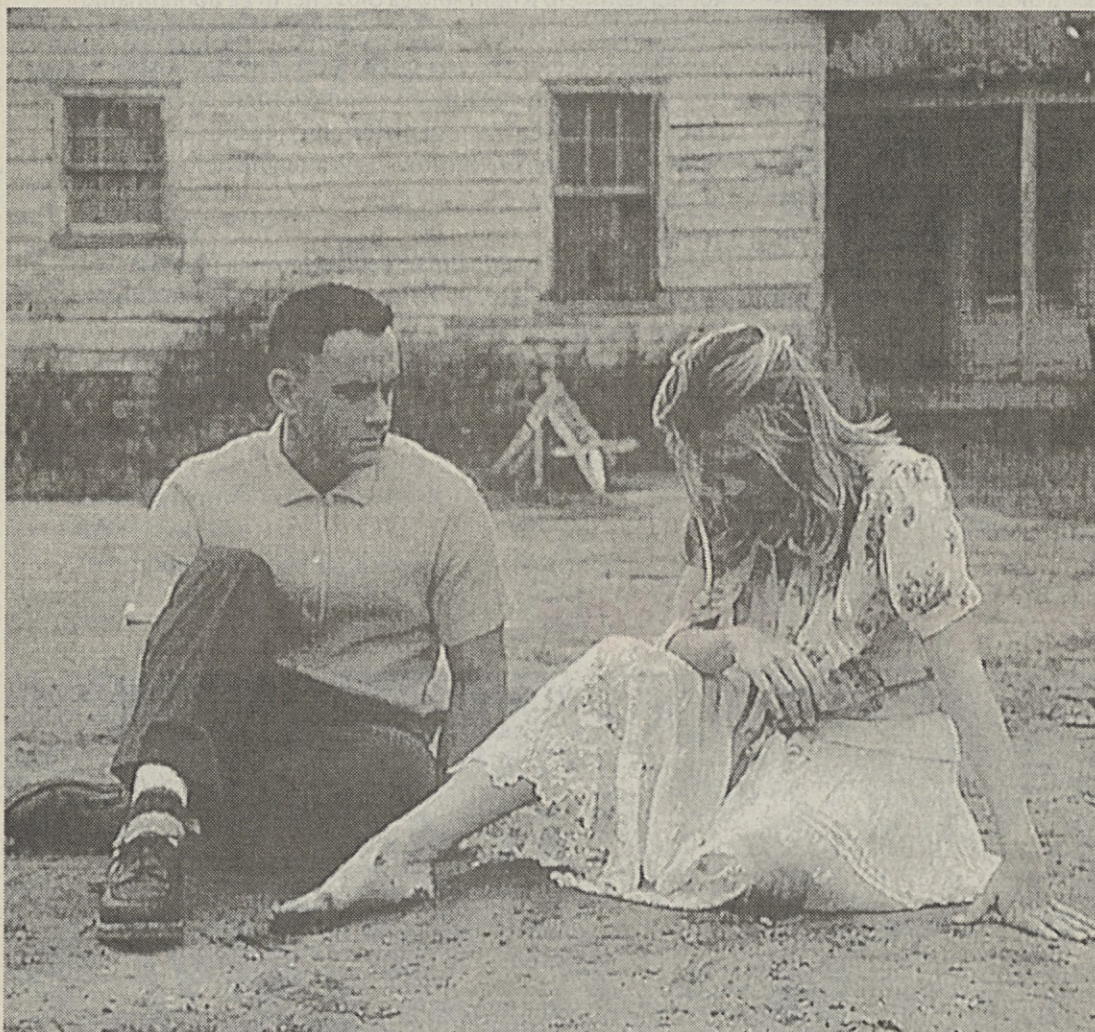




Forrest Gump: tako mislim



# MODEL SERIJE "B"



**A**llen Wendt, ameriški ambasador, gost Slovenske hiše v Evropskem bloku v Mariboru, je izjavil, da je ostalo v slovenskih glavah še veliko dediščine socializma.

Izjava je razburila zastopnike ameriške socialistične stranke, ki so se zbrali na vsenarodnem zboru v Indianapolisu. Poslali so mi telegram z nekajletno zamudo. V njem izjavljajo, da je kapitalistični red prerastel svojo zgodovinsko vlogo in postal docela nesposoben, da bi še razreševal probleme, s katerimi se mora družba zdaj spoprijemati. Kapitalistični red je kriv - pišejo - "čedalje težjih

bremen oboroževanja, siromaščine, večinske blaznosti, hudo delstva in prostitucije in večine bolezni, ki bičajo človeštvo".

Takoj poslal telegram Hillary: Draga stop odkril provokatorja stop A.W. stop vgrajen napačen čip stop.

Takoj dobil odgovor: Dragi stop Billa zanima stop bodi jasen stop.

**Poročilo:** Ljubljana se spreminja v mini Čikago. Kmalu bo v Sloveniji popolna demokracija. Tudi Maribor je na najboljši poti. Vietnam že imajo v sosesčini. Naša letala in vojake tudi.

Potrošnja trdih drog je v močnem porastu. Mladinski kriminal eskalira. Tudi aidsa je že nekaj. Zelena luč za prostitucijo. Rdeča luč za zamorce in frajgajste. Ljudje so pozabili na človeka nevredne občutke, kot so usmiljenje, dobrot, plemenitost in sočutje. Strelja se vseprek. Potrebna je le še splošna licenca za nošenje orožja. Potem lahko razglasimo Čikago v Sloveniji.

Nekoč so snemali za Savo špageti westrne. Zdaj lahko snemajo divji zahod na celotnem območju svoje države (na Balkanu pa celo ameriško zgodovino - **toplo** priporočam).

V socializmu so imeli 91%

udeležbo na volitvah (v Romuniji 99.99%). V demokraciji je 50% abstenenca značilna za Slovenijo - 30 in manj odstotna pa za zahodno Evropo.

Stranke na oblasti so z volilnim zakonom po lastni podobi onemogočile izvenparlamentarne stranke in realizirale znani monopolit iz leta 1946. Vladajo kot v preteklem 4-letnem mandatu: za njimi je 50% volivcev in 33% prebivalstva!

Na pošti so prenehali odpirati privatna pisma, ker imajo dovolj obsežno **lastno** telefonijo. Verbalni delikt je odpravljen, ker se je kontrola preselila v roke **lastnikov** monopolnih **emšo** računalnikov, N(n)ova doba je v intervalnem pridržanju do streznitve na podlagi "odluka radniške klase".

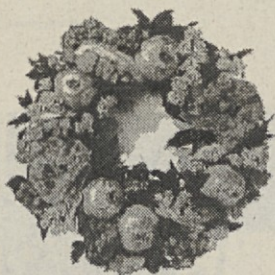
Do popolnosti predpotopne družbe jim manjka le še **obvezan** jeans, coca-cola vsepovsod in Mc Donalds hamburgerji. Potem uzakonimo le še angleško špraho in razobesimo **stars and stripes** fano. Mojstrsko blefiranje bratovščine Sinjega galeba.

Zaradi navedenega priporočam pri A.W. zamenjavo čipa: govoriti je treba o **predpotopnem** yu-rs-skem parku. Ljudem se počasi **neboljša**. Trčeni so že opazili, da je Kremenčkova bratovščina kupila pod pultom zastarel sistem serije "B". Trdijo, da gre za način, kako **civilizacijski** gradient Slovenije za eno ali dve stopnički zacementirati za - naprej.

Hillary: Forrest **stop** poročilo se ujema **stop** z opisom naših razmer **stop** na začetku stoletja **stop** in **stop** izjavami shoda socialistične stranke v Indianapolisu **stop** leta 1912 **stop**.

Urgent, Hillary: Forrest **stop** Forrest **stop** Bill sprašuje **kdo** sploh je **stop** Allen Wendt? **stop**.





## POSEBNA PON

### IZUMITELJI

N.Tesla je bil mislec.  
T.A.Edison je bil rokohitrec.  
Westinghouse je bil komunikator.

Kitajska je mislec - iz smodnika je naredila bengalični ogenj, iz magnetne igle - igračo.

Evropa je rokohitrec - mongolski smodnik je vtaknila v cev, magnetno iglo prebodla kot metulja, dala v orehovo lupino Ibn Batutove zvezdne mape in ves paket imenovala - Kolumb.

Amerika je komunikator - s C.N.N. je z medijsko lučjo "brain-draina" privabila ribe vsega sveta.

Sarajevo je te kvatre že tretjič šlo v luft.

Tesla pravi - odnehajmo, nima smisla.

Westinghouse pravi - naredimo Santa Barbaro v 10.000 nadaljevanjih.

Edison pa nič - samo - nekaj spet "eksperimentira".

Nemorala: samo teslo gre le enkrat na led.

### IGRA DVEH SKAKAČEV

1945 se je zgodil ogromen baby-boom: prva generacija "otrok socializma" je bila 18 let pivnik, ki je vsrkaval zgodbe o "herojstvu" enih in grozodejstvih drugih.

Vam bo lepo, ker smo mi trpeli.

Od nas se je zahtevalo nemogoče in nesmiselno. Strošek države je bil ničen - vrtec ni bilo, šole so bile nulta investicija.

1963 smo zahtevali nekaj, kar košta - polnoletnost - to je - delovna mesta, stanovanja, družine.

Država je za nulti denar natisnila milijon certifikatov, imenovanih "pasoši", odprla dotlej hermetično zaprte meje - in prodala Švabom zastoj delovno silo.

Država je pokasirala judežev DEM - v lastni žep. Lansiral se je lik "uspešneža" - ki nas je gnjavil desetletja: Kranjci, v gorenjskih nošnjah, prepevajoč gorenjske napeve v švabščini.

Švabi so ploskali.

Sporočilo je bilo jasno: Hitler je bil heroj, partizani banditi, Slovenija je vendar švabski "Slowenien". Lustige Oberkrainer so pokasirali judežev DEM. Zimska setev. Vzklilo je pa na "slovensko pomlad". Heider na ORF - Kaernten vrti Wo meine Wiege stand v prirodnem okolju: Bled (nemško: Nor).

Da ne bo pomote: ja, zakaj nas ne bi prišel "DEM" - okritizirat, če pa so ga nekateri sami naprosili?

Ali naj nas pa kar počí (pučni?).





## UDBA

## KUNG FU TSE

Zahod je vso svojo identiteto "izvozil" po svetu in ostal prazen - alieniran.

Rim je svojo podobo vtisnil vsemu tedanjemu svetu - ceste, mesta, administracija, armada.

Kršćanstvo se je kot morski rak vselilo v izpraznjeno lupino rimskega (vodnega) polža.

Komunizem se je vselil v lupino kitajskega budizma. V lupini vzhodnoevropskega komunizma nastaja neka nova "demokracija".

Japonski kapitalizem je posebna oblika šogunskega kapitalizma - komunistična vsebina in kapitalistična zunanja oblika.

Vzhodno-evropski "kapitalizem" bo morda soroden - japonskemu.

Slovenci pa naj bi menda po evropazdajci projekciji skrbeli za zahtevne zahodne trge. Siromašni tlačanski otroci naj skrbe, da razvajenim grajskim ne bi ničesar zmanjkalo.

Še vsaka buržoazija se je hotela obdržati z visokimi zidovi, hudimi psi in okrutnimi vojščaki. Pa se je po zakonu gravitacije - še vsaka sesula v prah. You rang, milord? Jeeves and Wooster.

Če bi se London znašel v taki situaciji, kot Sarajevo, bi že zdavnaj propadel.

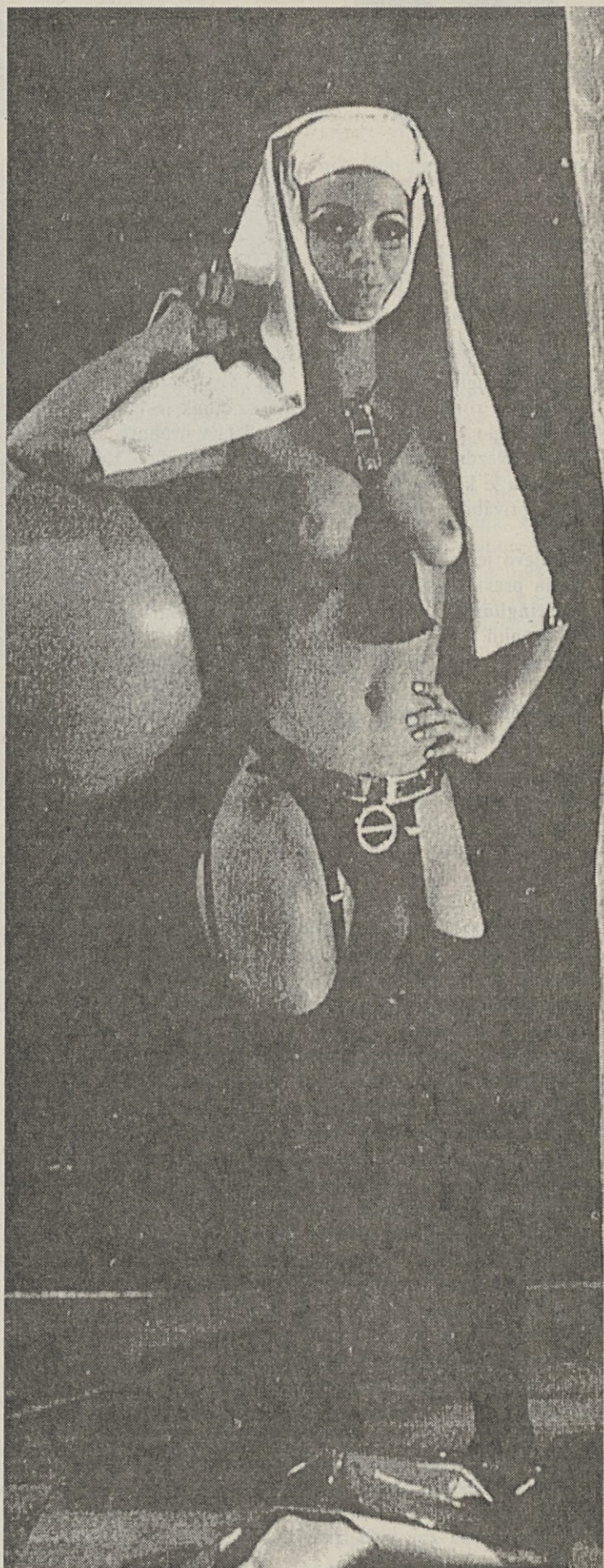
Slovenski "kapitalizem" bodo mladinske delovne akcije z računalniki, namesto krampov. Konfucij namesto - Buffalo Billa.

**VRABEC MAČKI - IN KAJ IMAM OD TEGA, ČE SE TI PUSTIM POJESTI?**

**MAČKA VRABCU - TVOJE IME SE BO ZA VEČNO POJAVILO NA MOJEM JEDILNEM LISTU.**

**VERA JE POZITIVNA - POTREBUJE LE NEKAJ KOREKCIJ:**

1. Glavni zvon je Nedeljski dnevnik
2. Glavni mežnar je TOF
3. Glavna katedrala je parlament
4. Glavni zvonik je RTS
5. Glavni svetnik je Fred
6. Fred v jaslice v kot vsake sobe





# M.A.S.H. 2000



Oblast in njeni partito-dirigirani mediji neustrezno reagirajo na dogajanja v svoji okolici, kar pomeni, da imajo indikator za samostojno razmišljanje že poškodovan. Najprej razglasi tisk Carterja za ujeto ribo v srbski mreži. Nato elektronska trobila potencirajo zadržek, ki da ga ima Clinton do Carterja. Kakor da Jimmy butalsko telefonira Billu - Poslušaj, meni je dolgčas, posodi mi letalo, grem v bivšo Jugoslavijo.

Če bi tako "ščuko" ujeli v Ljubljano, bi bilo Brdo premajhno za slo suite v frakih.

V bistvu pa gre le za to, da se končuje izgradnja nove zahodne Vzhodne meje. Na vrsti je zimsko kopanje obrambnega jarka Bratislava - Budimpešta - Ljubljana. Toda kjer se srečuje nevladni in "pobožni" Carter z Moskvo - za Genscherjev avanturistični Drang nach Osten prostora več ni. Za njim bodo počasi odracali tudi vazali in Slovenien.

Na katerikoli strani zahodne Vzhodne meje bo Slovenija - v nobenem primeru 2/3 podanikov ne čaka nič dobrega.

Mediji medtem še po štrih letih samostojnosti štirikolonsko opevajo vsako zmago nad čevapčiči - ker le oslom ni jasno, da je iz iste mase tudi mcDonaldsov hamburger.

Kadar nekdo reagira na vsako tabletko aspirina z epileptičnim napadom, je težak bolnik.

Kako reagira Slovenija, kaže njeno razmerje do Italije, ki je bila do leta 1943 na strani naci Nemčije. Potem je imela izvirno

in močno rezistenco ter status zavezniške države, kjer vloga uporniške Primorske, kot italijanskega državnega območja - ni bila majhna. Zakaj Ljubljana ni znala igrati s temi kartami, ostaja nejasno. Na predvojni deklaraciji o položaju manjšin so slovenski komunisti desetletja dolgo gradili trden most sodelovanja med Ljubljano in Rimom, kar je aprila letos elegantno priznal celo Otto von Habsburg.

Balkanska okupacija Trsta 1945 - juriš na vse, kar stoji in se premika - leto in pol po kapitulaciji fašistične Italije, je bila napaka. Še večja neumnost je zato današnje draženje Rima s tistim delom njegove zgodovine, ki ga želi pozabiti (Ljubljana je sama kriva, če jih je dobila po piskru s TV RAI filmom o fojbah, kjer je bilo videti, da so pobiti vrženi v jame prej - preden je na to območje "vdrla" JA).

Enako se je obnašala tudi partija: vedno je bila "peta kolona kriva" za oslarije: 1948 Hebrang - 1956 Djilas - 1965 Rankovič itd. Slovenija je začela sto na uro mesariti leta 1991. To pot čefurje. "Čefurji so jasno vsega krivi. Hudičevi Šiptarji, Srbi in Črnogorci so nam 75 let pili kri. Ja, pogledjte, kaj delajo "divjaki" z juga".

Pa prepričajte koga, da ni res (če se stvar obrne, bodo vsi dokazovali, kako so "reševali Žide" - pred fašisti).

S prenašanjem problemov navzven in nazaj, je ohromljena Slovenija - navznoter. Boljšega dokaza, da je koalicijski triumvirat predpotopen vkp(b) vzorec, si ni mogoče misliti. Ta oblast ne vlada - marveč obvladuje Slovenijo. Zato ne potrebuje ustavnih pooblastil. V tem je ves vic. Zato davi tudi Novo dobo, ker predstavlja novost v toleranci - je medij, ki ni niti rasističen, niti nacionalističen, kar vsi ostali so!

Za povrh so LV 94 pokazale, da ima skoraj 20 odstotkov prebivalstva le še pasivno volilno pravico: medtem ko je Gibanje za občo demokracijo še leta 1992 imelo med kandidati "slo Palestince" in je zato izgubilo, so jih na LV 94 stranke preprosto izbrisale. Ampak to ni več le stvar politikov - marveč tudi ku-klux-klan medijskega orkestra.

Po objavi tega komentarja bo že januarja vrsta v ordinacijah za plastično kirurgijo. Svetovno zasedanje Amnesty Internationala bo najbrž leta 1995 v Ljubljani.

AI bo imel podobno funkcijo, kakor Unprofor v Bosni: "sanitetna" ekipa na delu.

In tega se politiki in dirigenti bojijo.

Nova doba napoveduje nove

transformacije, ker imajo mački po sedem življenj.

Dobro si vtisnite v spomin papeževe besede: "Zato je treba hitro in nujno zbrati skupaj vse tisto, kar združuje - in tega ni malo - in s tem graditi nove perspektive bratske solidarnosti".

Vsak poskus (zdaj "pobožnega" Carterja), da se konča balkanski kanibalizem, je O.K. Ne glede na rezultate, ker spektakularnega konca itak biti več ne more.

Kaj je pa slovenska obvladovalska oblast androidov vložila v to podjetje?

Uredništvo Nove dobe  
želi zato vsem frajgajstom v  
letu 1995 vso srečo pri  
oblikovanju nove  
antifašistične koalicije!

BLAGORUBOGIM  
BUTALCEM, KAJTI  
NJIH JE BUTALSKO  
KRALJESTVO!





# TEST stran



Ali se vam je izboljšalo?



# Pota cenzure

## 1. HUMORALNA CENZURA

a) Alfa-globini (najmanjši, delujejo takoj) - sosede vas nenadoma nehajo pozdravljati, izginja vam pošta iz nabiralnika in perilo s špaga, anonimni telefonski klici.

b) Beta-globini (srednji, delujejo z zakasnitvijo nekaj dni) - družinski člani dobe delovno odpoved ali extra poziv za gasilske vaje.

c) Gama-globini (največji, zamik 2-3 tedne) - bunkerizacija časopisa, prijava sodniku za prekrške.

## 2. CELULARNA CENZURA

### a) Krvna

I - Polimorfonuklearni cenzuro - citi (nevtro-filci) - legitimiranje brez potrebe, "spremstvo" na vsakem koraku.

II - Bazofilni cenzuro - citi - široka baza vas pripravi do "vijoličaste barve".

III - Eozinoficni cenzuro - citi - dotik s cenzurno koprivo

### b) Mezgovna -

kadar z informacijo prodrete globlje v informativno zavest javnosti, se okrog vas zgradi obroč "celic velikank" - ki vas spremeni v gnoj.

## TERAPIJA

1. Imunizacija z dobrimi zvezami in vakcinacija s široko navzkrižno podporo.

2. Eks-sangvino transfuzija - spremenite svoj imidž s plastično operacijo nove identitete in ko vam mesar fasaderski sšprudla faco, boste lahko samo še kustos

svojega lastnega "post-mortem" spomenika - kipa!

*se nadaljuje*

**Pst:** Zgornje je prost prevod strukture eritrocitov in levkocitov, belih in rdečih krvničk.

Iz medicine v medijo-

cino prekvačkal šaman, vrač in alkemist za splošno prevajanje žejnih čez vodo (**prepelji me nežno**, naš slogan, 24 ur/dan, nočna tarifa nižja, za serije in družine - 15% popusta itd.) - Abrakvadabra ekvilibrist dr. Von Keš - Č.P., l.r.

Čiv-čav!





# Čas, ki ne preneha

“Ne smej se preglasno, kajti tistega, kateremu ni do smeha, bi to bolelo.” Ta stavek mi je prišel na misel ob letošnjih pripravah za Božič, ki bo gotovo prinesel v marsikatero življenje srečen nasmeh, kateri izhaja iz notranjega doživetja miru in ljubezni. Prišel mi je na misel ta stavek zato, ker praznovanje Božiča žal skoraj nič ne spremeni, še posebej ne tam, kjer ljudje o njegovi vsebini bolj malo ali nič ne vedo.

**K**olikokrat je del človeštva že praznoval Božič, tega ne vemo, kajti zgodovinsko se ne da ta točno ugotoviti, kdaj so kristjani začeli praznovati praznik Jezusovega rojstva. Ne bomo se preveč zmotili, če rečemo, da okrog 1600-krat, če ne več. In posledice tega praznovanja?

Videti je, da so te posledice zelo majhne. Morda je pri samem praznovanju pri mnogih ljudeh res navzoč nasmeh, doživljanje pristne človeške toplote, domačnosti, dobrote in ljubezni. Morda so milijoni obrazov otrok veseli in srečni, pa tudi obrazi starejših, h katerim radi hitimo, kjerkoli se nahajajo. Celo naši pokojni ostajajo v teh dneh z nami povezani. Toda žal se vse to po praznikih zelo hitro razprši in izhlapi, kakor kaplja vode na vroči plošči. Da o grozotah na svetu, ki jih še noben Božič ni zmanjšal ali odpravil, niti ne govorimo.

Ne želim vam, dragi bralci, pokvariti dobrega razpoloženja ob praznovanju Božiča, ne v cerkvi (če boste šli k božji službi) ne doma v krogu vaših dragih, ravno tako ne po bolnišnicah, po domovih, ali kamor koli vas je usoda pahnila. Hočem povedati le eno: Božič nikoli ni samo veselje, zadovoljstvo, smeh, mir, dobrota, ljubezen. Božič je mešanica vsega, torej tudi bolezn, žalosti, osamljenosti, celo sovraštva in vojne. Ne tako, da bi Božič to prinašal, ampak tako, ker sam od sebe Božič tega ne odpravlja. V tej “meša-

nici” pa se ne bomo zgubili, če ne pozabimo na sporočilo Božiča, katero sporočilo je zorelo med Betlehemom in Golgoto in se glasi: **v človeškem bivanju je navzoč nov čas, ki več ne preneha.** Top je čas “moči in nemoči božje ljubezni”. Zaradi tega namreč otrok v jaslicah, popotnik brez strehe in mož na križu, ker Stvarnik ničesar noče doseči s silo, z gromom, s strelom, s potopom, z ognjem, z boleznijo..., temveč vse le s klicem: **PRIDI IN POJDI!**

Pridi človek, mlad in star, vesel in žalosten, pameten in manj pameten, obupan in poln volje do življenja, zdrav ali bolan... “Pridite, o vsi vi žejni, k vodi! **Pridite, kupite žito brez denarja in brez plačila vino ter mleko. (Izaia 55,1)**” To je vera, ki išče in sprejema moč in nemoč božje ljubezni.

Pojdi, človek, vsaj k enemu, k dvema, katera čakata na pomoč, na nasmeh, na lepo besedo... Po tebi bo življenje tega človeka “odrešeno”, kajti Odrešenik iz Betlehema po tebi nadaljuje svoje delo Ljubezni.

Želim, da bi klicu “Pridi in pojdi”, vsi, katerim vera nekaj pomeni, radi sledili, ob Božiču in v prihajajočem 1995. letu.

Mag. Ludvik Jošar  
evang. duhovnik



**V** človeški družbi je toliko tragičnega, zlobnega in skorajda nerazumljivega, da bo uresničevanje gesla v mednarodnem letu nestrpnosti (1995): “Vsi drugačni - vsi enaki” pravi blagoslov za človeštvo, če se bo seveda začel proces miroljubnega sodelovanja med ljudmi in narodi. Sleherna strpnost in spoštovanje temelji na enakopravnosti vseh ljudi. Zgodovina človeštva pozna mnoge razdiralne sile, ki so vodile v grobe obračune, nasilja, fanatizma in v skrajni obliki v bratomorne vojne. Najbolj nevarne, večkrat že kar patološke oblike nestrpnosti so: skrajni nacionalizmi, rasizmi in ksenofobije (skrajna sovraštva do vseh tujcev).

Narodi in države, ki jih je oblikovala krščanska civilizacija, imajo že v svetopisemskem izročilu temeljna načela miroljubnosti in strpnosti. Celotna Stara zaveza poudarja ljubezen do ponižanih in razžaljenih, do tujcev in do slehernega človeškega bitja. Izraelci so bili npr. okoli 400 let tujci v egiptovski deželi in jim je Mojzes naročal, naj sprejemajo tujce in jim pomagajo, ker so bili sami tujci v tuji deželi. Kdor namreč ni okusil brezdomstva in vse grenkosti tuje dežele, bo težko povsem razumel bolečino človeka, ki je bil iztrgan iz svoje dežele. Poglavitna zapoved Nove zaveze je zapoved ljubezni, ki ne vključuje le prijateljev in sorodnikov, ampak tudi nasprotnike in sovražnike.

## 1. Razumeti človeka

Pota do človeka so dolga in težka. Velikokrat si ne vzamemo dovolj časa, da bi se poglobili v življenje svojega bližnjega. Včasih nam je celo najbližji ostal velika uganka, ker smo mu posvetili premalo ali nič pozornosti. Človek je kakor visoka, strma in težko dostopna gora. Brez napora in markacij je ne moreš osvojiti. Človek je tudi neosvojljiva trdnjava, ki se nikoli ne pusti osvojiti s silo. Ob srečanju s človekom morš zmagati samo modrost, miroljubnost, potrpežljivost in ljubezen.

Duhovni pisatelj in teolog dr. Vladimir Truhlar v “Leksikonu duhovnosti” takole premišljuje o razumevanju človeka: “Vsako resnično razumevanje predpostavlja, da jemljemo drugega za nekoga, ki ima svojo lastno osebno sredo, lasten način življenja, lastne želje, lastne pravice. Le tako moremo upati, da bomo prejeli odgovor na vprašanja o njem: kakšne življenjske izkušnje so vir in ozadje njegovega sedanjega ravnanja; kakšna osebna zgodovina ga je oblikovala; kako se različna javljanja njegove notranjosti pogojujejo med seboj; je agresivnost, napadnost, ki jo kaže, v resnici nasilje, ali pa le vrsta sramu, ki bi rada skrila, kar je v človeku; je njegova nepotrpežljivost v resnici to, ali pa je le rana kakega preteklega življenjskega udarca” (str. 508).

Nestrpnost do drugega pogosto nastane zgolj zaradi tega, ker bližnjika sebično popredmetimo in mu želimo vzeti osebno svobodo. Vsak človek pa ima svoj način življenja in obnašanja. Agresivnost, nepotrpežljivost, hudobija ali sovražnost ima vedno svoje vzroke v določenem doživetju, ki se je vgnezdilo v človekovo podzavest. TA podzavest je podobna ledeni gori, katere glavni del je pod morjem. Tu tiči vzrok mnogih nesporazumov med ljudmi. Velikokrat mislimo, da smo prodrli v bistvo človeka, a smo ostali le na vrhu lupine.

O nedoumljivosti drugega je v naši literaturi zelo pronicljivo pisal Ivan Cankar v zgodbi o



# Vsi drugačni - vsi enaki

Kakadiu: "Vseokoli tebe je na tisoče življenj in jim nikoli ne odgrneš brezdanih skrivnosti. Le otrok jih sluti, odtod njegova plašljivost. Vsaki zvok, ki ga slišiš, je zvok onstran. Beseda prijateljeva je mrtev napis na hiši, ki ji nikoli ne boš prestopil praga. Jaz in ti, poljubujta se, ali se davita - dvoje svetov; ubijeta se lahko, razbijeta na črepinje drug ob drugem; ne bosta si razodela, kdo da sta. Butaj ob soseda, kdorkoli je, nepremičen kamen, ali bežna misel, drevo, žival, ali človek; zdrobiš se, ali ga zdrobiš, spoznal ga ne boš..."

Ali smo sploh že poizkušali odgrinjati brezdanje skrivnosti človeške duše? Vsak človek je svet zase, veselje v malem. V to veselje ni mogoče prodreti z nobenim nasilnim orodjem ali orožjem. Najbolj uspešen način prodiranja v človekovo veselje življenja je dobrota, ljubezen in spoštovanje drugega kot drugega. Tukaj se začneja umetnost razumevanja človeka. Kdaj bomo dozoreli za to umetnost?

## 2. Spoštovati človeka

Spoštovanje je tista človekova kvaliteta, ki omogoča, da najdeš pravo razmerje do človeka, ki je samostojna, svobodna osebnost. Samo v spoštovanju lahko nastanejo prístni medčloveški odnosi, ki ne zaidejo v egoistično izkoriščanje človeka po človeku.

Že omenjeni mojster duhovne teologije je zelo jasno definiral vrednost pravega spoštovanja: "V spoštovanju se človek odreče temu, kar drugače rad dela: namreč težnji, da bi si predmet prilastil in ga rabil - kot orodje - za svoje cilje. Drža spoštovanja je nasprotna: človek se od predmeta, osebe odmakne in drži v neki razdalji od nje. Tako nastane duhovni prostor, v katerem se more vse, kar spoštovanje zasluži, pokazati in zablesteti" (Prim. Vladimir Tru-

hlar, Leksikon duhovnosti, str. 572).

Človeka ne bi smeli nikoli popredmetiti in z njim manipulirati. Človek nikoli ne sme postati moje orodje za doseg sebičnih ciljev. Spoštovanje do človeka mi narekuje, da ostanem v dialoškem odnosu do njega in ga pustim, da svobodno odloča o vseh problemih življenja. Med menoj in sočlovekom naj bi se resnično ustvaril duhovni prostor, kjer ne bi nikoli zmagoval fanatizem in posedovanje bližnjega. Zmaga naj popolna strpnost in svoboda, ki spoštuje svobodo drugače mislečega.



## 3. Odrešujoča strpnost

Sleheri človek, ki misli, da ima vedno in vse prav, je že potencialni kandidat za nestrpno obnašanje do vseh, ki z njim ne morejo soglašati. Zaradi nepopolnega spoznavanja in mnogih omejenosti, bi morali vedno ponižno priznati z apostolom Pavlom: "Sedaj, v tem življenju, spoznavam le deloma...". Veliko resnic je razodel grški filozof Sokrat, ki je ponižno izpovedal: "Jaz ve, da nič ne vem. Pomilujem pa tiste, ki še tega ne vedo!"

Marko Kremžar je že leta 1984 zapisal v "Obrisih družbene preosnove": "V vseh primerih je človek žrtev neurejenih želja nekaterih, ki hočejo OBLADATI namesto VLADATI; VSILITI SVOJ RED namesto ODKRIVATI RED, ki je v stvareh in se posluževati bližnjih namesto bližnjemu služiti... Niti resnica ne daje nikomur pravice do zaslužjenja človeka, ki mu je Stvarnik svobodo podaril... Niti družina niti narod ne moreta obstajati brez svobode. Vse

peradi se zatekamo v družbene okvire zakona in države, kjer naj sila "odloka" nadomesti, ne le dopolni, vezi ljubezni med svobodnimi ljudmi... V pluralistični družbi resnice ni mogoče uveljavljati drugače kakor z resnico samo in z ljubeznijo, ki je njeno dopnilo v svobodi... STRPNOST JE V TEM, DA POTRPIMO S SVOJIM BLIŽNJIM NE GLEDE NA TO, ALI IMA PRAV ALI NE TER DA SE KRITIČNO POGLOBIMO V NJEGOVO MNENJE, DA MU SKUŠAMO PRIBLIŽATI RESNICO, NE DA BI POZABILI PRI TEM, DA SMO MU DOLŽNI SPOŠTOVANJE. Strpnost je posledica ljubezni, zato smo upravičeno nestrpni do zmote, a nikdar do človeka, ki se moti. Vendar to ni mogoče brez dodatnega napa, ki je vedno združen z bolečino" (Prim. Marko Kremžar, *Obrisi družbene preosnove*, str. 80 - 82).

Torej g. Kremžar je že pred desetimi leti slutil politično situacijo našega naroda in države, kjer bi nekateri radi vse obvladali in ne le vladali. Drugi zopet hočejo vsiljevati svoje zakone in določbe in ne upoštevajo temeljne človekove pravice. Zares težko je služiti narodu, če si na visokem političnem položaju. Jezus iz Nazareta pa je recimo pred svojo smrtjo izkazal ljubezen do konca. Pri zadnji večerji je svojim učencem umil noge v znamenje ponižnosti in služenja. Kateri od voditeljev slovenskega naroda bi zmoželi pokazati vsaj eno znamenje ponižnega služenja narodu, ki ga razjedajo rakaste celice neednosti, sovraštva in nestrpnosti? Samo odloki, paragrafi in hladni zakoni ne bodo nikoli mogli nadomestiti ljubezni, ki omogoča strpnost do slehernega ustvarjenega bitja.

Smo že kdaj potrpeli s svojim bližnjim, četudi ni imel vse prav? Ne pozabimo perzijskega pregovora: "Potrpežljivost je

kakor drevo, ki ima grenke korenine in sladke sadove!". Če torej ne bomo sprejeli grenkih korenin, se bo drevo posušilo in nikoli ne bomo uživali sladkih sadov potrpežljivosti.

Izredno prepričljiv vzor prave strpnosti je bil buditelj slovenskega naroda škof Anton Martin Slomšek, ki je že leta 1848 zapisal: "Edino pravi razloček med resnično krščansko ljubeznijo do svojega naroda in med puntarskim poganskim nacionalizmom je tale, da vsaka istinita ljubav isto čustvo tudi pri drugih narodih dopušča, jih spoštuje in časti; krivi nacionalizem pa, sam v sebi popačen in ostrupljen, v protislovju s svojim lastnim narodnim sanjarstvom, le sovraštvo in zaničevanje drugih ljudskih narodnosti ali naravnost oznanjuje ali vsaj na tihem na njihov pogin meri" (Prim. Slomškovo berilo, Mohorjeva družba Celje 1991, str. 104).

Pristna ljubezen je edina sposobna delati mostove od človeka do človeka. V svoji nesebičnosti se raduje vsakega človeka iz kateregakoli naroda. Božični praznik je čudovit dokaz, kako je prišla najčistejša ljubezen betlehemskega Deteta do nas. Te ljubezni niso mogli videti mogočnejši tega sveta. V sveti božični noči se je ta ljubezen sklonila do revnih in preprostih pastirjev. V svoji univerzalnosti je ljubezen Deteta objela modre iz Vzhoda, ki so kot zastopniki vsega človeštva prinesli Sinu človekovemu svoja darila. Pri betlehenskem hlevčku se lahko vsi ljudje učimo strpnosti in ljubezni. Pastirji na betlehenski poljani in modri kralji so veliko znamenje, kako ne smemo nikoli zavračati popotnikov, tujcev, beguncev, pripadnikov drugih narodov. **Fanatizem, nacionalizem in sovraštvo do tujcev so za naš narod pogubna orožja.**

Prijateljstvo z vsemi narodi bomo Slovenci mogli ohraniti le z dejavno ljubeznijo, miroljubnostjo in spoštovanjem, ki vedno najde pravo pot do človeškega srca.

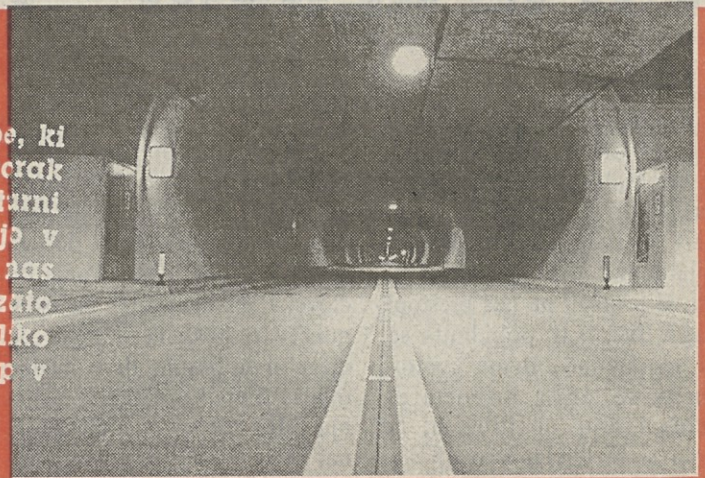
Maks Ipavec, Ribnica, dekan



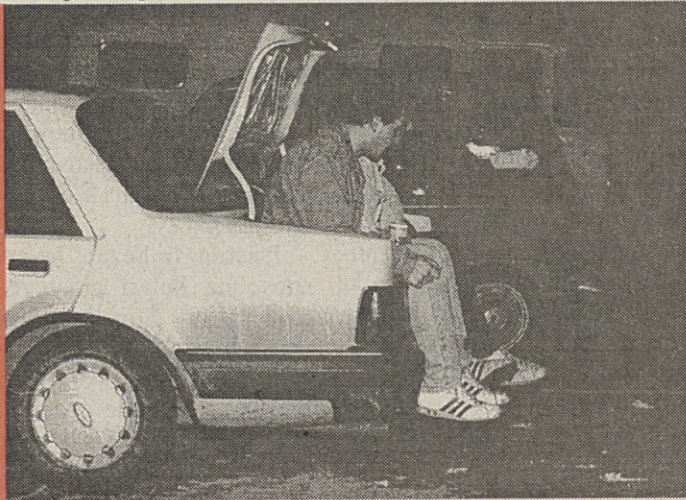
**SPOŠTOVANI BRALCI!**

Pred vami je velika nagradna igra nove dobe, ki dokazuje, da smo tudi mi, prav kakor vi, v korak s časom. Novogradnje, avtoceste in infrastrukturni razvoj nasploh nas z veliko naglico peljejo v izobilje, že jutri bomo vsi tako bogati, da nas nagradne igre sploh ne bodo več privlačile, zato smo se odločili, da izkoristimo še zadnjo priliko in vam z lepimi nagradami popestrimo vstop v leto 95!

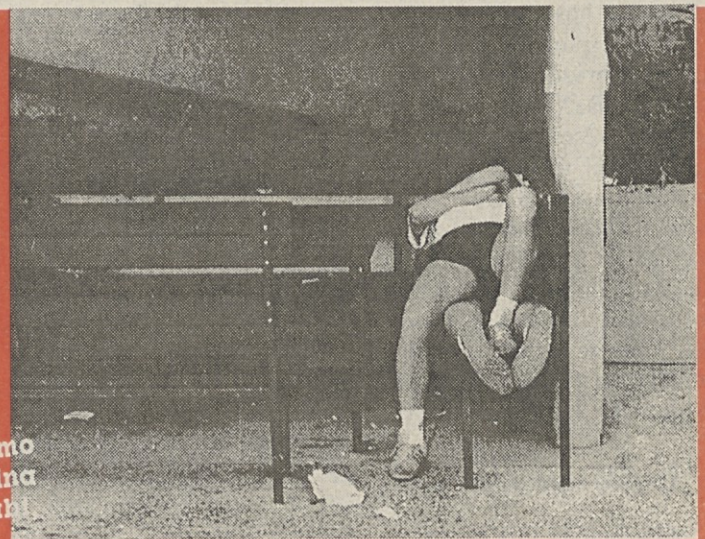
Naš generalni sponzor, European community, je pripravil **prvo nagrado** - potovanje v raj!



**Druga nagrada** - luksuzno popotovanje za dve osebi...



...in hotelska nastanitev.

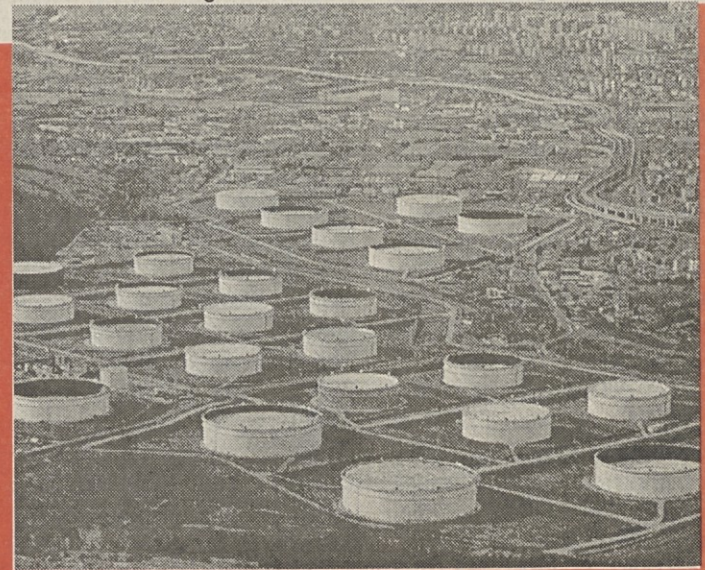


Z udeležbo pri naši igri boste dokazali ne samo pismenost, ampak tudi dober okus, kakršnega zvečina premoremo le pravi Slovenci! Igra Nove Dobe vam sodelujete tudi vi, da bi ne sodelovali samo mi!

**Tretja nagrada** - družinske počitnice.



**Četrta nagrada** - 5 ha obdelovalnih površin.



**VELIKA NOVOLETNA NAGRADNA IGRA NOVE DOBE**



Srečno Novo Leto 1995 vam želim  
uprava in uredništvo Nove Dobe,



Peta nagrada - deset dni vojne.

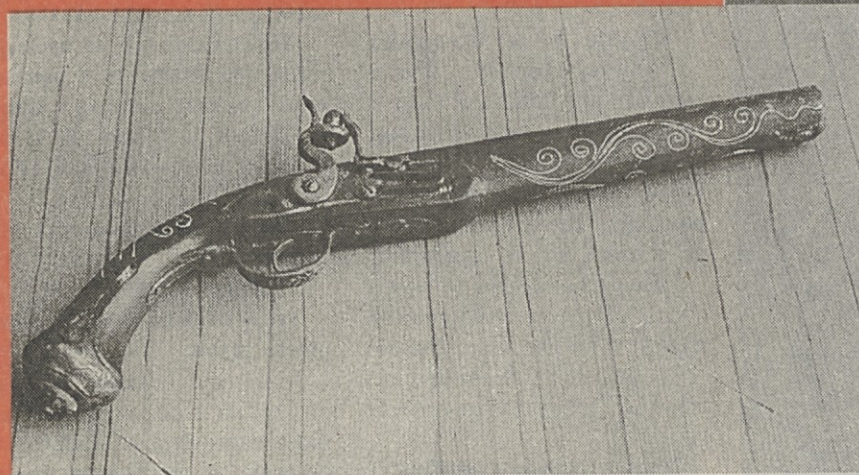


Šesta nagrada - veliko stensko ogledalo

Sedma nagrada - šolske radirke



da bi le ne bilo še kaj narobe!



Rojeni pod nesrečno zvezdo, ki vam nobena teh nagrad ne bo prišla v roke, boste gotovo veseli **toložilne nagrade** ki zagotovo odpravlja glavobol in vas njena pravilna uporaba pripelje do **glavne nagrade**, dosegljive vsem udeležencem nagradne igre - 2000 let v družbi "najboljšega prijatelja"

Izbral: LucaS

## VELIKA NOVOLETNA NAGRADNA IGRA NOVE DOBE

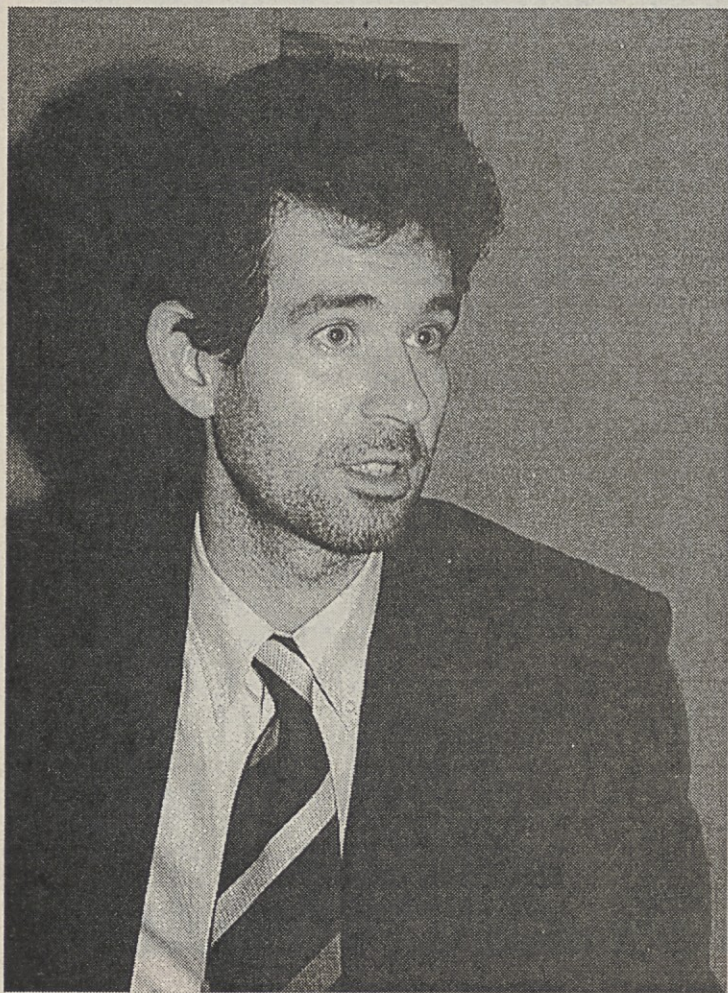


Prof. Bogdan Kralj: "Tržaška Glasbena matica združuje vse Slovence..."

# Glasba iz korenin

Šola, ki deluje v Trstu, Gorici, Špetru Slovenov  
ter v Kanalski dolini - Šola, ki z glasbo ohranja identiteto - V 85 letih je ob Tržaški  
glasbeni matici zraslo in odraslo na tisoče Slovencev - Glasbena dejavnost  
nad političnimi razprtijami

*"Zasluga, da se je Tržaški glasbeni matici uspelo razviti v osrednjo glasbeno ustanovo Slovencev v zamejstvu in ohraniti svojo identiteto, gre vsem tistim njenim članom, odbornikom, upravnikom in učiteljem, ki so se ves čas aktivno udeleževali in z vztrajnostjo ter požrtvovalnostjo znali kljubovati težkim, vse prevečkrat nenaklonjenim razmeram," je pred desetimi leti, ob 75 letnici, zapisal tedanji predsednik Adrijan Semen.*



Bogdan Kralj

Pred dobrim mesecem dni je po dveh letih vršilca bil za novega ravnatelja imenovan 36-letni Bogdan Kralj. Mož, ki je prehodil vso Glasbeno pot, če odštejemo konzervatorij v Vidmu, s Tržaško glasbeno matico, njenimi oddelki, zbori in pevci.

Gospod profesor in ravnatelj, pred dvema letoma ste prevzeli odgovorno zapuščino.

"Da. Glasbena matica ima tako bogato zgodovino, kot je pomembna njena vloga za Slovence na Tržaškem, v Furlaniji in Julijski krajini, Vidmu ali Gorici."

**Vi ste v Glasbeno matico prišli kot kratkohlačnik...**

"Rojen sem bil pri Sv. Križu (Santa Groce), oba s sestro sva se začela glasbeno izobraževati kot večina tukaj živečih Slovencev."

**Študirali pa ste ekonomijo?**

"Najprej ekonomijo, kar mi zdaj kar prav pride, Konzervatorij pa sem končal v Vidmu."

**Dve leti ste bili vršilec dolžnosti ravnatelja, novembra pa postavljen za ravnatelja. Če se ne motimo, ste vi najmlajši...**

"Med najmlajšimi. Seveda je danes težko primerjati zdajšnje razmere z nekdanjimi in obratno.

Le pošlanstvo se ni spremenilo. Težave so bile in verjetno še bodo."

**Kolikor poznamo zgodovino, gre za dve vrsti težav: ekonomske in politične.**

"Mi smo strokovna, šolska institucija in zdaj težimo k poddržavanju, priznanju italijanske države in s tem v okvir ministrstva za šolstvo Republike Italije. To z drugimi besedami

pomeni, da mora biti učni program v tem okviru. K sreči so ravnatelji in vodstvo matice z učitelji že pred leti uspeli to ustanovo dvigniti nad politiko, strankarske in druge razprtije."

**Od pevca do zborovodje in profesorja**

Ponekod, denimo v Gorici, so danes razprtije bolj prisotne kot kadarkoli prej.

"Naša dejavnost je dvignjena nad to. Tudi drugod je denimo v eni vasi dvoje pevskih zborov. To ni nič hudega, ker zbora zajemata več pevcev. Morebitna škoda je v tem, da v manjšem kraju ni dovolj najkvalitetnejših pevcev za oba zbora in zato niti eden izmed njiju objektivno ne more doseči vrhunske kvalitete."

**Prav zaradi takšne usmerjenosti vaše matice ste vi ponekod edina vez med Slovenci v Italiji.**

"To je primer v Kanalski dolini, kjer je naša šola edina slovenska ustanova."

**Samo v Trstu imate dvanajst podružnic.**

"Od Milj do Devina."

**Letos obiskuje vaše šole okrog petsto otrok.**

"Več kot šeststo. Gre za otroke, ki sledijo od italijanskega ministrstva predpisan učni program, ki je veljaven za italijanske konzervatorije. K temu je dodati še "vadnice" ali po vaše "glasbene vrtnice"."

**Tudi vi ste tako začeli?**

"Da. In že med študijem začel poučevati druge."

**Koliko vas je zaposlenih?**

"Redno zaposlenih nas je 32,



skoraj toliko pa je občasnih in stalnih sodelavcev.”

**Primarna dejavnost je glasbena vzgoja?**

“Da. Po statutu skrbimo za glasbeno vzgojo slovenskih otrok in za spremljanje glasbene kulture za celotno slovensko manjšino v Italiji. Na drugem mestu je organizacija koncertov in prireditev ter delovanje raznih orkestralnih in vokalnih skupin in seveda publicistična dejavnost z našega področja.”

**Zanimivo je, da je Vaša šola postala zanimiva tudi za Italijane.**

“Res je. Imamo že nekaj slušateljev, ki so čisti Italijani. Težava je v tem, ker poteka pouk v slovenščini, torej mu lahko sledijo le Italijani, ki poznajo oba jezika.”

**V nekem smislu je to veliko priznanje.**

“Iz naše glasbene matice se je izvila cela vrsta vrhunskih

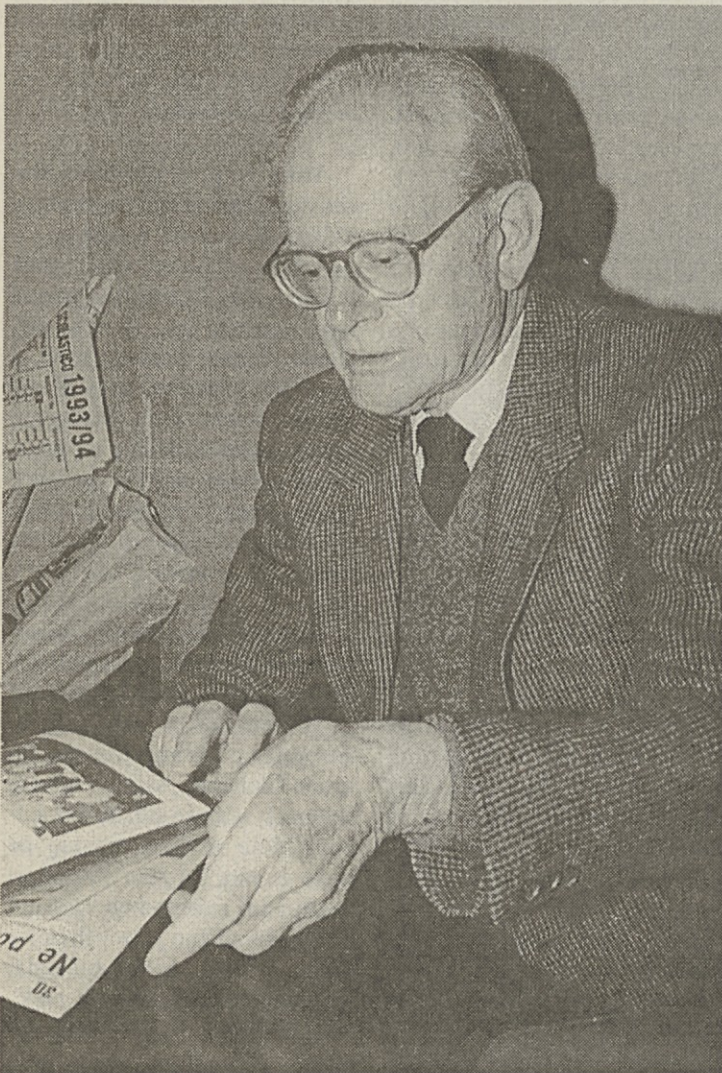
glasbenih ustvarjalcev, virtuozov, skladateljev, zborovodij ali pevec. Gre za eminentne glasbene pedagoge, ki imajo sloves, ne samo v Italiji, temveč širše. To je bogastvo, ki ga niti najbolj zadrti in vročekrvni nacionalisti ne morejo izničiti.”

## Od ravnatelja do pevca in zborovodje

**V šoli prebijete cel dan.**

“Skoraj vsi do zadnjega. Učnik je natrpan, prostorska stiska, raznolika dejavnost. Kot ravnatelj imam še druge, družbene obveznosti. Veliko priznanje smo doživeli z mojim imenovanjem v upravni odbor italijanskega glasbenega konzervatorija. V dolgoletni zgodovini sobivanja obeh narodov in ob velikih naporih naprednih sil v Trstu, je to poredkoma.”

**Pojete tudi v zboru?**



Gojmir Demšar, dolgoletni steber glasbenega življenja



Janko Ban, bivši umetniški vodja

“Jaz sem profesor klavirja. Peti sem začel, kot sem že prej povedal, od malega. Potem sem dobil zbor. To mi pomeni veliko zadovoljstvo, čeprav zahteva mnogo časa.”

**Imate dvoje otrok.**

“Da.”

**Tudi Vaša žena je vpeta v glasbeno matico?**

“Tri četrtine Slovencev je tako ali drugače vpeto v našo glasbeno matico ali šolo.”

**Kje je potem še koncertna dejavnost?**

“V vseh teh letih je bilo več kot 500 najrazličnejših prireditev, pri katerih so sodelovali tudi svetovno znani poustvarjalci.

Naša koncertna sezona obsega 23 abonmajev, v Gorici nekaj manj, oblikuje pa jo Stojan Kuret”

**Izmed društvenih dejavnosti izstopata Zbor Jacobusa Gallusa, ki ga vodi Janko Ban, in Tržaški oktet, ki ga vodi Danilo Čadež...**

“Pa godalni kvartet GM, ki ga vodi Žarko Hrvatič, harmo-

nikarski ansambel Synthesis 4 Claudia Furlana...”

“Da ne govorimo o pevskih zborih, ki so segali po najvišjih lovoričah po Evropi...”

Težnja je, da predstavljamo naše umetnike tako zamejcem, kot slovenske italijanski javnosti ali obratno. Glasba je jezik, ki ga vsak razume. Jezik, ki združuje.”

**V slovenski javnosti se malo pojavljate. Bolj znano so tukajšnje gledališče in njegove težave...**

“Morda prav zato. Dobro sodelujemo s Primorskim dnevnikom, matica pa nas ne obravnava enakopravno...”

**Pred osamosvojitvijo ali po osamosvojitvi?**

“Iz nekdanje Jugoslavije smo kot šola dobivali več podpore. Zdaj bi lahko rekli, da tretjino tiste, ki pa že takrat ni bila bogve velika...”

Pogovor zabeležil:  
Janez Sever  
Posnetki: LucaS

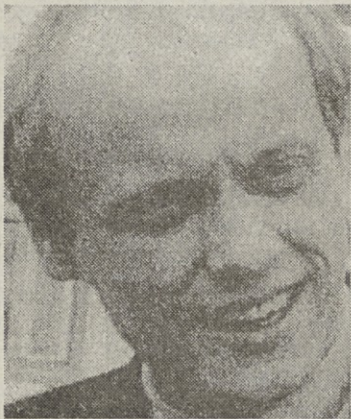


V Globasnici so koroški Slovenci zahtevali uresničitev skupnega pluralističnega zastopstva

# Korošci združujejo vrste

Prva skrb naj bo ohranitev slovenskega jezika in narodne identitete - Otroci se vedno manj poslužujejo slovenskega jezika kot pogovornega jezika - Vsak koroški Slovenec že z znanjem obeh jezikov goji multikulturalnost - Združitev obeh slovenskih tednikov - Proti milijonskim veleprojektom, skozi katere je kopnel denar

*Ob navzočnosti vplivnih politikov, dr. Petra Venclja, dr. Huberta Frasnellijsa in dr. Pavleta Apovnika so v globasniškem Slovenskem kulturnem društvu sprejeli resolucijo s pozivom, da Slovenci v Avstriji strnejo vrste. Udeleženci tamkajšnjega občnega zbora so s skrbjo ugotavljali, da v okviru slovenskih političnih in kulturnih organizacij še vedno ne prihaja do pozitivnih premikov v pluralističnem skupnem zastopstvu koroških Slovencev.*



Janko Kulmesch

## Štiri zahteve

“Zveza slovenskih organizacij naj se vrne k zapisanemu statutarnemu namenu, dr. Marjan Sturm, predsednik, pa že dolgo ne deluje v interesu potreb Slovencev v dvojezičnih občinah,” so zapisali.

Občni zbor SKD Globasnica zahteva:

1. Takoj je treba urediti

skupno pluralistično zastopstvo koroških Slovencev kot konsekvenco iz temeljnega glasovanja med odborniki naših društev. Nespoštovanje izida glasovanja pomeni nespoštovanje večinskega mnenja naših društevnikov in demokratičnih volitev med koroškimi Slovenci.

2. Združitev dveh slovenskih tednikov in izdajanje skupnega in neodvisnega slovenskega tednika.

3. Tudi na področju kulturnih organizacij naj čimprej pride do skupne in bolj učinkovite organizacije. Centralne kulturne organizacije naj v prvi vrsti podpirajo društveno dejavnost in predvsem projekte, ki krepijo našo slovensko samozavest. Nadalje naj s svojimi prireditvami ne postanejo konkurenca društvom. Finančna sredstva za društva ne smejo biti vezana samo na projekte. Zahtevamo tudi osnovno podporo predvsem iz podpornih sredstev

Republike Slovenije, ki so po ustavi namenjena izključno ohranitvi slovenskega jezika in slovenske manjšine in ne financiranju dvotirnih in neefektivnih osrednjih organizacij v Celovcu.

4. Republika Slovenija naj dejansko preveri, ali se finančna podpora uporablja v ustavne namene. Preprečijo se naj milijonski centralni veleprojekti. Pospešujejo pa se naj projekti, s katerimi kulturna društva pritegnejo mladino in utrjujejo njeno narodno zavest. Tudi Slovenija je dolžna podpirati težnje koroških Slovencev po demokratizaciji in združevanju centralnih organizacijskih struktur narodne skupnosti.

## Kaj menijo drugi

**Emil Muri, predsednik SPD “Gorjanci”, Kotmara vas:**

“Sem za to, kar Globašani zahtevajo. Predvsem velja to za skupno politično zastopstvo. Kakšno naj bi to bilo, sicer ni enostavna zadeva, vsekakor pa bo treba začeti o tem razmišljati. Potrebne so za to, ker neenotnost nemške stranke in Slovenija izkoriščajo zoper interese naše narodne skupnosti.”

**Jožko Hudl, predsednik SPD “Edinost” Pliberk:**

“Zagovarjam združitev obeh tednikov in obeh osrednjih kulturnih organizacij. Nisem pa za združitev političnih orga-

nizacij. Skupna kulturna organizacija je potrebna, ker na podeželju praktično vsa kulturna društva isto delajo in ne vidim ideoloških razlik. Skupen časopis bi bil dober, ker bi lahko izhajal dvakrat tedensko in bi se lahko časnikarji bolje profilirali kot neodvisni poročevalci in ne kot glasniki ene ali druge organizacije. Politična združitev pa bi bila nesmiselna.”

**Miha Kap, predsednik Slovenskega prosvetnega društva “Vinko Poljanec” Škocijan:**

“Zagovarjam združitev obeh tednikov, ker se trenutno potratijo kup denarja za prazen nič. Glede kulture menim, da ne bi smel biti problem spraviti pod skupno streho vseh panog, od športa preko gledališča do petja. Glede politike mi ni jasno, zakaj ne bi smele obstajati različne tendence, saj je to osnovna človekova pravica.”

**Hanzi Dragaschnig, predsednik Slovenskega prosvetnega društva “Drabosnjak” Kostanje:**

“O tem, ali bo naše društvo sprejelo podobno resolucijo kakor Globašani, sam ne morem sklepati, temveč bo to naš odbor. Moje osebno mnenje pa je že znano, saj sem že podprl lanskoletni referendum za skupno demokratično zastopstvo. Ne vidim vzroka, zakaj bi sedaj spremenil svoje stališče. V podeželskih društvih so zajete vse struje, pomembno pa bi bilo, da se kaj spremeni v centralah.”



**Melhior Verdel, predsednik Slovenskega prosvetnega društva "Borovlje":**

"Zadeva je zelo kočljiva. V okviru odbora bomo o globaški resoluciji razpravljali, vendar osebno vidim nevarnost, da bi lahko to pomenilo vnašanje prepira v društva. Tako bi več podrli, kakor naredili dobrega - pa čeprav si želim skupnosti v kateri koli obliki. Zato mislim, da bi moralo priti do rešitve v Celovcu in ne s strani društev."

**Fric Kert, predsednik Mešana nega pevskega zbora "Podjuna - Pliberk":**

"Glede vsebine je resolucija v redu. V našem društvu jo bom dal v razpravo in si lahko predstavljam, da bomo prišli do podobnega zaključka. Treba pa je biti pri formuliranju resolucije zelo previden in obziren, ker nočemo zožiti pogovorne baze z ljudmi, ki so nasprotnega mnenja."

## Graditi na človekovih pravicah

Podpredsednik NSKS dr. Pavle Apovnik je v razgovoru z novinarjem celovskega Našega tednika Jankom Kulmeschem poudaril nekatere osnovne vrednote in idejne osnove, na katerih bi moral graditi prenovljeni NSKS.

Dr. Pavle Apovnik: "Izhodišče mora biti človek kot temeljna vrednota. Pri tem gradimo na človekovih pravicah. Človekove pravice so osnovane na ideji humanizma, ki postavlja človeka v središče pozornosti. Obstajajo temeljna pravna načela, ki jih naj izpolnjuje vsak posameznik, seveda pa tudi država kot nosilka oblasti."

**Kaj sodi med te temeljne vrednote?**

"Prvič - demokracija, kar pomeni tudi upoštevanje načela: svoboda, enakost, solidarnost. Demokracije pa se ne da uresničiti brez načela subsidiarnosti. To pomeni: manjša enota mora imeti pravico opravljati vse tiste zadeve, ki jih zmore same.

Neupoštevanje tega načela vodi v centralizem in dirigizem."

**Ta izhodišča veljajo za vse manjšine. V čem je njihov specifični pomen na koroške Slovence?**

"Pojmujemo se kot del slovenskega naroda, imamo z njim skupen slovenski jezik, skupno kulturo in deloma tudi skupno zgodovino. Kot narodna manjšina si prizadevamo za uveljavljanje človekovih in manjšinskih pravic, ker lahko samo tako kot narodna skupnost preživimo. Pri tem je eden najvažnejših dejavnikov jezik; za nas je jezik zelo pomembna vrednota, zato jo hočemo ohraniti in razvijati. Iz tega pa



Dr. Pavle Apovnik



sledijo tudi nadaljnji konkretni cilji: npr. uresničitev člena 7, zlasti kar se tiče določil o uradnem jeziku in topografskih napisih, dvojezični pouk na četrti stopnji ljudske šole, ureditev vprašanja dvojezičnih vrtcev, itd."

**Kako definira NSKS svoj odnos do večinskega naroda?**

"NSKS se priznava k načelu mirnega sožitja in se zavzema za sodelovanje z večinskim narodom na različnih področjih - to pa kot organizirana skupnost."

**Odnos do Evrope?**

"Izhajamo iz tega, da je Avstrija vstopila v Evropsko zvezo kot država, ki je domovina različnih avtohtonih narodnosti. Naša vizija je zato: Evropa naj bi postala Evropa narodov in narodnosti."

**In odnos NSKS do Slovenije?**

"Kot del slovenskega naroda smo s Slovenijo tesno povezani. Če hočemo preživeti, moramo z državo slovenskega naroda gojiti intenzivne stike. Pričakujemo pa od političnih strank v Sloveniji, da oblikujejo državniški odnos do Slovencev v zamejstvu."

Po Janku Kulmeschu v  
Našem tedniku



# Fran Žižek - osemdesetletnik

*Fran Žižek, režiser in dramatik, je bil rojen 20. decembra 1914 v Studencih pri Mariboru. Po študiju na dramskem oddelku K in v Burianovem avantgardističnem teatru v Pragi se je vrnil v rodni Maribor, kjer je leta 1938 ustanovil "Neodvisno gledališče".*

S farso "Burka o jezičnem dohtarju" so "neodvisniki" gostovali po ptujskem in mariborskem okraju. V času od l. 1938 do 1940 je vodil ptujsko gledališče. Njegovo kratkotrajno delo na Ptujju pomeni umetniški vzpon in tik pred spopadom z nacizmom za ptujski okoliš močno podporo slovenstvu in napredni miselnosti. V njegovi režiji in inscenatorstvu so v tem gledališču igrali drame Matiček, Lepa Vida, Kdo je kriv?, Kralj Edip idr. Krstno uprizoritev so doživela Cajnkarjeva "Nevarna razmerja", Ingoličeve "Sirote" in njegova dramatisacija "Deselega brata".

Iz vojnega ujetništva se je leta 1945 vrnil v Maribor, kjer je takoj ustanovil igralsko skupi-

no za javne nastope po tovarnah in na zborovanjih, do leta 1947 pa je bil prvi režiser obnovljenega mariborskega gledališča. Od takrat je bil režiser v ljubljanski Drami do leta 1951, ko se je spet vrnil v Maribor, vendar je naslednjih pet let nihal med mariborskim gledališčem in Radiom v Ljubljani. Od leta 1956 do konca leta 1959 je bil šef radijske režije, nato do jeseni leta 1964 režiser na televiziji. Sezona 1964/65 ga najde kot ravnatelja in umetniškega vodjo mariborske Drame, kjer je bil do konca naslednje sezone.

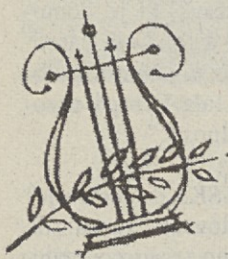
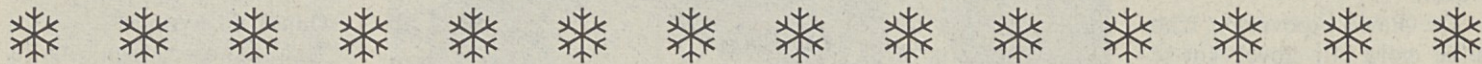
Od 1. septembra 1967 je bil režiser na Televiziji Ljubljana, kjer je režiral mnoga dela, med njimi: Romeo in Julija, Othello,

Beneški trgovec, Sodnik Zalamejski (Prešernova nagrada), Cervantesove Štiri igre, Namišljeni bolnik, Šola za žene, Držičev Plakir, Ibsenovi Stebri družbe, Mariana Pineda, Camusevo Obsedno stanje, Brechtov Gospod Puntilla in njegov hlapec Matti, Švejk, sovjetske drame, Matiček, Miklova Zala, Počujšanje, Kralj na Betajnovi, Lacko in Krefli, Hofmanovo Življenje zmaguje, Dogodek v mestu Gogi, Kamenikovih Dvajset let pozneje, Tartuffe, Hamlet in mnoga drugih.

Režiral je tudi za druga slovenska gledališča (Celje, Koper, Trst, MGL). Tudi režija modernih oper mu ni bila tuja (Menotti "Amelija gre na ples"). Nekateri igre, ki jih je režiral

pred vojno, je dramaturško priredil po svojih zamislih. Takšna je dramatisacija Deselega brata (uprizorjen 2. maja 1939 na Ptujju), tak je z Emilom Smaskom dramatisiran Martin Krpan (uprizorjen maja 1940). Njegova ljudska igra v 9 slikah Miklova Zala, uprizorjena 7. decembra 1946 in leta 1953 v Mariboru, je prešla v repertoar ljudskih odrov.

Izvirna je tridejanka (27 slik), "igra o heroizmu mladine na progi", Vsemu navkljub, uprizorjena 24. februarja 1948 v Mariboru, delno objavljena l. 1963. V GL je prispeval dramske razbore, v izdaji iger spremno besedo, navodila za uprizorjanje in igranje itn. Leta 1953 je dobil Prešernovo nagrado.

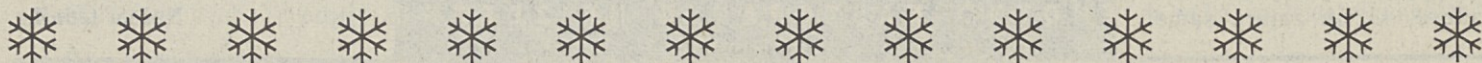


## GLASBA JE PODOBA NAŠE DUŠE

*Hvala, ker ste prisluhnili našim skupnim željam!  
Vso srečo v novem letu 1995*

*Želi vsem*

*Glasbena matica Maribor*





Fran Žižek je leta 1940 napisal radijsko dramatizacijo Levstikove povesti Martin Krpan, ki pa ni bila izvajana. Odlomke dramatizacije je kot primer iskanja radiofonskih rešitev objavil v tedniku Naš val v članku Nekaj besed o slušni igri. Naš val je leta 1940 objavil tudi njegovo "montažo narodne poezije za služno igro" Mati v grobu tiho poje.

Med vojno je v ujetniškem taborišču Luckenwalde za go-

1963). Vsa ta dela je tudi režiral. Kot režiser je izluščil dramske prvine teksta in jih jasno izoblikoval, plastično je izdelal igralske like in z mnogo posluha za radiofonske zakonitosti družil z igro glasbe in šume v enovito zvočno podobo.

Režiral je priredbe dramskih del, med njimi Vihar, Oklopni vlak, Elektra naj žaluje, Obsedno stanje, Lov na čarovnice, Kožuhar, Mrtve duše, Čudoviti prah, ter radijske igre: Hiša pod

*Njegov prispevek k razvoju slovenske televizije je prav gotovo pionirski. Za svoje delo na področju televizijskih dram je prejel več priznanj in nagrad. Za režijo prve slovenske televizijske igre je izbral svojo priredbo Župančičeve enodejanke Noč za verne duše, ki je bila izvedena 22. novembra 1958 ob otvoritvi studia B TV Ljubljana. Ko so 6. februarja 1961 otvorili veliki A studio TV Ljubljana, je za to svečanost priredil in režiral Linhartovega Matička. Za priredbo in režijo Cankarjevega Hlapca Jerneja (izveden 30. aprila 1961) je prejel Sterijino nagrado.*

jence jugoslovanskih vojaških šol ustanovil oder z ročnimi lutkami. Igrali so aktualne tekste, pripravil pa je tudi osnutke za lutke in napisal tekst igre Kurent na Dobravi, ki v simbolični obdelavi obravnava socialni motiv.

Od 1956 - 60 je bil režiser Radia Ljubljana. V tem času je napisal radijsko igro Goldoni (izvajana 26. februarja 1957), priredil dramsko komponirano montažo Kajuhove poezije Za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti (izvajano 21. julija 1958). Dal je Veliki puntariji novo, radijski dramaturgiji ustrezno gradnjo (izvajano 1. oktobra 1957) in pripravil radijski dramatizaciji Ingoličevega romana Stavka pod naslovom Obtožujem (izvajano 1. maja 1959) in Hlapca Jerneja (izvajano 1. maja

žgočim soncem, Dama in slepec, Lovca na čaplje, Voznik pobegnili, Zgodba starega vdovca iz leta 1637, Pravda za oslovo senco, Slon v hiši. Na tekmovanju jugoslovanske radijske igre leta 1958 je prejel drugo nagrado za režijo Balzacove okrogle povesti Odpustljivi greh.

Njegov prispevek k razvoju slovenske televizije je prav gotovo pionirski. Za svoje delo na področju televizijskih dram je prejel več priznanj in nagrad. Za režijo prve slovenske televizijske igre je izbral svojo priredbo Župančičeve enodejanke Noč na verne duše, ki je bila izvedena 22. novembra 1958 ob otvoritvi studia B TV Ljubljana. Ko so 6. februarja 1961 otvorili veliki A studio TV Ljubljana, je za to svečanost priredil in režiral Linhartovega Matička.

*Ob stoletnici slovenskega gledališča je ustvaril oddajo Neznana Talija, ki je v obliki kviza zaobjela najvažnejša obdobja dela našega (Ljudska igra, Linhart, Cankar) in svetovnega (Shakespeare, Moliere) gledališča od začetkov do najnovejše dobe. Za to delo je prejel nagrado Prešernovega sklada.*

Za priredbo in režijo Cankarjevega Hlapca Jerneja (izveden 30. aprila 1961) je prejel Sterijino nagrado.

Bil je pobudnik adaptacije mariborske Kazinske dvorane, s katero je Maribor pridobil neke vrste podružnični TV studio. V njem je z mariborskimi igralci in ljubljanskimi tehnikami posnel več televizijskih iger. V tem istem prostoru jih snemajo še danes.

Če bi hoteli navesti ves njegov opus, bi potrebovali celo knjigo. Zato samo nekaj naslovov TV iger: Barbusse Vojak v ognju, Fisher Večno breme, Torkar Jugoslavija ekspres, Kmecl Nogometna pravljica (nagrada na prvem jugoslovanskem TV festivalu), Maupassant Pri zadnji instanci, Feiler Šesta žena Sinjebradca itd. Na TV Ljubljana se je loteval tudi režije oper: Dittersdorf Doktor in apotekar, K. Cipci Doktor

Petelin, Donizetti Zvonček, Rossini Gospod Bruschino. Med pomembnejše režije sodita še serija Ipayci ter igra v dveh delih Jacobus Carniolus Gallus. Za proslavo posvečeno generalu Rudolfu Maistru v Mariboru in v Zavrhu je dramatiziral in režiral igro Kralja Matjaža dan.

Za dokumentarno TV kroniko "Napravite mi to deželo spet nemško" (avtor in režiser) je prejel nagrado Vstaje slovenskega naroda. Ob stoletnici slovenskega gledališča je ustvaril oddajo Neznana Talija, ki je v obliki kviza zaobjela najvažnejša obdobja dela našega (Ljudska igra, Linhart, Cankar) in svetovnega (Shakespeare, Moliere) gledališča od začetkov do najnovejše dobe. Za to delo je prejel nagrado Prešernovega sklada. Za zgodovinsko - feljtonsko oddajo Teh naših petdeset let je znova prejel nagrado Vstaje slovenskega naroda. Ob prvi obletnici smrti velikega slovenskega igralca je posnel spominško dokumentarno oddajo "Stanetu Severju".

Vse naštetu dokazuje izjemno bogastvo ustvarjalnega opusa, neponovljivega in vsega spoštovanja vrednega slovenskega umetnika Frana Žižka. Kar nekako pozabljen, vendar še vedno pol ustvarjalne moči, praznuje v teh dneh naš slovenski režiser in dramatik 80 let. Glasbena matica Maribor je le pet mlajša, zato velikane slovenske ustvarjalnosti še posebej spoštuje.

Gospodu Franu Žižku kličemo še na mnoga leta, želimo obilo zdravja in voščimo prijetne praznike.



*Vse naštetu dokazuje izjemno bogastvo ustvarjalnega opusa, neponovljivega in vsega spoštovanja vrednega slovenskega umetnika Frana Žižka. Kar nekako pozabljen, vendar še vedno pol ustvarjalne moči, praznuje v teh dneh naš slovenski režiser in dramatik 80 let.*





Izšel je novi album reške skupine Let 3

# Mir na zemlji

Pod nedvoumno sporočilnim nazivom "Peace" je pred kratkim izšel novi album zasedbe Let 3. Plošča je izšla pri ljubljanski založbi in distribuciji Dallas, glasbeni material pa je proizvod snemalnega eksperimenta - Let 3 so namreč na osamljenem posestvu v bližini Huma, "najmanjšega mesta na svetu", postavili improviziran glasbeni studio in v tamkajšnjem ruralnem vzdušju posneli verjetno njihov najbolj "odbit" album.

Ustvarjalnost te hrvaške skupine, ki prav v tem trenutku dosega največjo popularnost v domovini, je nenehno profiliranje lastnega izraza znotraj popularne, oziroma alternativne rock glasbe. Rdeča nit dosedanjega delovanja, ki povezuje tudi zapise na dveh predhodnih samostojnih albumih ("Two Dogs Fucking" 1989, "El desperado" 1991), je spoj prvinske energije in rafiniranih izletov v neznano s specifičnim pojmovanjem scenskega komuniciranja, kar bi pogojno lahko opredelili s terminom "Psychedelic Trash". Njihovo samosvojo pot znotraj hrvaškega rock izraza bi lahko označili kot izogibanje stereotipom establishmenta, naj bo to rock & rol, ali pa širše kulturne in družbenopolitične usmeritve.

Let 3 so tako v svoji ožji domovini zrasli v svojevrstno avtoriteto alternativne scene, v band, čigar ideje in imidž so kljub splošni "odbitosti" in relativno nekomercialni glasbi vse bolj prisotni in vplivni v javnem življenju.

Osebni izraz skupine Let 3, ki ga dosledno izvajajo že vrsto let, tako na glasbeni kot tekstualni ravni, s posebnim poudarkom na značilnih kolažih "nezdružljivih" scenskih iznajdb, je na njihovem tretjem albumu "Peace" obarvan z izrazitim tonom "pozitivnih vibracij". Kljub temu bi celoto samo po pomoti lahko razglasili za površno miroljubnost. Dolgo načrtovan projekt namreč izkazuje tudi doživetje ekstatičnega individualizma in drugih znanih elementov poetike skupine, kot so frenetičnost, nagnjenje k bizarnemu, duhoviti obrati...

Peace je emotivna kategorija, osebna odločitev in igrivo iskanje izvenčasovne simboličnosti. Je iskanje, ki ni slepo za različne obrazce dejanskega miru, ki ga pogojuje družbena realnost. Je izkaznica pozitivnega individualnega navdiha, ki jo je v svet poslala skupina, znana po tem, da ne pristaja na kompromise.





KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI

V koprskem MKC-ju bodo pristaši, privrženci in simpatizerji Društva zmerne napredka dočkali novo leto ob zvokih Nizozemskih hardkorovcev ANARCRUST. \$\$\$ V petek, 23. 12. se bo na Metelkovi v Ljubljani pripetila promocija prve kasete skupine BABY CAN DANCE. \$\$\$ V četrtek, 29. 12. bodo na istem mestu nastopili KUD IDIJOTI. \$\$\$ V celjskem Barflyu bo 21. 12. božični party z NEW SWING QUARTET. \$\$\$ Dan kasneje bodo v okviru Barflyevih boemskih večerov nastopila nekatere znana celjska glasbena imena ter občinstvu priredila CELJE JAM SESSION. \$\$\$ V nedeljo, 25. 12. bodo v MKNŽ v Ilirski Bistrici zagodli IT'S NOT FOR SALE iz Laškega. Kot predskupina bodo nastopili someščani DADDY'S PUDDING. \$\$\$ Nizozemska skupina BLAST bo 21. 12. nastopila v galeriji ŠKUC v Ljubljani. \$\$\$

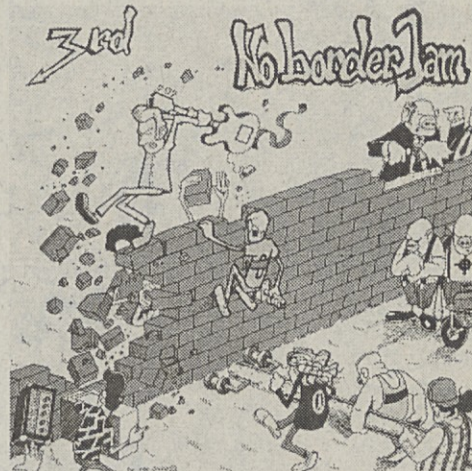
KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI

Ižsel je tretji del mednarodne kompilacije No Border jam

# Tokrat tudi Albanci

Projekt, ki ga izvaja neumorni Dušan Hedl, alias CZD, alias Front Rock in ki nosi zdaj že dobro nam znani naziv No Border Jam, je doživel že tretjo izdajo. Kot smo v Novi dobi že pred časom napovedali, postaja serija kompilacijskih CD-jev vedno bolj relevantna in tudi zanimiva. Kot posebnost tretjega dela lahko tako navedemo poleg ostalih vzhodnoevropskih skupin še punkerje iz Tirane, ki dajo celotni kompilaciji pridih zanimivosti tudi za tiste, ki bi jo sicer radi spregledali. Hedl tako konsistentno nadaljuje programsko usmeritev, ki si jo je zadal že ob izidu prve kompilacije in lahko zapišemo, da se kvaliteta dviguje iz izdelka v izdelek.

Na tretjem delu No Border Jam-a se v sledečem vrstnem redu predstavijo skupine: Pridigarji (SLO), Res Nullius (SLO), Za zmeri skregani (SLO), Overflow (CRO), V okovih (SLO), Kriticka situace (Češka), Apatia (Poljska), CZD



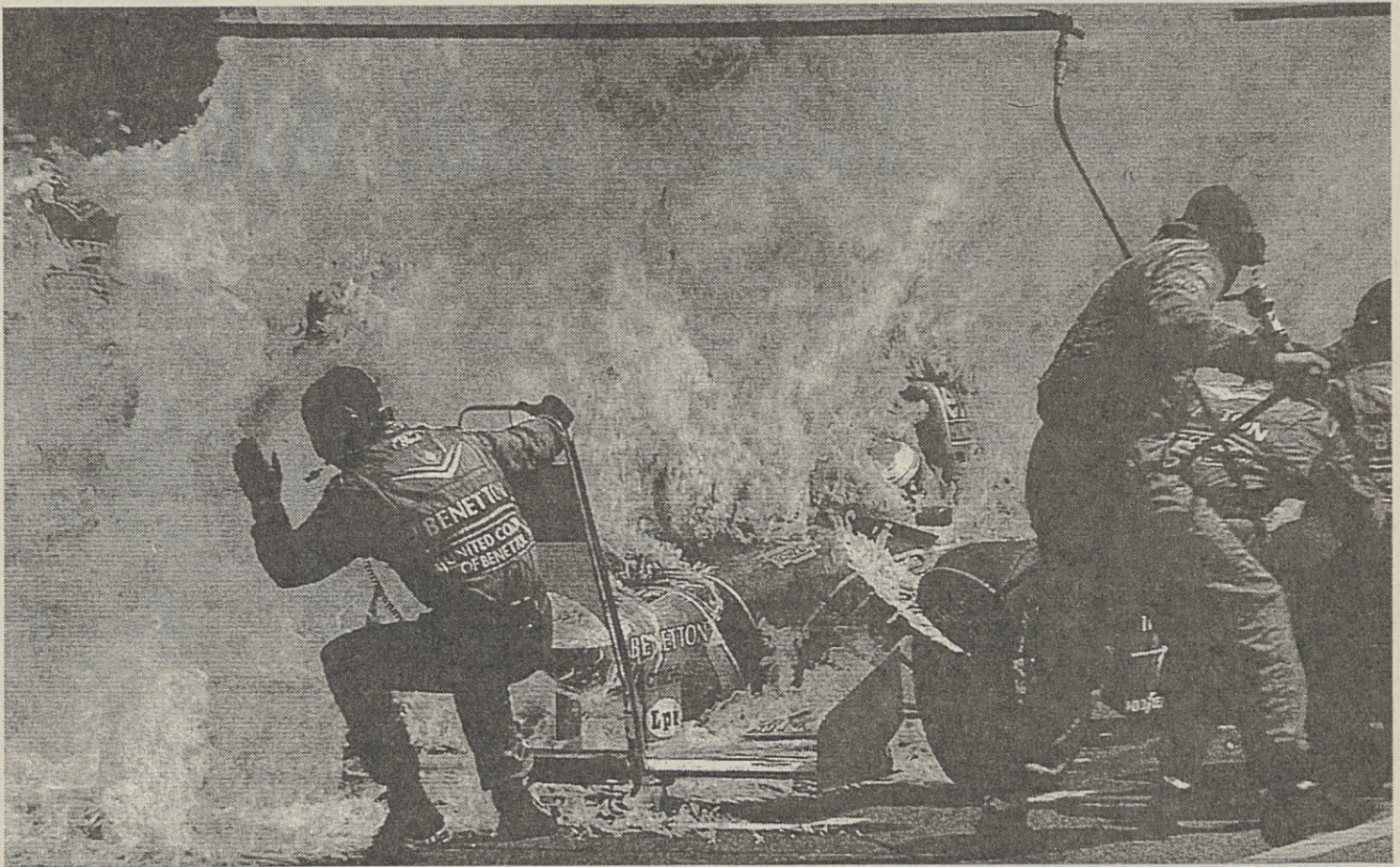
(SLO), Zona A (Slovaška), Jesus Underground band (Slovaška), Trottet (Madžarska), Leukemia Madžarska), MHC IRAA (Češka), Strelnikoff (SLO), Indust bag (SLO), Sleazy Snails (SLO), The Fish Hook (Albanija), Foa Hoka (Ukrajina) in Funk Off (Ukrajina).

**PETROL**

*Slovenska naftna družba*

V življenju se vedno dogode  
**najslabše variante**  
(Murphyjevo pravilo).  
Z nami in vami v letu 1995  
**ne!**





*Šport je bil v letu 1994 - milo rečeno - čuden. Na eni strani so padali rekordi, tako v dosežkih kot v popularnosti in gledanosti, po drugi strani so leto 1994 obeležili tragični in žalostni dogodki. V svetu in v Sloveniji.*

# LETO 1994 - ČUDNO LETO

## Tragedija na snežni stezi

Leto se je pričelo s tragedijo. Na tekmi Svetovnega smučarskega pokala v smuku se je smrtno ponesrečila Ulrike Meier, svetovna prvakinja, mlada mamica, športnica. Zaradi malomarnosti organizatorjev, ki so količek, na katerega je bila pritrjena merilna naprava, postavili preblizu steze in ga zabili pregloboko v sneg.

## Show must go on

Smrt Uli Meier je bila "pozabljena" že na naslednji tekmi. Naj se z njo ukvarjajo komisije, sodišča in tako dalje. Dober

mesec kasneje so bile zimske olimpijske igre. Najbolj spektakularne, najbolj množične, najbolj ekološke, najbolj ... Rojeni so bili novi junaki in junakinje. Med njimi tudi Slovenec in Slovenki.

## Citius, altius, fortius

FIS je prva med mednarodnimi športnimi zvezami spoznala, da izpolnjevanje olimpijskega rekla "Višje, dalje, močnejše" prinaša tudi nezaželene posledice. Zato že nekaj časa pri točkovanju upoštevajo samo polete do 195 metrov. Tako je bil prvi človek, ki je s smučmi poletel preko 200 metrov (v naši Planici, seveda),

ocenjen enako, kot bi letel "samo" 195 metrov.

## Tragedija na asfaltni stezi

Ayrton Senna da Silva, trikratni svetovni prvak v Formuli 1, je jurišal na svoj četrti naslov. Do usodne dirke v Imoli. Dan pred dirko se je na treningu smrtno ponesrečil avstrijski dirkač Roland Ratzenberger, med samo dirko je izgubil življenje eden največjih v tem športu, Ayrton Senna da Silva.

## Show must go on

Kljub spremembam, ki jih je uvedla FIA, se je boj za prestiž

v avtomobilskem športu nadaljeval. Spet je tehnika, enako kot v letalstvu, dobila bitko s človekom. Že naslednjo dirko, za veliko nagrado Monaca v Monte Carlu, so kljub nesreči Karla Wendlingerja na treningu, po kateri je bil kar nekaj časa v komi, izpeljali do konca, prav tako svetovno prvenstvo. Tako je naslov prvič odšel v Nemčijo, osvojil ga je Michael Schumacher.

## Money makes the world go around

Nasploh je bilo prvenstvo formule 1 vseskozi v znamenju denarja. Astronomsko visoke



kazni so se kar vrstile. Boj za prestiž pa tudi. Tako so pri Bennettonu "z majhnimi tehničnimi izboljšavami", za katere "niso vedeli", da niso dovoljene, poizkušali pridobiti odločilno prednost. Ena izmed teh "izboljšav" bi se skoraj tragično končala. Na dirki za veliko nagrado Nemčije se je zaradi odstranjenega filtra na napravi za dolivanje goriva po bolidu Joosa Verstapna polil bencin, avto je zagorel, in tehnična izboljšava bi lahko bila usodna. Ne samo za voznika, tudi za mehanike okrog vozila.

Kazni za Schummija in Bennetton pa so le napravile boj za prestol v formuli 1 zanimiv, tako, da je vrnitev Nigela Mansella, v popestritev cirkusa, izzvenela kot streljanje milnih mehurčkov. Na koncu se je pokazalo, da pregovor "jabolko ne pade daleč od drevesa" v primeru Hill le ne drži povsem. Damon Hill si je z nestrpnostjo zapravil naslov, medtem ko je bil njegov oče znan po preudarnosti.

## Always Coca - Cola

Svetovno prvenstvo v najbolj popularnem športu na svetu, nogometu, je bilo letos v Združenih državah Amerike. Zanimivo, če vemo, da nogomet v ZDA sploh ni tako priljubljen, nahaja se šele na šestem, sedmem mestu.

Tudi to prvenstvo, kot vse večje športne prireditve letos, je bilo naj...; največje, najbolj obiskano, najbolj gledano. Prvič v zgodovini nogometa je neka država (Brazilija) osvojila naslov četrtič, prvič sta se v finalu pomerila trikratna svetovna prvaka (Brazilija in Italija), prvič... prvič je bil nek nogometaš ubit zato, ker je zabil avtogol.

Slavje brazilskih nogometašev, ki so naslov posvetili Senni ("Ayrton, če bi še živel, bi tudi ti bil četrtič svetovni prvak", je pisalo na transparentu, ki so ga razvili na igrišču takoj po finalni tekmi), se je v Braziliji spremenilo v enotedensko sambo na ulicah.

## Ni nujno, da si mlad...

Dolgo časa je veljalo, da moraš za šport biti mlad. Letos so veterani med športniki dokazali, da to ni res. Na zimskih olimpijskih igrah so v smučarskih tekih, predvsem na daljše proge, zmagovali praviloma starejši, izkušenejši tekači. V formuli 1 atletike, sprintih, je na evropskem prvenstvu v Helsinkih dominiral veteran Linford Christie, absolutni prvak v boksu pa je pri šestinštridesetih letih postal George Foreman, temnopolti pridigar, ki je pred mnogo leti v Zairu izgubil ta naslov v znamenitem dvoboju z Muhammadom Alijem.

## Politika...

Z razpadom socialističnih držav je šport mnogo pridobil. Namesto stotin sovjetskih, jugoslovanskih, češkoslovaških, itd, se na športnih prizoriščih zdaj pojavlja na tisoče ukrajinskih, beloruskih, litvanskih, hrvaških, slovaških, estonskih... tekmovalcev. Športniki, ki prej niso "prišli skozi" selekcije svojih "matjušk" držav, so naenkrat dobili možnost nastopanja na velikih tekmovanjih. Po drugi strani pa se je ravno največji socialistični gigant, Kitajska, šele zdaj pričel vzpenjati po svetovnih športnih lestvicah. Predvsem v atletiki, plavanju in gimnastiki.

## Kam naprej?

Iz teh nekaj letošnjih športnih epizod je jasno, kam pes v športu taco moli. Altius, citius, fortius, ne glede na ceno in zdravje. Športni zdravniki in farmacevtska industrija sta se razdelila na dva tabora. Tistega, ki proizvaja dopinge in tistega, ki jih odkriva. Žal je prvi vedno za korak pred drugim.

**Upajmo, da bo v letu 1995 več rekordov (brez kemične podlage) in manj tragedij.**

Mitja Ocvirk

# Slovensko uspešno in tragično športno leto

Slovenski športniki so letos nizali uspeh za uspehom. Prva letošnja odličja so osvojili smučarji Alenka Dovžan, Katja Koren in Jure Košir, olimpijski bronasti trojčki. Britta Bilač je postala evropska kraljica v kraljici športov, na svetovnem prvenstvu v istem športu med invalidi pa je Franjo Izlakar sunil kroglo do znamke novega svetovnega rekorda in seveda naslova svetovnega prvaka. Seveda so bili slovenski športniki dobri in uspešni tudi v drugih, tradicionalno "slovenskih" športih, kot v veslanju na mirnih in divjih vodah, pa v gimnastiki in drugod.

Pravi bum pa so letos napravili naši mladi športniki. Svetovni mladinski prvaki so postali atlet Grega Cankar v skoku v daljino, Jurica Tunjič in Mitja Petrič v jadraniu, Borut Horvat in Primož Sulič sta slavila dvojno zmago v kanuju na divjih vodah, mladinska ekipa v balinanju (Uroš Vehar prvi v hitrostnem, Gregor Moličnik drugi v natančnem zbijanju), Petra Dermastija pa je kadetska svetovna prvakinja v namiznem tenisu.

Žal je smrt kosila tudi med našimi mladimi športniki. Obakrat na cesti. Najprej se je smrtno ponesrečila mlada smučarka Lea Ribarič, jeseni pa se je z avtom ubil še Sašo Mirjanič, bronasti veslač z olimpiade v Barceloni.



Britta Bilač



■ Piše: *Barbara Vodopivec*

## ZREŽIRANA RESNICA

Na plakatih, ki so bili raztreseni povsod, kjer se je pač dalo in kakor se vedno napoveduje prihod "velikega" ameriškega filma, v nas zre šest oči. To so glavni igralci filma posnetega po romanu Johna Grishama, avtorja Firme in Pelikanovega sporočila. Oči pripadajo moškemu, ženski in otroku (kot srečna družina), pa vendar je z mastnimi črkami na plakatu napisanih le dvoje imen.

Zakaj? Deček (njegovo ime je tisto, ki ga ni) sodeluje v zgodbi od začetka do konca, je glavna figura, vzrok in posledica vsega dogajanja. On sam ustvarja tempo, vse se vrta okoli njega - in vendar so ga preskočili. Susan Sarandon je celo zatrdila, da je sprejela vlogo prav zaradi njega.

Fant še ni zvezda, pravi tudi, da ni več otrok. Ne zadošča mu več otroško igrišče, vržen je v svet, kjer je prepuščen sam sebi. Ob naloženi odgovornosti postane zrejši in odgovornejši. Sledi lastnim nagibom in instinktom, nasprotuje bolj izkušenim in pretkanim. Sam razkrinkava odrasle in njihov svet. Kot nalašč je reven, brez očeta, z mlado zaposleno materjo in mlajšim bratom.

In prav on se zaplete z mafijo. Sledi vse, kar lahko predvidite - mati se bori, divja in blazni, on hoče rešiti vse sam, ne boji se strašnih mafijcev, niti uglednih političnih mož. Zgodi se mu seveda nič.

Odrasel človek v njegovi vlogi nikakor ne bi ustrezal. Zgodba bi se odvijala popolnoma drugače. Velik človek bi se zoperstavil sebi doraslim in "enakim". On bi bolje poznal in ocenil brezbržnost in koristoljubje tistih, ki pomoč nudijo. Ne bi zaupal svetu pokvarjenih, v katerem živi. Varal bi ga na svoj način, zapletal bi se z odvetniki v takšna in drugačna razmerja, ogrožal bi svojo družino. Skratka, ustvaril bi popolnoma nov zaplet in razplet.

Otroci pa so tisti, ki govorejo resnico, ker še niso sprijeni. Radi se igrajo junake, ravbarje in žandarje. Včasih ne znajo ločiti med resničnostjo in svetom igre. Prav zato ustrezajo likom junakov v filmu. Vsi jih varujejo, skrbijo zanje, da se jim nič ne pripeti. Do njih gledalec čuti pomilovanje, ker so tako nedolžni. In prav zaradi njih - oziroma v našem primeru njega, se film dogaja in se konča kot se pač mora. Lahko

rečem, da naključij ni. Vse ima sebi namen - deček z nedoraslo materjo, odvetnica brez otrok, dolgi hodniki bolnišnice, skrivalnica za kajenje...

Film je značilen in podoben že mnogim predhodnim. Veliko je akcije, efektov, publicitete - vse skuša biti perfektno. Posnetki so čudoviti, zvoki umestni, igralci ustrezni. Polno je bleščic in medijske pozornosti - na traku in izven njega. Vse je preigrano, dobro seveda zmaga, napuh jih dobi po nosu, potlačenim pa zraste samozavest. Otrok dobi bitko in na ta način spodbuja ostale k moralni samopresoji, boju za pravico, ki zagotovo vodi k zmagi in uspehu.

Gledalec ne, odnese veliko. Estetskega užitka ni. Na videz teče vse gladko. Ameriški način življenja in pravičnosti mora zmagati nad slabim. Pa čeprav filmska zmaga, je zmaga, ki človeka prepriča, da verjame v družbo in njene vrednote. Če bi dečka ubila mafija, bi to pomenilo filmski poraz. Film pa je zrcalo družbe, kaže jo takšno, kot jo pač vidi. Služi družbi ali se ji upira. Kaže njeno zakamuflirano resnico in pusti človeku, da jo razkrije.

### Klient

Joel Schumacher (režija)  
po romanu John Grisham  
Susan Sarandon  
Tommy Lee Jones  
Brad Renfro





# PRAKTIČNO, NADARJENO, UVOŽENO IZ NEMČIJE

Nihče je ni opazil v "Zraval sem Ernesta Hemingwaya", nihče ni postal pozoren na njo, ko je bila ob Riverju Phoenixu in mali Samantha Mathis v "Stvar, imenovana ljubezen", ko je hodila za Silvestrom Stallonejem ("Razbijalec") se je tako ali tako ni nič videlo, potem pa - kar naenkrat: Keanu Reeves, trenutno najbolj popoln tip na svetu - postane največja zvezda, ampak - Sandra Bullock ni več samo ime.

Zdaj je novi simbol. Nekateri pravijo Hollywooda, nekateri seksa, nekateri žensk, pravijo pač, vse, kar lahko predstavlja. Trdijo, da je čudovita, ker je nekaj novega. Julia Roberts in Demi Moore pred njo sta bili vsaka po svoje silno lepi, ampak počasi sta postali samo kaplji v morje. Hollywood se je odločil, da zdaj na prvo mesto postavi osemindvajset

let staro smrklo, ki ne zna kuhati kave, ki sama dekorira stanovanja, ki ima sestro finančno pravnico in ki so jo vsi zezali zaradi nemškega naglasa, ko je bila še na novo poameričanijena.

Njena mati je bila operna

pevka, njen oče pa materin učitelj, ki jo je potem, ko ga je negovala kot med vo-

jno ranjenega Američana, odpeljal v Ameriko. Babica pa je freulein iz Alp, ki jo je učila spretno vlagati denar v ne-premičnine. Neverjetno, kam gre ta svet. Človek nima več pojma, kakšna bo ženska Hollywooda četrta leta.

Moški?



## Se je že začelo

V občini Šentjur je letos najvišjo občinsko nagrado dobil inž. Ladislav Grdina, sedanji predsednik občinskega izvršnega sveta in neizvoljeni župan nove občine istega imena.

Pravijo, da gre pač s sedanjimi občinami h koncu in zaslužni imajo tako zadnji

možnost, da dobijo domače priznanje. Torej, najbrž se je že začelo, in take nagrade bodo zagotovo ostale slovenska praksa. Pa kaj, ko bodo neučakani rekli, da je še veliko takšnih, ki bi lahko dobili nagrado in se umaknili, začeni s predsednikom države...

## 25 milijonov za skoke čez plot

Četudi je Kevin Costner zaprosil medije, naj ga med ločitvenim postopkom od njegove soproge Cindy pustijo pri miru, v javnosti kroži mnogo govoric. Ločitev je zahtevala ona, ker je s pomočjo zasebnega detektiva ugotovila, da jo Kevin vara. Izkazalo se je, da se je zadnji dve leti redno sestajal z neko publicistko iz Bostona, imel pa je tudi afero z natakario iz Cindyjine restavracije Twin Peaks v Pasadeni. Njegov še večji greh je, ker je hotel v posteljo z vabiti ženino asistentko Dani Morris. Kevin bi se rad pobotal, njegova žena in mati treh njegovih otrok pa o tem noče niti slišati. Ločitev ga bi lahko stala 25 milijonov dolarjev.



# Avto po zamisli Rolling Stonsov



Britansko časopisje je kot vročo vest objavilo novico, da so Mick Jagger in Rolling Stonsi pristali, da bodo oblikovali atraktivni avtomobil nemške avtomobilske tovarne Volkswagen. Honky tonk wagen bo imel na sprednjem delu logotip popularne skupine, tovarna pa bo v zameno grupi pomagala pri promociji evropske turnee prihodnje leto.

To je del dogovora, vrednega okoli 8 milijonov mark, po katerem bodo Rolling Stonsi oblikovali povsem nov model "volkswagna", ki ga bodo prodajali po 48.000 DEM.

Tiskovna predstavnik nemške avtomobilske firme je povedala, da so skupino izbrali, ker izžareva iz nje surova seksualna energija, to pa je tisti imidž, ki ga želijo vtisniti novemu avtomobilu. Skupina Rolling Stones je zanimiva za vse generacije, nov avtomobil pa bo poudarjeno seksualno privlačen, prirejen ne bo le za vožnjo, v njem bo mogoče živeti, poslušati glasbo, se ljubiti.

S koncerti prihodnje leto bodo Rolling Stonsi sklenili 18 - mesečno svetovno turnejo, s katero bodo zaslužili okoli 500 milijonov dolarjev.

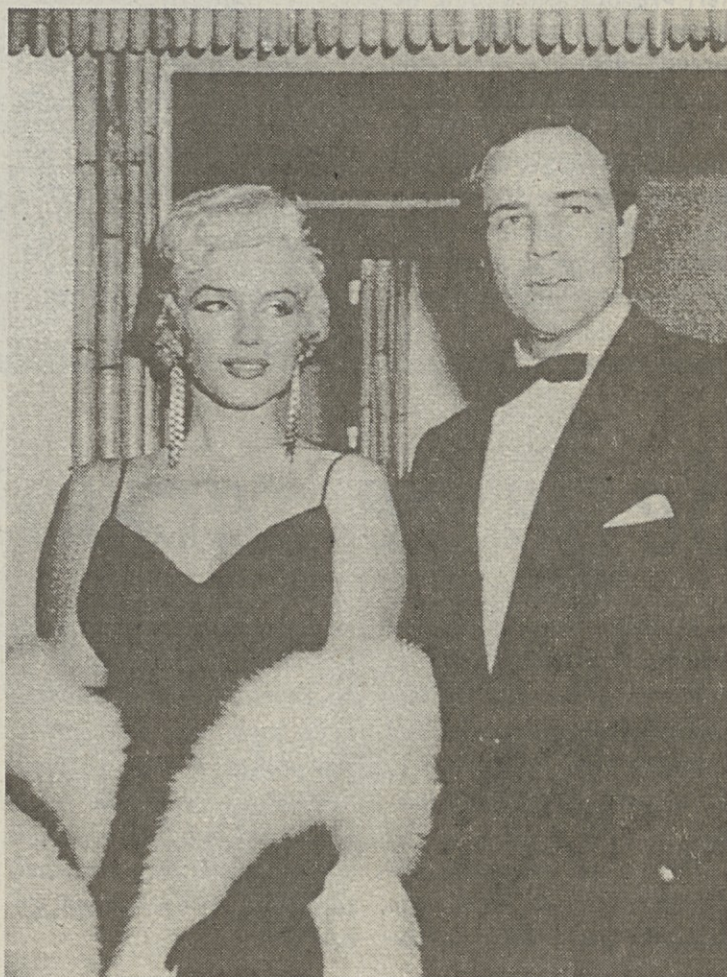
Marylin Monroe je s filmi zaslužila po 150.000 dolarjev. To je bil sicer le delček njene prave tržne vrednosti, a imela je to smolo, da je pogodbe podpisala, preden je postala zvezda in kulturna osebnost Združenih držav, Fox pa je z njenimi filmi zaslužil vrto-glave vsote.

Nikakor pa ni umrla siromašna. Večino svojega premoženja je zapustila medtem že prav tako pokojnemu igralškemu učitelju Leeu Strasbergu, od katerega je bila, kot

pravi Arthur Miller, povsem odvisna. Četrtno premoženja je volila psihoanalitičarki Marianne Kris, ta pa je denar po svoji smrti leta 1980 namenila londonskemu inštitutu Anna Freud, specializirani kliniki za psihoterapijo otrok.

Zneski, ki jih še danes prejmeta Stransbergova vdova in inštitut na ime Marylin Monroe, so precej visoki, okoli milijon dolarjev na leto, to je več, kot je za časa življenja platinasta lepotica v celoti zaslužila s svojimi filmi.

# Bogati nasledniki



## Pravi zgled

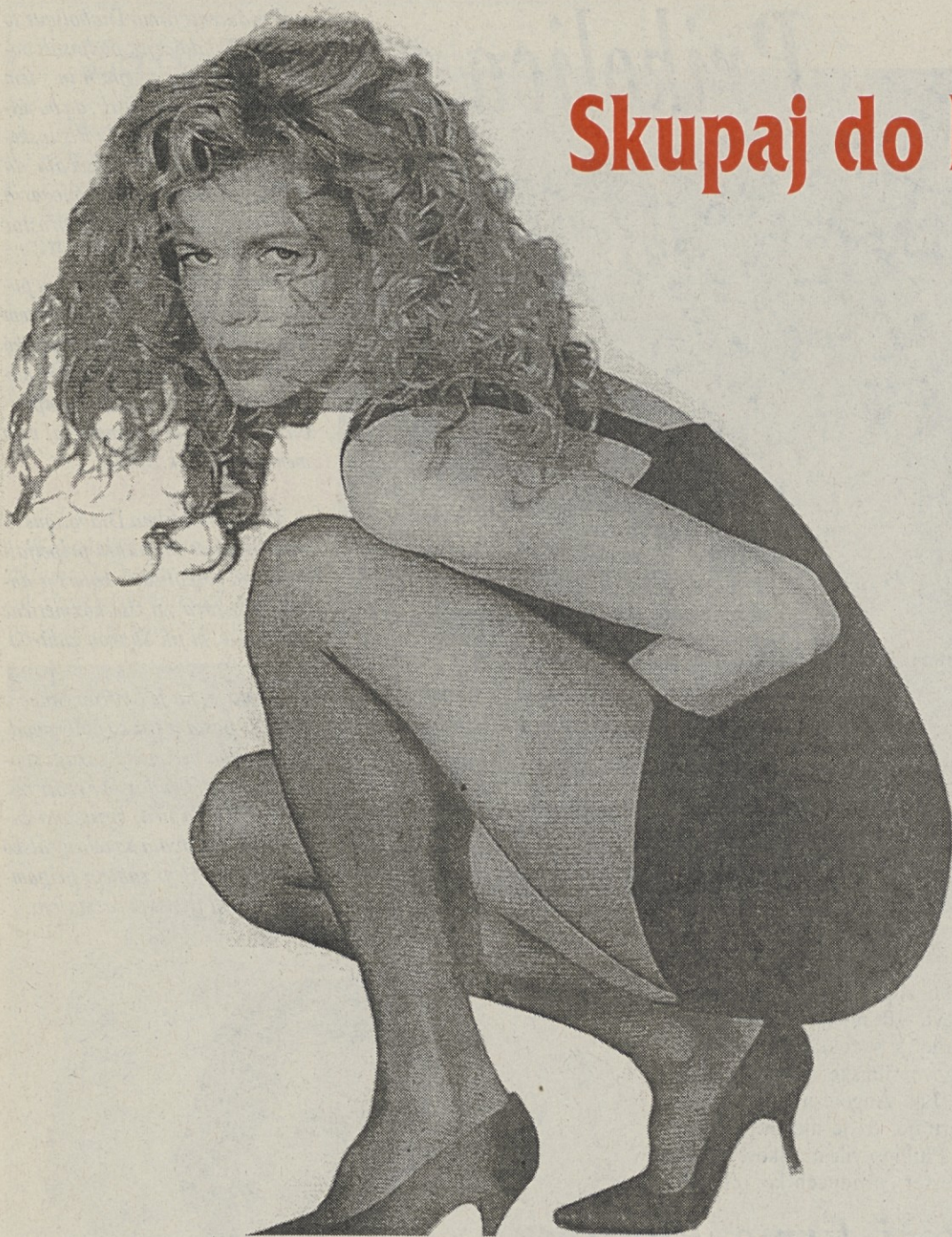
Na celjski predstavitvi knjige (doktorske dizertacije) dr. Majde Černič Istenič 'Rodnost v Sloveniji' je avtorica upravičeno manjkala. Dva dni prej je namreč v Ljubljani rodila zdravega otroka. Njena starejša kolegica prod. dr. doc. Maca Jogan je v opravičilo tudi dejala, da se takšni slučajji - knjiga o rodnosti in otipljiv dokaz, kot je nov človek - hkrati rojevajo nekako vsakih tisoč let.

Kakorkoli že - dr. Majda Černič Istenič je zagotovo lahko kar najboljši zgled. Tako se to dela v praksi.



Alec Baldwin  
in Kim Basinger

## Skupaj do konca dni



Spoznala sta se med snemanjem filma *The Marrying Man* in naslov filma je bil vsekakor simboličen, kakor da bi opredelil njuno prihodnost. Kim Basinger in Alec Baldwin sta se lani poročila in oznanila vsemu svetu, da bosta do konca dni ostala skupaj.

“Vem, da se ne bom nikoli več ženil. Če ne bi bila tako zaljubljena, bi se že zdavnaj ločila, takšnim pritiskom sta bila izpostavljena,” pravi 36-letni igralec.

Baldwin v svojem zadnjem filmu *Shadow* igra Senco, borca za pravico, ki je prej živel na Tibetu, bil okrutnejši od Džingis Kana, ko pa je spoznal mističnega guruja, se je povsem spremenil in postal neomajen pravičnik. V filmu, ki se dogaja v New Yorku tridesetih let, rešuje iz krempljev zloglasnega Johna Loneja, zadnjega potomca Džingis Kana genialnega znanstvena, njegova partnerka pa je Penelope Ann Miller.

Zakon Baldwina in Kim je doživel prvi udarec, ko so Kim obtožili, da je prekršila ustni dogovor o nastopu v filmu *Boxing Helena*. Producenti so sodni spor dobili, Kim je na robu stečaja vložila pritožbo in uspela spremeniti sodbo. V težavah sta se z Alecom močno zblížala.

## Hoče svojo zasebnost

Michael Jackson je ukazal svojim odvetnikom, naj začno pripravljati njegovo ločitev od Lise Marie Presley, ker soproga, s katero je poročen šest mesecev, moti njegovo zasebnost. Ona je naslednji dan to novico demantirala in zatrdila, da sta srečno poročena in zelo zaljubljena, hkrati pa so se v javnosti pojavile govorice, da Lisa in Jackson sploh ne živita skupaj, ker se menda njeni otroci iz prvega zakona nočejo preseliti na Jacksonov ranč Neverland.





# Prikolica za ličila



Producenti filma *Diabolique* so za 130.000 dolarjev podpisali poseben dodatek k pogodbi in s tem Sharon Stone prepričali, da bo nastopila v filmu. Zvezda Prvinskega nagona je namreč zahtevala, da ji poleg osem milijonov honorarja zagotovijo tudi primeren prostor za ličenje.

Sharon Stone kar pol dneva potrebuje za sminkanje in šele potem je povsem prepričana, da sta tako njena šminka kot pričeska brez napak, zato je njena zahteva upravičena, je zadevo komentiral njen menedžer Chuck Binder.

Producenti filma *Diabolique* so na prizorišče snemanja pripeljali ogromno prikolico, v kateri je dovolj prostora za vse kozmetične preparate, ki jih Sharon zahteva.

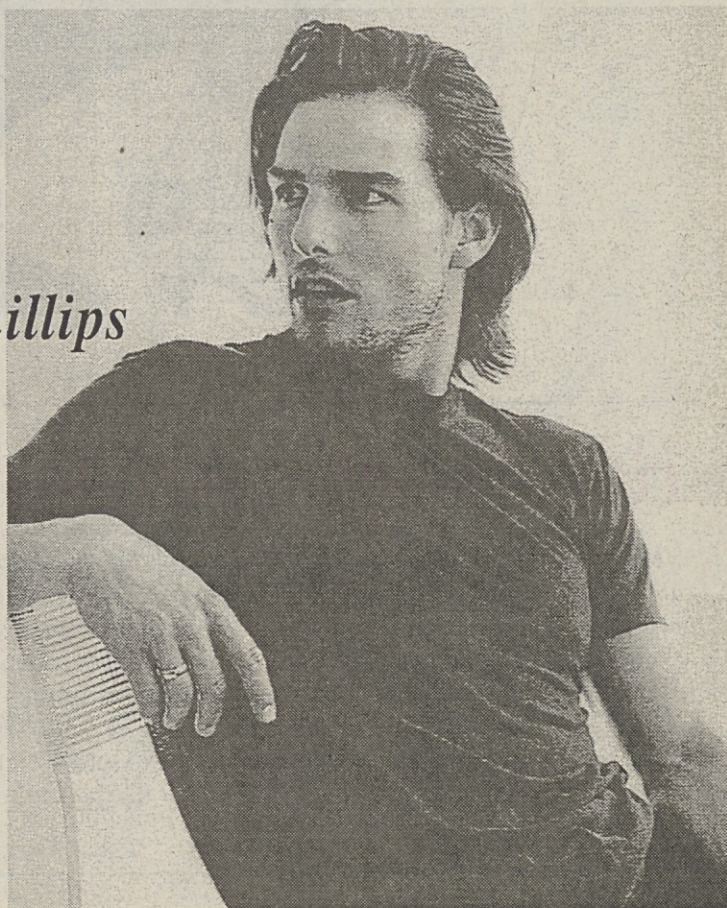
Jasno je, da je Sharon Stone v letih, ko postane vsaka hollywoodska igralka nervozna zaradi svojega videza, vendar je hkrati res, da bi količina ličil, ki jih ona zahteva, zadostovala za celo igralško ekipo, je ob njeni zahtevi pripomnil eden od filmskih snemalcev.

Igralec Tom Cruise je vložil tožbo zoper firmo Phillips Interactive Media, od katere zahteva 10 milijonov dolarjev odškodnine. Brez dovoljenja je podjetje v reklamah za svoje proizvode uporabljalo scene iz njegove filmske uspešnice *Ton Gun*. Tomov odvetnik je sodišču v Los Angelesu pojasnil, da so igralca prizadele reklame, ki sugerirajo, da je njegova kariera zahajala, dokler ni pričel uporabljati Phillipsovih izdelkov. Tožba je vložena tudi za firmo Rubin Poester, producentko reklam.

## Tom Cruise toži firmo Phillips

### Certifikati še bodo!

Ob 'poplavi' zahtev po dodatni delitvi družbenega (komunističnega) premoženja je dr. Janez Drnovšek posebej za Novo dobo izjavil: 'Ljudje moji, ne bodite nestrpni, se bodo certifikati. Vsakih 10, 5, morda celo vsako leto jih bomo delili. Tako bodo kapitalisti in država dajali zasluženi delež tistim, ki delajo in živijo le od plač - sistematično bomo razdeljevali del kapitalističnega premoženja. Manjši, seveda, kajti večji deleži bodo za spodbudo in razvoj ostali lastnikom. In domače živali? Vsi, ki bodo imeli v obdobju med izdajo dveh certifikatov na Policiji prijavljenega hišnega ljubimca ter potrdilo Društva malih živali, da z njim dobro ravnajo, dobijo pol vsote s certifikata, ki pripada lastniku...'





## Zaljubljeni Rourke

Nekdaj sloviti filmski zvezdnik Mickey Rourke je v zadnjem času padel v hudo depresijo, se ločil, hotel napraviti samomor in se vedno bolj izgubljal. Kaže, da je najhuje mimo. Sklenil je začeti znova in se odločil za izredno boleč poseg - odstraniti si je dal s telesa vse tetovaže. Morebiti ga je k temu nagovorila njegova velika ljubezen, šestnajstletna manekenka, zaradi katere je lažje prebolel ženin odhod in se spet postavil na noge.

## Poroka na Valentinovo

Televizijska zvezda Roseanne Barr nestrpno pričakuje dva datuma, ki bosta spremenila njeno življenje. Najprej se bo ločila od svojega sedanjega soproga Toma Arnolda, na Valentinovo pa se bo poročila s svojim telesnim stražarjem Benom Thomasom.



## Stara dobra *Shannen* Doherty

Shannen Doherty, ki je zaslovela z vlogo popularne Brende v nanizanki Bererly Hills 90210, ne gre več vse tako dobro od rok. Po odhodu iz nanizanke in tri leta po tistem, ko se je odzivala na ime Brenda, je sklenila spremeniti svoj videz. Nov, agresiven seksi look ji očitno ni najbolje pristajal, še več, film, v katerem je igrala s takšnim imidžem, je povsem propadel.

V želji po uspehu je bila Shannen pripravljena spremeniti zunanost, o kateri niti sama ni bila čisto prepričana, da je zanj prava. In vnovič je postala stara dobra Doherty, simpatično in dobro dekle iz soseščine.



# En dan v življenju ostarelega disidenta

Skozi zaledenelo okno lesene kočje je posijal sončni žarek in se počasi bližal starčevemu obrazu. Starec je sanjal nemiren sen, tiho je mrmral, na čelu pa so se mu rosile kapljice znoja. Žarek mu je posvetil na zaprte veke in starec je napol odprl oči, se skremžil, jih zaprl nazaj, ter jih čez čas spet odprl. Pogledal je po koči. S pograda, na katerem je ležal, je lahko videl železni gašperček na drugem koncu sobe, grobo obtesano klop nedaleč od njeza ter mizo s stolom, na kateri je samevala lončena skodela. Med vrati in edinim oknom v koči je na lesenem obešalniku viselo nekaj starih, obnošenih plaščev in zbledel nahrbtnik. Pod njim so bili zloženi trije pari škornjev. Le eni niso izdajali očitnih let. Ti so bili postavljeni malce stran od drugih in nad njimi je prav tako ločen od ostalih visel temno rdeč plašč obšit s kunčjim krznom.

**S**tarcu se je zdelo, kot da vse to vidi prvič. Pravzaprav se mu je vsako jutro, ko se je zbudil, zdelo, kot da vse vidi prvič, čeprav je tu živel že tako dolgo, da je pozabil, kdaj je sploh prišel sem. Vsakič, ko je po morečem snu odprl oči, je potreboval

Zločin, ki ga ni nikoli storil, mu je visel nad glavo kot zadnja sodba in takrat, ko je moral prvič spremeniti ime ter oditi iz eneža samotnega kraja v drugega, je mislil, da mu bo počilo srce. To je bil čas, neprimeren za utopiste. Neko noč je na njegova vrata razburjeno potrkal njegov sosed. V snežnem metežu je prehodil sedem kilometrov skozi gozd, da bi ga posvaril pred nevarnostjo. Tudi takrat so bile šipe zaledenele, zato ni mogel videti, kdo stoji pred vrati. Vedel je le, da mora biti nekaj narobe. Nihče ne hodi na obiske ob tej uri. Odprl je vrata. Sosed ga je pogledal naravnost v oči in hitro rekel: "Skrij se. Iščejo te. Proti jutru pridejo pote."

"Kdo?" je vprašal.

"Če bodo odkrili, od kod prihaja moja gaz, bom ob glavo," je dejal sosed, se obrnil in odhitel v noč.

Starec, ki takrat še ni bil starec, je sedel in pogledal po hiši. Torej je res. To ni čas za utopiste. "Sem mar utopist, če želim ljudem samo dobro?" se je vprašal. V glavi so mu kot oddaljen odmev donele besede, ki jih je izrekel sosed.

"Skrij se, skrij se, skrij se..." "Iščejo te,

ki išče svoje daline sorodnike. Na neki samotni kmetiji so v njegovi zgodbi prepoznali družino, ki so jo neznanci pobili med vojno. "Njihova hiša stoji v gori, tri ure hoda od tod. Toda tja nihče več ne hodi. Praviijo, da tam straši," so mu rekli. V istem hipu se je odločil. To bo njegov novi dom. Starec je vstal iz postelje. Kljub hladu, ki ga je prešinil skozi volnene nogavice navzgor v telo, je počasi stopil k peči, odprl vratica in pobrskal po pepelu. Treba bo na novo zakuriti. Zunaj se je delal dan in v staji poleg kočje se je že oglašala živina. Dobro, da je že pred leti pomislil na to, da bo moral spet bežati. To kočjo si je zgradil na najbolj odročnem kraju kar so ga premogli ti hribi. V kratkih poletjih je iz hiše njegovih namišljenih sorodnikov hodil sem in počasi gradil svoj azil. Za vsak slučaj, če ga bo kdaj le potreboval. Nihče ga ni pogrešal. Živel je samotarsko življenje in ljudje iz okoliških krajev so ga imeli za čudaka. Kljub temu pa se niso vtikali vani. Otroci so ga imeli radi, saj je bil ob redkih srečanjih z njimi vedno prijazen do njih. Bili so prepričani, da zna govoriti jezik živali in da lahko leti po zraku, odrasli pa so menili, da je prismuknjen. To mu je povsem zadostovalo.

**P**otem pa je nekoč prišla na dan njegova preteklost. Začelo se je govoriti, da je slepar, kurji tat in da se ukvarja z magijo. Na to je bil pripravljen. Vedel je, da bo moral spet spremeniti ime. Zaradi zločina ki ga ni nikoli zagrešil, je moral zopet bežati. Minilo je že toliko let, toda njemu se je preteklost vsako noč vračala v sanjah, tako kot bi se šele pred nekaj dnevi zatekel v te kraje. Scenarij je imel v glavi že dolgo časa. Pazljivo in natančno ga je gladi, izpopolnjeval in preverjal. Napake si ni smel privoščiti. Neko noč je zagorela hiša in ljudje v okoliških vaseh so si odahnil. Prevarant, ki se je toliko časa izdajal za dalinega sorodnika nesrečne družine je umrl zaradi lastne nepazljivosti.

Starec je vzel škornje, sedel na stol in si jih obul. Z globokim vzdihom je oblekel temnordeči plašč in se ozrl po sobi. To leto bo še lahko odšel na pot med ljudi, naslednjič morda tudi ne. Tu je imel vse, kar je potreboval in najmanj, kar si je želel, so bile vesti o novih vojnah, o novih krivicah, o novih zločinih, ki se dogajajo otrokom po vsem svetu. Ja, otroci. Nikoli jih ni mogel imeti. Človek, ki je na begu že vse življenje si ne more privoščiti takšne odgovornosti, kot so otroci. Za odrasle mu že dolgo ni bilo več mar.

Pri vratih je poškrebljalo. Odprl je duri in pogledal žival, ki je stala pred njimi. Bil je velik, lep, bel jelen. Starca je pogledal v oči in stresel z velikim rogovjem. Odprl je smrček in zanosljal: "Božiček, sani so vprežene. Si pripravljen?"

"Sem," je dejal starec in stopil skozi vrata.



nekaj časa, da je doumel, kje je. Prvih nekaj trenutkov je bilo vse popolnoma tuje. Potem je prepoznal mizo, stol, uglaslo peč, aluminijaste posode v kotu, odejo, s katero je bil pokrit in nato se je zavedel, kje je. Vsakič si je oddahnil in si v mislih rekel: "Aha, tu sem. Dobro." Sanje so bile vsakič hude, čeprav v njih ni bilo nikdar tako mrzlo, kot v nezakurjeni koči. V sanjah se je vsako noč na novo spopadal s sovražniki, ki jih ni poznal, bežal pred njimi in se otepal njihovih hudobnih pogledov. V sanjah so se prizori iz njegovega življenja zlivali z njegovo domišljijo, vedno znova, vsakič na malce drugačen način. Vedno pa je moral bežati. Tako kot takrat pred leti.

Starec je moral prvič bežati že ko je bil dosti mlajši kot zdaj. "Pol stoletja," je pomislil.

iščejo te, iščejo te... "...pridejo pote, pote, pote..."

To ni bil čas za utopije. In tudi ne za razmišljanje. Pograbil je nahrbtnik in vani začel metati najhujše. Sredi tega početja ga je prebodla kot rezilo ostra misel: "Nikoli več je ne bom videl!" Obstal je in gledal v nahrbtnik pred sabo. Kasneje se je velikokrat poskušal spomniti, o čem je takrat premišljal. Teza ne bo nikoli vedel. Kakor tudi ne teza, kako dolgo je tako stal, ves ohromel, medtem, ko so njegova prsa kipela od bolečine. Ko se je zavedel, je stal visoko v gozdu, pod njim pa je na zasneženem travniku gorela njegova hiša.

Bežal je več kot mesec dni. Naselij se je izožibal, kadar pa ga je glad pripeljala v bližino ljudi, je tvezil zgodbo o popotniku iz mesta,



# SIRI NA PRAZNIČNI NAČIN

Bližajo se praznični dnevi, ko najdemo čas in se ob dobri kapljici in izbrani hrani usedemo s prijatelji, sodelavci ali v krogu družine in polagamo račune za leto, ki mineva, ter načrtujemo vsaj tako ali še boljšo prihodnost.

Ko se boste tako zbrali, vam tokrat predlagamo nekaj posebnega. Kaj ko bi ob dobri kapljici ponudili sirovo ploščo.

Dobra sirova plošča je sestavljena iz treh do štirih vrst sira, posebna pa iz sedmih. Pomembno je, da sire ponudimo v pravilnem zaporedju od milih do pikantnih. Začnemo s svežimi siri (na primer Bohinjska ali mariborska skuta, sveži sir Philadelphia), nato siri s plemenito belo plesnijo (npr. siri Bonifaz - to so siri z belo plesnijo z dodatkom šampinjonov, popra, šunke, lešnikov, francoski sir z belo plesnijo Tortenbrie, itd.), sledijo poltrdi siri (npr. edamec, gouda, trapist), nato mehki siri s pikantnimi okusi (npr. Bavaria blu sir s plavo plemenito plesnijo v sredici in z belo plesnijo v skorji), sledijo pikantni siri s plavo plesnijo (npr. Bergader edelpilz sir s plavo plemenito plesnijo, Regina blu, Almkase sir z rdečo mažo, Roquefort francoski ovčji sir s plavo plesnijo, itd.), trdi siri (npr. bohinjski sir, ementaler itd.), ovčji siri (npr. Etorke sir iz ovčjega mleka) in na koncu kozji sir (npr. Bohorc okusen sir iz kozjega mleka). Pri jedi začnemo vedno z milimi okusi, sicer kasneje mile arome sploh ne okusimo več. Različnost sirov ne zahteva posebno bogatega izbora kruha. Bel kruh k belemu milemu siru in močnejši črn kruh k pikantnim sirom. Po tradiciji sodi k siru rdeče vino. Sicer pa se držimo pravila - mil sir samo z lahkim nežnim vinom brez kisline, ki bi prekrila vse nežne arome. Čim bolj intenziven je sir, tem bolj močno kislino ima lahko vino. Izmed alkoholnih pijač priporočamo k sirom tudi pivo in mošt, ki se ujemata s pikantnimi mehкими siri (npr. z rdečo mažo). Mineralna voda gre k vsem vrstam sira. Sir je nekaj posebnega



in ne potrebuje posebne dekoracije, od sadežev grede k siru edinole orehi, grozdje, jabolka in hruške.

Za popestritev jedilnika vam priporočamo tudi izredno okusne danske sire z raznimi dodatki, kot so lešniki, orehi, zelišča, poper itd. Kot posebnost se je pojavil na trgu tudi sir z belo plesnijo camembert pripravljen za cvrtje. Sicer pa so siri v kuhinji vsestransko uporabni. Lahko nadomestijo kompletno večerjo in so pri-

merni tudi za slavnostne priložnosti. Uporabimo jih lahko kot samostojno jed, v juhah, suflejih, rahlem pecivu, v obloženih kruhkih, v solatah, pitah, picah, na popečenih kruhkih, za garniranje in številne druge namene.

**V naših prodajalnah je trenutno velika izbira raznovrstnih sirov, zato odločitev ne bo težka. Želimo vam veliko gurmanskih užitkov in dober tek.**



## NAGRADNA KRIŽANKA ■ NAGRADNA KRIŽANKA



SESTAVIL SIMON BIZJAK						ODREKANJE HRANI ZARADI KAKIH RAZLOGOV	RUMENO- RJAVA BARVA	LEDENA, SKORJASTA PLAST SNEGA	GLOBOKA NEZAVEST	OLGA GRACELJ	TEMELJ DE- MOKRACIJE IN PRAVNE DRŽAVE	ČOPIČEV LITERARNI JUNAK BURSAČ	ANGLEŠKI GLASBENIK (BRIAN)	ŽALNA OBLEKA
POŠKOČEN CLOVEK														
OBLINA														
V. PODALJŠEK SLAVONIJE MED SAVO IN DONAVO										OGRAJEN PROSTOR OB HLEVU (NAR.)				
JEZERO V ETIOPJI (IZ CRK ANAT)										VINKO OSLAK PLES (STAR.)			AM. GLASBE- NIK IN PEVEC COOPER	KARL ARHAR
UPODOBITEV ČESA S CRTAMI						VULKAN NA SICILII	MOŠKO IME TEDDOR (OKR.)	NAJSTAREJ- ŠI DVONOŽNI PRIMAT	SL. IGRALKA (LJERKA)					
NOVA DOBA	ZIDANA OGRAJA	OTOČEK PRI LOŠINJU	TEPEČ (NAREČNO)	ZAČETNA FAZA LETENJA	NAJVEČJI GR. OTOK ALEJNI GEN					POGLAVAR VOLKOV V "KNJIGI O DŽUNGLI"				
REALI- ZACIJA, URES- NITEV									FR. PISEC (PIERRE)					EMILLIAN CEVC
LASTNOST PAPIRJA BREZ LE- SOVINE										PEKEL - - - NEBESA				ZDRAVILNA RASTLINA
POSLEDICA NEPOSLSU- SOSTI ČASOP UREDNIKOV							DELAVEC NA TERENU							
IVAN KRILOV			STGR.FILO- ZOFSKA ŠOLA			KROČNO OB- LIKOVANA VAS AFR. LJUDSTEV	ZAPORNI- CA (POG.)						AMERIŠKA IGRALKA FONDA	OBLEKA, OBLAČILO
RADIKALNI POLTIK FR. REVOLUCIJE (GEORGES)						TRGOVEC S CENENIM BLAGOM						JOŽE OLAJ		HUDIČ
GLAVNI STEVNIK				GRIGORIJ CICERIN		ZDRANA ZEMLJA			PLANTAŽA					
OBŽALO- VANJE				POLUTNIK		ZABADANJE			LASTOST ROŽNEGA					
NOVA DOBA	TROPSKA OVJALKA	LENOST	INDONEZIJ- SKA POROČ. AGENCIJA				ODGANJA- NJE KOGA			POLTIK GOŠNIK				NOBELOV IZUM
MESTO V SZ. FRANCI- JI (IZ CRK NOLA)					POJAV NA VODI			POTOČEK PRI IGU					BESEDILO	GR. MUZA LJUBEZEN- SKEGA PESNIŠTVA
ČLOVEK, NEZMOŽEN ZA DELO							UPANJE	IT. POROČNIK						OZEK PAS BLAGA
HRIBOVITA GR. POKRAJ- NA (IZ CRK AKITA)						TIPALKA PRI ŽUŽELKAH				ANTON VOONIK		EDVARD RAVNIKAR		ORGAN VOHA
PROSTOR ZA SEKANJE DRV (NAR.)						UŽIVALKA MAMIL								ANATOLE FRANCE
GRŠKI BOG VOJINE					VRSTA ŽITA				SIVINA					
NOVA DOBA	ŽOGA ZUNAJ IGRISCA				PRES. OTOKA SHERIJE V HOMERJEVI ODISEJI				TINA TURNER		100			





**Oven:** Zaradi številnih obveznosti si boste manj belili glavo z različnimi ljubezenskimi težavami, bližali se boste s kolegi, morebiti z mladostnim prijateljem. V kratkem vas čaka prijetno presenečenje. V službi se odpirajo precejšnje možnosti. Srečne številke: 2, 3, 7, 10, 16.



**Bik:** Vaše ljubezensko življenje bo toplo in umirjeno, predali se boste pravi ljubezni in opustili trdoglavosti, ki vam pogosto zagrenijo prijetna razpoloženja. Pozornost sodelavcev vas spodbuja, večja angažiranost se bo poznal tudi v denarnici. Srečne številke: 1, 6, 8, 13, 17.



**Dvojčka:** Strast, da bi spremenili svet, ne bo koristila ne vam ne vaši okolici. V tem zares kritičnem in nevarnem obdobju se umirite in ne iščite krivcev. Pomembne odločitve in projekte predstavite v ugodnejši čas. Pazite se poškodb in bolezni. Srečne številke: 1, 2, 5, 9, 10.



**Rak:** Zvezde vam napovedujejo številna zanimiva srečanja, dobro se boste zabavali in radi odhajali ven. V trdnih zvezah je pričakovati manjša nesoglasja. Imate velike ambicije in mnogo moči boste vložili v uresničevanje svojih projektov. Srečne številke: 3, 4, 7, 12, 18.



**Lev:** V vašem čustvenem življenju se bo zvrstilo nekaj odločilnih dogodkov, vendar vam zvezde ne bodo olajšale izbora. Naj ob srcu govori tudi razum. Finančni položaj se slabša, niste zadovoljni s svojimi dohodki. Izkoristite priložnost za več rekreacije. Srečne številke: 2, 5, 6, 9, 19.



**Devica:** Pred vami ni nič kaj obetavno obdobje, zveza s partnerjem ali prijatelji bi se utegnili močno skrhati. Nervozni boste, preveč uporni in trmasti, le s težavo se boste brzdali. Tem težavam se bo pridružilo tudi profesionalno nezadovoljstvo. Srečne številke: 4, 5, 8, 14, 15.



**Tehtnica:** Več naporov vložite v ohranjanje ljubezenskega razmerja, tačas je namreč vse odvisno od vas, partner je v težkem obdobju. Vsakdanje življenje postavlja pred vas težke naloge in komaj jih boste obvladovali. Pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 3, 4, 10, 17.



**Škorpion:** Venera je vzšla posebej za vas, počutili se boste dobro in privlačno, ne bojte se novih zvez in prijetnih druženj, potovanj, izletov. Izkoristite naklonjenost, ki vam jo izkazujejo ljudje okoli vas. V službi možnosti za dober zaslužek. Srečne številke: 1, 2, 6, 11, 21.



**Strelec:** V vašem znaku so se vam odprli res svetli časi in vse do konca leta ni pričakovati kakšnih neprijetnih zapletov. V službi je možno napredovanje in kakšen večji znesek denarja, sodelavcem predstavite svoje zamisli, uveljavite se v javnosti, potujte. Srečne številke: 2, 5, 10, 13, 18.



**Kozorog:** Čeprav je na videz vse v redu, se boste nekateri počutili precej negotovo, vzdušje med znanci in prijatelji bo napeto, partner bo nestrpen. V takšnem stanju si poiščite zaupnika in se ravnajte po nasvetu vam naklonjenih. Srečne številke: 1, 2, 8, 14, 22.



**Vodnar:** Lahko ste sproščeni, pred vami so lepi časi, živahno družabno življenje, v katerem se ne boste obremenjevali z drobnimi neprijetnostmi. Presenečenje. V službi je še nekaj ovir, ki jih boste morebiti le preskočili. Zdravje vam služi. Srečne številke: 3, 5, 7, 10, 13.



**Ribi:** Nič kaj dobro se ne počutite, v težkem ozračju je v nevarnosti vaša stalna zveza, oklevate, ali bi sprejeli kakšno radikalno odločitev. Bodite strpni. Ne lotevajte se večjih projektov in skušajte vrniti zaupanje vase. Možna bolezen. Srečne številke: 1, 2, 6, 12, 24.

**Delo - Distribucija je prejšnjo številko razdelilo z zamudo. Zato bomo pri žrebanju upoštevali pravilne rešitve nagradnih križank št. 33 (7. 12. 1994), št. 34 (14. 12. 1994) in današnje (št. 35), ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrtega, 29. decembra 1994, do 12.00 ure.**



Izmed pravilnih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:

1. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"
2. nagrada: Knjiga Ivča Kotnika "Dotik neba", darilo Zavarovalnice Triglav Celje
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

**NAGRADNI KUPON ŠT.35**

**PRIIMEK IN IME:** \_\_\_\_\_

**ULICA:** \_\_\_\_\_

**POŠTA, KRAJ:** \_\_\_\_\_





cestno podjetje celje, p.o.  
Tel.: 451 330, 451 715, 451 280,  
telex: 36 002

gradnja in rekonstrukcija cest in mostov  
proizvodnja asfaltnih mešanic  
proizvodnja kamnitih agregatov  
proizvodnja kalcijevega klorida  
proizvodnja priključkov za zimsko vzdrževanje cest  
vzdrževanje gradbene mehanizacije  
storitve gospodarskega svetovanja  
finančne in računovodske storitve  
projektiranje cest

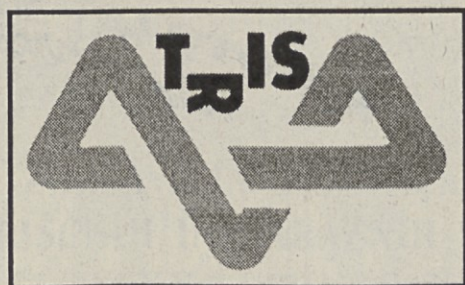
**Pazite nase: po vsaki fešti  
maček mijavka!**

*Kadar vidite bankirja  
skakati skozi okno - ni nujno,  
da mu sledite.*

**SREČNO!**







*Želimo vam prijetne praznike  
in novo pomlad -  
nekje okrog leta 2010!*

**PODJETJE ZA TRZENJE,  
RAČUNALNIŠTVO IN  
IZOBRAŽEVALNE STORITVE  
MURSKA SOBOTA D.O.O.**

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,  
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116



**KOMERCIALNA BANKA TRIGLAV**

Komercialna banka Triglav d.d. Ljubljana

*Varnost  
in kakovost  
poslovanja*

*Komercialno bančništvo*

*Investicijsko bančništvo*

*Mednarodno bančništvo*

*Pričakujemo vas v poslovalnicah v Ljubljani,  
Mariboru, Dravogradu, Celju,  
Slovenskih Konjicah, Laškem, Žalcu in Luciji.*

*Kotnikova 28, 61101 Ljubljana, Slovenija  
tel.: 016 132 42 32, 132 43 23 - faks: 061 132 42 21*

CIMOS



**AVTOHIŠA KOS**

Ločica 2b, POLZELA  
(300 m od glavne ceste)  
063 701 090 063 701 063



Pooblaščen serviser in prodajalec  
vozil NISSAN in CITROEN

želi vsem sedanjim in bodočim strankam  
ter poslovnim partnerjem

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN  
SREČNO NOVO LETO**

**AVTOHIŠA KOS JE VSEMU KOS!**

**BOŽIČEVO VOŠČILO**

**BRALCEM NOVE DOBE**

**VELIKI**

**Jure BOŽIČ,**

direktor DELO - PRODAJA, na Dunajski 5, se je pred  
tremi tedni odločil, da Nove dobe ne bo več pustil  
bralcem, zato je ne pusti na običajna prodajna, s  
pogodbo zavezana, mesta. Razloga za to sta baje dva:

1. DA PREMALO ZASLUŽI
2. DA ŠE VEDNO ŽIVI NA BALKANU

*Naša četica pa koraka... strumno in veselo... Jurčku smo  
pomagali hišico zgraditi...*

*Za Novo dobo Janez SEVER*

# REKLAMA

**CELJE**

**d.o.o.**

Ulica XIV. divizije 6, 63000 CELJE, Tel.: 063/ 26-236, 29-375, Fax.: 063/ 29-375





### VZEMITE USODO V SVOJE ROKE

*Trgovanje je lahko najkrajša pot do uspeha,  
če si zagotovite širok asortiman blaga  
pod ugodnimi nabavnimi pogoji in,  
če vam prekaljen trgovec prenese svoje  
poslovne izkušnje.*

ŽANA Žalec, trgovsko podjetje, ki se v tržnem prostoru vedno uspešneje poslovno uveljavlja in širi krog svojih kupcev ter poslovnih partnerjev, postaja z bogato ponudbo blaga živilske in neživilske stroke vse bolj zanimiv in iskan poslovni partner, ki vam ponuja sodobno obliko pogodbenega sodelovanja po sistemu

### FRANCHISINGA

Vsi, ki nameravate začeti na novo, ali pa ste ugotovili, da sami niste kos vse večji konkurenci, razmislite o naši ponudbi, ki vam jo bomo podrobneje predstavili, ko bomo:

- ocenili ugodnost lokacije vašega poslovnega prostora,
- opravili ogled vašega lokala in opremljenosti,
- spoznali vaše podjetniške izkušnje in željo po uspehu.

Če imate primeren lokal na ugodni lokaciji, izkušnje v podjetništvu in željo po uspehu, potem nam pošljite vašo ponudbo do 31. januarja 1995 na naslov:

HMEZAD TP ŽANA ŽALEC p.o.  
MESTNI TRG 2  
63310 ŽALEC  
tel. 063 - 711 440, fax. 063 - 711 455

NIHČE NI SLUČAJNO DOBER,  
DO USPEHA VODIJO KRAJŠE ALI DALJŠE POTI...

### V ŽANI POZNAMO KRAJŠO POT

\* \* \* \* \*

VSEM NAŠIM KUPCEM ŽELIMO  
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER  
SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO LETO 1995!

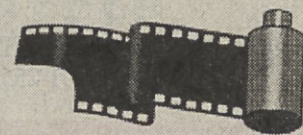


# ROTO - JUMBO - FOTO

tudi pri

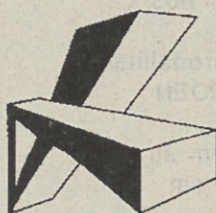
## FOTO RIZMAL

Mariborska 1 CELJE Tel.: 063 32 475  
Kardeljeva 20 ŽALEC Tel.: 063 711 256



Obiščite nas

*FOTO RIZMAL*



## 107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna  
radijska postaja v Sloveniji

# RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

## GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje  
tel./fax: +386 (0)63 34-164



**METAL  
PROFIL** d.o.o.

Domžale  
Jarška cesta 30

IZDELAVA IN MONTAŽA  
DVORIŠČNIH IN GARAŽNIH VRAT  
Z DALJINSKIM UPRAVLJANJEM

Telefon: 061/ 714-105 Telefax: 061/ 712-283

*Računalniška šola  
Zvezdana Martiča*

Začetniški in nadaljevalni  
računalniški tečaji, svetov-  
vanje, računalniška literatu-  
ra in video kasete.

Novo! Računalništvo za otroke!

**DISPLAY  
MIMI**

Prešernova 7,  
Celje, tel./fax:

26-812



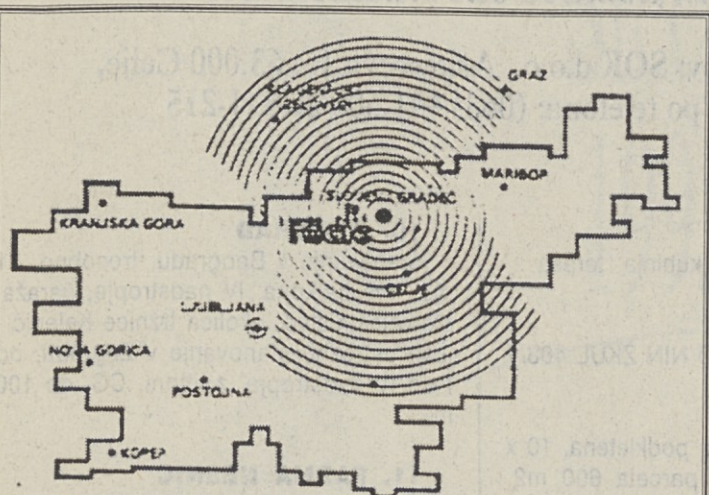
**TAKT - BEOGRAD**



**KORONA INSTRUMENTI**  
BEOGRAD - SOPOT

*Predrag Perić* dipl. el. Ing.

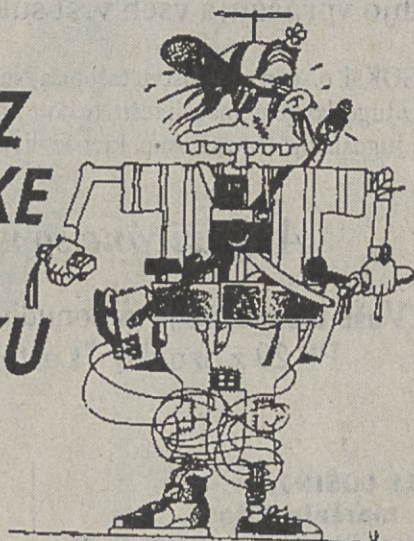
Tel.: 011 322 47 72 Fax: 011 489 36 31  
Bel Pagette: 011 2222 302 Pager: 3819



koroški  
**radio**  
slovenj gradec  
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

**MARIBORSKI RADIO STUDENT** UKV stereo  
95.9MHz

**BREZ  
DLAKE  
NA  
JEZIKU**



**MARIBORSKI RADIO STUDENT** UKV stereo  
95.9MHz

**GALVANIZACIJA**



**ŠTRICELJ VILI s.p.**

zlatenje, srebrjenje, nikljanje,  
bakrenje, patiniranje,  
medenjenje in izdelovanje  
preprostih drobnih  
kovinskih predmetov

61000 LJUBLJANA,  
Kajakaška cesta 11, tel. fax: 061 59 886



AKCIJA NOVE DOBE:

# Trgovina *brez* meja



Na stotine ljudi je zaradi vojn na območju nekdanje Jugoslavije in nesposobnosti državnih organov, da uredijo vprašanja vseh vrst sukcesij, ostalo brez hiš, stanovanj, lokalov, vikendov in zemljišč.

Podjetju SOK d. o. o. in uredništvu časopisa Nova doba je uspelo splesti mrežo pravnikov, ki bodo prizadetim iz R Slovenije, R Hrvaške in Srbije iz Jugoslavije pomagali rešiti težave z nasveti za zamenjavo ali prodajo stanovanj, hiš, vikendov, lokalov in zemljišč na območju nekdanje Jugoslavije (brez Bosne, kjer še divja vojna)

*Angažirane so najboljše tuje in domače odvetniške hiše!*

Vaše težave, želje in ponudbe pošljite na naslov: SOK d.o.o., Aškerčeva 15, 63.000 Celje, PP 29 z oznako "Lastnina". Informacije po telefonu: (063) 441-606 ali 441-215

## 1. VELI LOŠINJ, Obala maršala Tita

Hiša, enonadstropna, 16 x 6,5 m, skupaj kvadratura 87,5 m<sup>2</sup>, 50 m od morja v borovem gozdu, kompletno opremljena, betonirano dvorišče, vinska trta, sadno drevje

## 2. CAVTAT

Hiša, 100 m od morja, elektrika, voda, dve kopalnici, telefon, vrt, 3 a zemlje

## 3. KARLOVAC

Trisobno stanovanje, 86 m<sup>2</sup>, VI nadstropje stolpnice z garažo v Karlovcu

## 4. ZAGREB (NOVA GORICA) - za BEOGRAD

Zamenjava stanovanj

## 5. SUPETAR

Hiša, tri sobe, WC, kuhinja, terasa

## 6. NIN - ZADAR

Parcela, 250 m<sup>2</sup>, KO NIN ZKUL 408/1

## 7. OSIJEK

Hiša, enonadstropna, podkletena, 10 x 11 m, CG ogrevanje, parcela 600 m<sup>2</sup>, trenutno nasilno vseljena

## 8. BRAČ

Narabul Opal, del hiše, 37 m<sup>2</sup>, solastniki so prav tako v Beogradu, terasa 15 m<sup>2</sup>, vsak del hiše ima poseben vhod, 10 m od morja

## 9. BRAČ - MILNA

Parcela 6 a, gradbeno dovoljenje, 40 m od morja

## 10. BEOGRAD

Stanovanje v Beogradu, trosobno, 71 m<sup>2</sup>, dva balkona, IV nadstropje, garaža, staro lastništvo, okolica tržnice Kalenić - išče ustrezno stanovanje v Zagrebu, od I do IV nadstropja, z liftom, CG, do 100 m<sup>2</sup>

## 11. FARMA NESNIC

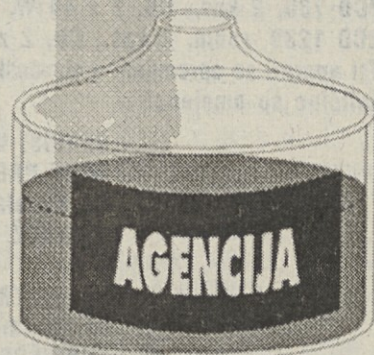
Okoli 25 km od Beograda, 4000 nesnic, 31 a zemlje, montažna hiška, 38 m<sup>2</sup>

## 12. OTOK ČIOVO

Enoinpolsobni apartman s teraso, 40 m<sup>2</sup>, I nadstropje, zgrajen 1988-89, 3,5 km od Trogira, na prodaj. Lastništvo je tudi na pripadajočem zemljišču



Srečno  
1995!



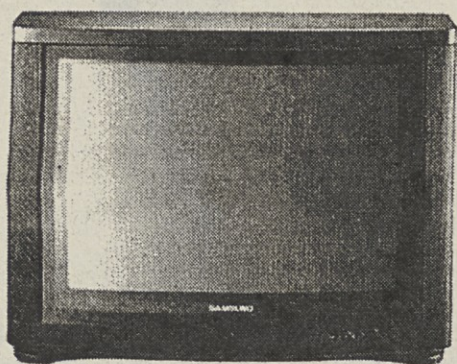


TRGOVSKO PODJETJE  
**"INTRADE"** d.o.o.  
EXPORT - IMPORT

**SAMSUNG**

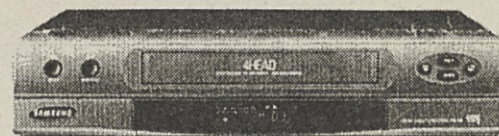
*NALOŽBA ZA PRIHODNOST*

# BOŽIČNO - NOVOLETNI NAKUP



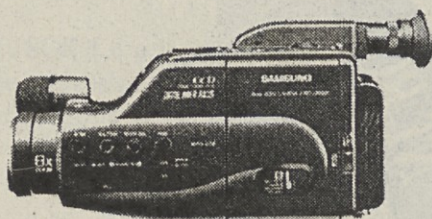
## TELEVIZORJI

CX 7226 W, ekran 72 cm, stereo, teleteks, za 110.293 SIT  
CX 6229 T, ekran 63 cm, mono, teletekst, za 85.565 SIT  
CB 3351 AT, ekran 37 cm, mono, teletekst, za 43.568 SIT



## VIDEOREKORDERJI

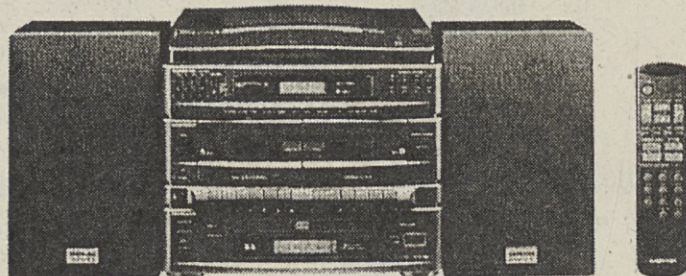
VX 336, 4 glave, VPS, LONG PLAY..., za 52.595



## VIDEOKAMERE

VP-E 405, 8 mm, LUX, stereo, dalj., za 140.044 SIT  
VP-E 807, 8mm, LUX, mono, dalj., za 120.733 SIT

**OB VSAKEM  
NAKUPU NAGRADA!**



## HI-FI-STOLPI

SCM 6550, radio, 2 kas., CD, 2 x 60 W, ZA43.508

## RADIKASETOFONI

PCD 730, 2 kas., CD, 2 x 40 W, za 28.454 SIT  
RCD 1230, radio, 2 kas., CD, 2 x 40 W, za 24.021 SIT

Vsi aparati so opremljeni s slovenskimi navodili in enoletno garancijo!  
Količine so omejene!

**SERVISI V SLOVENIJI**  
Mitja PRESKER  
Ul. čebelarja Močnika 7  
MIKLAVŽ, tel. 062/ 691-868

Robert TRATNJEK  
Ul. Štefana Kovača 19  
TURNIŠČE, tel. 069/ 72-080

Janez KERT  
Oprešnikova 82  
KRANJ, tel: 064/ 331-184

Vojko RAVBAR  
Tržaška 8  
VRHNIKA, tel. 061/ 756-000

Vlado BARIČEVIČ  
Jadranska 7  
ANKARAN, tel.: 066/528-025

DAST d. o. o.  
Ziherlova ul. 16  
LJUBLJANA, tel: 061/ 647-557

Pričakujemo vas od 9. do 12. in od 15. do 19., v soboto od 9. do 12. ure INTRADE d. o. o., Maribor Mlinska 22, 62000 Maribor tel.: 062/ 22-66-00 tel.: 062/ 22-42-80 faks: 062/ 22-66-13 MOŽNOST PLAČILA PRI CELOTNEM PROGRAMU NA 12 OBROKOV!

*S SAMSUNGOM zimskim večerom naproti!*



# NOVA DOBA

## Naročilnica

Ime: ..... priimek:.....

naslov:.....

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajte .....izvodov.  
štrevilo

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....  
podpis naročnika



**MALI OGLASI**

● **ZMRZOVALNI SKRINJI**, 80 in 300 litrski, ugodno prodam. Tel: 063/ 28-390, popoldan.

● **ZASTAVO 101 GTL**, letnik 1986, neregistrirano, zelo ugodno prodam. Tel: 063/ 28-390, popoldan.

● **INŠTRUIRAM** nemščino in angleščino ter oboje poceni prevajam. Beno Soršak, Stanetova 18, 62000 Maribor, tel.: 062/ 305-607

● **GOSTINSKI LOKAL** oddamo v najem. Tel.: 063/ 452-534, po 12. uri

● **DIANO**, letnik 76, vozno, neregistrirano, poceni prodam. Tel.: 063/ 471-788

● **USA FENDER MUSTANG KITARA** (Kurt Cobain), 1500

DEM - rariteta. Alex Cepuš, Robova 13, 63000 Celje, tel.: 063/ 38- 157

● **OMARO Z DODATKOM** (8.000 SIT), nizko omarico (3.000 SIT), kuhinjski element - zgornji (2.000 SIT) prodam. Prodram tudi nove gume za 750 Fiat, rabljene oziroma skoraj nove zimske gume na 750 Fiat. Leseni šank za vikend hišo zelo poceni prodam. Tel.: 063/ 33-005, po 16. uri

● **OZVOČENJE** 1,5 KW, 16 kanalno, prodam ali dam v najem. Možna zamenjava za avto. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

● **SUPER NINTENDO** komplet z dodatnim yoy, disketo Street fighter II in Super Mario Broz prodam. Petrej Alex, Ilovca 10 a, 63212 Vojnik, tel.: (063) 772-384.

● **VSE VRSTE STAREGA POHIŠTVA**, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice... odkupujemo. Nudimo tudi kvalitetne restavratorske usluge. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj,

tel.: 064/ 221-037 ali 48-545

● **TAKOJ IN KVALITETNO MONTIRAM** lesne obloge, karnise, pohištvo ter drugo in opravim vsa hišna popravila - zidarska, keramična, električna in vodoinštalaterska, soboslikarska in drugo. Tel.: 067/ 73-108, po 20. uri

● **OPLEMENITITE SVOJ DENAR!** Sedaj tudi v Pomurju. Kratkoročna premostitvena posojila, garancija hipoteka, realizacija v dveh dneh! ZDENEX d. o. o., PE Maribor, Svetozarevska 10, tel. in fax: 062/ 20-391, ZDENEX d. o. o., PE Murska Sobota, Arhitekta Novaka 4, 69000 Murska Sobota, tel. in fax: 069/32-848

● **IZBERITE IGRE IN PROGRAME ZA PC** iz brezplačnega kataloga. 1500 naslovov za vse grafične kartice in zahteve. Ugodni pogoji in popusti. Novosti. Tel.: 0608/ 32-680

● **30 KOMADOV JEKLENK** 002, 35 kg prodamo skupaj ali posamezno. Cena po komadu 20.000 SIT. Tel.: 062/ 32-541, g. Romih

**MALI OGLAS BREZPLAČNO**

**KUPON**

-----  
-----  
-----  
-----  
-----  
-----  
-----  
-----  
-----  
-----

Moj naslov: -----

-----  
-----  
-----  
-----

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.



## GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE



Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

SL003-03733 MADŽARSKO PODJETJE NUDI JAPONSKE FOTOAPARATE, VIDEO KASETE IN FLOPPY DISKE IZ HONG KONGA. STERILNE ROKAVICE IZ TAIWANA IN RABLJENE STROJE ZA IZDELAVO PLASTIKE IZ NEMČIJE.

Naziv: SEEIQ  
Država: 348 MADŽARSKA  
Kraj: PECS  
Pošta: 7625  
Naslov: BABITS U. 3.1/5  
Telefon: 0036/72-335-436  
Telefaks: 0036/72-335-436  
Kontakt: TIBOR BERNATH

SL003-03737 POLJSKO PODJETJE NUDI OBLAČILA, BOMBAŽ PREVLEKE ZA POSTELJE.

Naziv: COMPANY LIMITED  
Država: 616 POLJSKA  
Kraj: LODZ  
Pošta: 93-101  
Naslov: 1/9 SLOWIANSKA STR.  
Telefon: 0048/22/10-12-65  
Telefaks: 0048/22/13-59-78  
Kontakt: KOZUSZKO

SL003-03739 ANGLEŠKO PODJETJE NUDI RABLJENE RAČUNALNIKE KAKOVOSTNEJŠIH FIRM IBM, COMPAQ, TOSHIBA, AST, DELL, OLIVETTI.... VSI RAČUNALNIKI SO PC IBM KOMPATIBILNI, TESTIRANI IN OČIŠČENI.

Naziv: MIDLAND EQUIPMENT BROKERS  
Država: 826 VELIKA BRITANIJA  
Kraj: BROMSGROVE WORCS  
Pošta: B60 3 DR  
Naslov: UNIT 8  
Telefon: 0044/527/574-611  
Kontakt: KÄRL FONTANARI

SL003-03740 PODJETJE IZ PAKISTANA NUDI TEKSTILNE IN USNJARSKE IZDELKE DOMAČE OBRTI, PREHRANE, ČISTILA, KOZMETIKO IN IZDELKE SPLOŠNE PORABE.

Naziv: MOOSA & KHALID ENTERPRISES  
Država: 586 PAKISTAN  
Kraj: KARACHI PAKISTAN  
Pošta: 74400  
Naslov: 6TH/5 RAFIQ CENTER  
Telefon: 0092/568-8542  
Kontakt: K. AZIZ

SL003-03742 AVSTRIA TABAC INT. PONUJA VEČ VRST CIGARET ZA IZVOZ NA VZHOD.

Naziv: REPR: D. AUSTRIA - TABAK INTERNATIONAL  
Država: 40 AVSTRIJA  
Kraj: SALZBURG  
Pošta: 5020  
Naslov: RETTENPACHER-STRASSE 5  
Telefon: 0043/662/64-21-51  
Telefaks: 0043/662/64-21-51

SL003-03767 AVSTRALSKO UVOZNO - IZVOJNO PODJETJE NUDI: - STROJNE OVČJE KOŽE - KONZERVIRANO HRANO IN MASLO - OBLAČILA - GRADBENI MATERIAL.

Naziv: VALITRON PTY LTD, IMPORTER & EXPORTER  
Država: 36 AVSTRALIJA  
Kraj: ST. WOLLONGONG N.S.W  
Pošta: 25000  
Naslov: UNIT 1/11 MEGURY ST.  
Telefon: 0061/42/263-767  
Telefaks: 0061/42/263-767

Kontakt: MR. LINOVIĆ

SL003-03769 ANGLEŠKI PROIZVAJALEC 3,5 " FLOPPY DISKET IN VIDEOKASET IŠČE POSLOVNE PARTNERJE V SLOVENIJI, KI SE UKVARJAJO S PODROČJI RAZMNOŽEVANJA IN RAZVOJA RAČUNALNIŠKEGA SOFTWAREA, SO GROSISTI SOFTWAREA ALI SE UKVARJAJO Z UVOZOM IN TRŽENJEM TER DISTRIBUCIJO LE TEGA.

Naziv: MEMORY /U.K./ LTD  
Država: 826 VELIKA BRITANIJA  
Kraj: HAMPSHIRE  
Pošta: RG 24 8 TW  
Naslov: UNIT 2 GASTONS WOOD OF READING ROAD CHINEMAH, BASINGSTOKE  
Telefon: 044/256/841-114  
Telefaks: 044/256/841-117  
Kontakt: M. SMITH

SL003-03770 NEMŠKO PODJETJE SE ZANIMA ZA SKUPNA VLAGANJA NA PODROČJU INDUSTRIJSKE PREDELAVE LESA -PROIZVODNJA HLODOVINE.

Naziv: TREYER  
Država: 280 NEMČIJA ZR  
Kraj: BAD PETERSTAL  
Pošta: 77740  
Naslov: POSTFACH 1127  
Telefon: 0049/7806/10-65  
Telefaks: 0049/7806/12-02

SL003-03772 ČEŠKO PODJETJE ENOVA, S.R.O. PONUJA FINE NOGAVICE IN SPODNJE PERILO IZ BOMBAŽNIH MEŠANIC. ZANIMA JIH SKUPNO POSLOVNO SODELOVANJE.

Naziv: EVONA, S.R.O.  
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA  
Kraj: CRUDIM  
Pošta: 537 17  
Naslov: ROOSEVELTOVA 46  
Telefon: 0042/455-404  
Telefaks: 0042/455-43-745  
Kontakt: PETRA HULINOVA

POVPRAŠEVANJA  
DOMAČIH PODJETIJ

SL003-03890 IŠČEMO INVESTITORJA, SOVLAGATELJA V NOVO PODJETJE ZA GOSTINJSKO DEJAVNOST. IZREDNA LOKACIJA: OB ZGODOVINSKEM SPOMENIKU 1.KATEGORIJE, ŽE ZGRAJENEM TENIŠKEM IGRIŠČU, PRIČETEK INVESTICIJE: 1/1995

Naziv: PII D.O.O  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: IDRIJA  
Pošta: 65280  
Naslov: LAPAJNETOVA 9, P.P. 63  
Telefon: 065/72/308  
Telefaks: 065/72/348  
Teleks: :  
Kontakt: REVEN RASTO  
LAPAJNETOVA 9 , 65280  
IDRIJA TEL:065/72/308

SL003-03798 PRODAJAMO AVTOBIOGRAFSKI KOLEDAR IN UMETNIŠKE VOŠČILNICE, AVTOR AKADEMSKI SLIKAR JOŽE CENTA. CENE PO DOGOVORU - MOŽNA KOMPENZACIJA!

Naziv: PRONEKO D.O.O.  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: RIBNICA  
Pošta: 61310  
Naslov: GORENJSKA C. 7  
Telefon: 061/860/660  
Telefaks: 061/860/660  
Kontakt: GREBENC IGOR

SL003-03819 OPRAVLJANJE DELA NA SVOJEM DOMU, LAHKO JE SESTAVLJANJE, PAKIRANJE, IN PODOBNO. (POGODBENO OZ.V KOOPERACIJI)

PAVLIČ GRETA  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: NOVA VAS  
Pošta: 61385  
Naslov: NOVA VAS 78  
Telefon: 061/793/505



## GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Kontakt: PAVLIČ GRETA  
61380 CERKNICA, CESTA  
4.MAJA 65 TEL:061/793/505  
DO 14.30

SL003-03823 NUDIMO PROSTE  
KAPACITETE ZA SERIJSKO  
ŠIVANJE LAHKE KONFEKCIJE  
IN DRUGIH TEKSTILNIH IZ-  
DELKOV.

Naziv: JERAJ MILENA  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: NOVO MESTO  
Pošta: 68000  
Naslov: PREŠERNOV TRG 4  
Telefon: 068/341/914  
Kontakt: JERAJ MILENA

SL003-03824 NUDIMO PROSTE  
KAPACITETE ZA SERIJSKO  
ŠIVANJE LAHKE KONFEKCIJE  
IN DRUGIH TEKSTILNIH IZ-  
DELKOV.

Naziv: DENIS  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: NOVO MESTO  
Pošta: 68000  
Naslov: ŠMIHEL 50  
Telefon: 068/27/669  
Kontakt: OSTERMOU MILOJKA

SL003-03828 AR CONT JE DRU-  
ŽBA ZA PROIZVODNJO BI-  
VALNIH ENOT. BIVALNE ENO-  
TE SO KONSTRUIRANE V SK-  
LADU Z ISO STANDARDI IN  
SO PRILAGOJENE ZA VSE VR-  
STE TRANSPORTA. NAJPO-  
GOSTEJŠI PRIMERI UPORABE  
SO: POSLOVNE ZGRADBE, DE-  
LAVSKA NASELJA, TURISTI-  
ČNA NASELJA, ŠOLE, VRTCI,  
BANKE, ENERGETSKE POSTA-  
JE, ZDRAVSTVENE POSTAJE.

Naziv: AR CONT  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: GORNJA RADGONA  
Pošta: 69250  
Naslov: LJUTOMERSKA 29  
Telefon: 069/61/511  
Telefaks: 069/61/359

Kontakt: FIFOLT ANKA  
LJUTOMERSKA 29, 69250  
GORNJA RADGONA TEL:069/  
61/007

SL003-03830 ZA PRODAJO PO-  
NUJAMO: PLOČEVINASTE TRA-  
KOVE -ŠIRINE 100-400mm -DE-  
BELINE 9-10mm -DOLŽINE 6-  
8mm KVALITETA Č.0461 (PRI-  
Merno ZA VARJENJE) KOLI-  
ČINA cca 30 TON Naziv : TO-  
VARNA POLJEDELSKEGA O-  
RODJA BATULJE

Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: ČRNIČE  
Pošta: 65262  
Naslov: BATULJE 83  
Telefon: 065/66/311  
Telefaks: 065/66/321  
Kontakt: TROŠT ALOJZ  
65262 ČRNIČE TEL:065/66/311  
FAX:065/66/321

SL003-03835 EUROBUSINESS SE-  
RVIS NUDI PRAVNE, PREVA-  
JALSKE IN INOKORESPO-  
NDENČNE POSLOVNE STO-  
RITVE V ANGLEŠKEM, NEM-  
ŠKEM IN FRANOSKEM JEZIKU.  
SVETUJE PRI ZUNANJE-  
TRGOVINSKIH ARANŽMAJIH.

Naziv: EUROBUSINESS  
SERVIS  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: SLOVENSKA 56/5  
Telefon: 061/13/13/137  
Telefaks: 061/13/13/006  
Kontakt: BUDKOVIČ-EL  
RAYYES VIKTORIJA

SL003-03840 PODJETJE Z DOL-  
GOLETNIMI IZKUŠNJI PRI  
SERVISIRANJU INDUSTRIJS-  
KIH AKOMULATORJEV VAM  
NUDI NASLEDNJE STORITVE:  
-POPRAVILO IN OBNOVO A-  
KOMULATORJEV -KONTROLO  
IN MERITVE -MENJAVO ELE-  
MENTOV -SERVIS PRI NAŠIH

STORITVAH NE ZARAČUNA-  
VAMO 5% PROMETNEGA DA-  
VKA!

Naziv: TAM STP  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: MARIBOR  
Pošta: 62000  
Naslov: PTUJSKA CESTA 184  
Telefon: 062/412/150  
Telefaks: 062/412/495  
Teleks: 33111  
Kontakt: KRAJNC MIRAN  
PTUJSKA C. 184, 62000  
MARIBOR TEL:062/412/495

SL003-03841 PODJETJE ZA STO-  
RITVE, PROIZVODNJO, TR-  
GOVINO, USPOSABLJANJE IN  
ZAPOSLOVANJE INVALIDNIH  
OSEB, Z OBJEKTOM PRIMER-  
NIM ZA VSE VRSTE PROIZ-  
VODNIH DEJAVNOSTI, IŠČE  
POSLOVNEGA PARTNERJA S  
PROIZVODNIM PROGRAMOM.  
MOŽNE SO VSE OBLIKE SODE-  
LOVANJA.

Naziv: TAM STP  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: MARIBOR  
Pošta: 62000  
Naslov: PTUJSKA CESTA 184  
Telefon: 062/412/150  
Telefaks: 062/412/495  
Teleks: 33111  
Kontakt: KRAJNC MIRAN  
PTUJSKA CESTA 184, 62000  
MARIBOR TEL:062/421/495

SL003-03842 NUDIMO TEHNIČ-  
NO IN FIZIČNO VAROVANJE  
PREMOŽENJA S STROKOVNIM  
KADROM IN DOLGOLETNIMI  
IZKUŠNJI - TEHNIČNO IN  
FIZIČNO VAROVANJE POS-  
LOVNIH PROSTOROV IN DRU-  
GIH VRST PREMOŽENJA - STO-  
RITVE NADZORNEGA CEN-  
TRA ZA KATEREGA SO VE-  
ZANI ALARMNI SISTEMI - PRE-  
VOZ DENARJA IN VREDNOST-  
NIH PAPIRJEV - SPREM-  
LJANJE PREVOZA DENARJA  
IN VREDNOSTNIH PAPIRJEV

- IZVAJANJE RECEPTORSKIH  
DEL. PRI NAŠIH STORITVAH  
NE ZARAČUNAVAMO 5% PRO-  
METNEGA DAVKA!

Naziv: TAM STP  
Država: 895 SLOVENIJA.  
Kraj: MARIBOR  
Pošta: 62000  
Naslov: PTUJSKA CESTA 184  
Telefon: 062/412/150  
Telefaks: 062/412/495  
Teleks: 33111  
Kontakt: KRAJNC MIRAN  
PTUJSKA CESTA 184, 62000  
MARIBOR TEL:062/412/495

SL003-03850 MIKROFILMANE  
POSLOVNE DOKUMENTACIJE  
SNEMANJE POSLOVNE DOKU-  
MENTACIJE NA MIKROFILM,  
Z VSO POTREBNO PRIPRAVO  
ARHIVSKE IN TEKOČE DOKU-  
MENTACIJE NA SNEMANJE.  
REPRODUCIRANJE ISKANIH  
POSNETKOV IZ MIKROFILMA  
NA PAPIR.

Naziv: MIFO STUDIO D.O.O.  
Država: 895 SLOVENIJA  
Kraj: LJUBLJANA - ŠENTVID  
Pošta: 61210  
Naslov: VIŽMARSKA POT 48  
Telefon: 061/50-520



INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS,  
SLOVENSKA 41, LJUBLJANA,  
TEL: 061/1250-122, FAX: 061/219-536.



## EX-PRESS

Vedno smo se bali, da bo usoda Budimpešte (56), Prage (68) in Varšave (81) doletela tudi Ljubljana. Pokazalo se je, da Balkan stoji na glavi, zato svobode niso pomendrali tanki v prihodu, marveč tanki v odhodu?

Da, leta 1991 niso odšli samo tanki - ampak tudi kinta.

.....

*"Eden Drži, eden Trži  
Tokom - Tok odšli so "Turki"  
Dog na Tog prišli so "Drugi"  
Robinzon imel je Petka  
Torek (2) Martinu je "desetka"  
Kdo Martin je in kdo pol (1/2)  
bo pokazal Kara-M-BOL".  
Kako se vam zdi?"*

No, ja.

.....

Kako komentirate rezultat "prvih demokratičnih volitev" - LV 94 v Sloveniji?

Volilni rezultati kažejo, da ljudstvo spet uporablja edini možen način izražanja svoje volje, poznan tudi v totalitarizmu - neudeležbo (boycott).

.....

Mediji in politiki lažejo, sindikati ne delujejo, stranke blefirajo, mafija krade...

V parnem kotlu lokomotive, ki deluje pri 17 atmosferah, vre voda pri 205 stopinjah C. V totalitarizmu se nezadovoljstvo ljudstva pokaže šele pri mnogo višjem "pragu". Če totalitarizem v hipu popusti, njegova vsebina v trenutku burno zavre.

.....

Odpovedala sem Novo dobo, ker je ne dobim in ne morem kupiti?

V vsem tem je tudi nekaj dobrega: kolporterji sami od sebe vedo, da ni izšla. Bosta pač imela Helsinki Watch in Amnesty International malo več za povedat.

# PANORAMA



Foto Nina

**SAMO BUDJA**, violinist beltinške skupine Marko banda: On in njegovi kolegi v skupini nadaljujejo plemenito poslanstvo in gojijo ljudsko glasbo, izročilo ljudske umetnosti. Kot samostojna skupina so se uveljavili doma in po svetu, do daljne Argentine, kjer so leta 1993 gostovali pri naših rojakih. Igrajo na avtentične prekmurske instrumente: cimbale, violino, klarinet in kontrabas.

Ali mi lahko razložite, kaj pomeni, da je sila med dvema nabojevema obratno sorazmerna s kvadratom razdalje med njima?

Bosanska vojna je za Američane agencijsko poročilo, za Francoze diplomatska agenda, za Avstrijce možnost zaslužka, za Slovence ekonomska kriza, za Hrvate begunsko taborišče in za Bosance spet agencijsko poročilo, samo tokrat z druge strani TV kamere.

.....

Poleti je Nova doba dokumentirano opozorila, da nekdo zasipa slovenska podjetja s ponudbami za pranje denarja. Decembra, ko so začeli daviti Novo dobo, je dobila redakcija enako ponudbo iz Lagosa?



Ne gre za ponudbo, marveč opozorilo, ki dokazuje, da je nekdo ves čas bral Novo dobo - cosanostrin poljub. Mafija na delu. Redakcija še sama dobro ne ve, kaj piše in v kaj dreza, ker se ne zaveda, da je zima slab čas za lastovke.

.....

Dr. Črna-Praxa & prof. Alan-Karburator (l.r) vam želita happy new year s popularno pesmico:

"Zdaj vidim v novem svetu tem počitek za človeka, če bo trden, a vsa Evropa tuli naj krog njega... Tu se nemara najde na vsem svetu dežela brez bogastva, siromaštva; dežela brez trdnosti za vsekdar, in brez dvorjanov, ki so kletev stvarstva".

.....

*Največji uspeh sedanje vlade je v tem, da je spravila na cesto skoraj polovico vseh mladih, s poklicem in šolami.*